
Η Νεολαία
ΑΡ. 27 (130)
5 ΑΠΡΙΛ. 1941-

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΕΤΟΣ Γ'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

'Αριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
» » Διευθυντοῦ Συντάξεως 34-425
» » Τυπογραφείου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

'Αριθ. Τεύχ. 27 — 5 'Απριλίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ ('Εσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	»	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. 'Αγγλίας 1
'Αμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ 'Ιδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας), Σχολικὰς 'Εφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς

'Από τὸ ξεχείλισμα τοῦ 'Ελληνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ

ΕΝΩ ΜΟΙΡΑΖΟΥΜΕ ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Σ' ἕνα ἀλβανικὸ χωριὸ σιμὰ στὸ μέτωπο. Μιὰ βραδυὰ παγερή, κάτασπρη τοῦ Γενάρη, ποὺ σφυρίζει ὁ βορηᾶς καὶ παγώνει ὅλη ἡ ἔκτασις. 'Ο ἀντίλαλος τοῦ κανονιοῦ τῆς μακρινῆς βουνοκορυφῆς, ποὺ δὲν θέλει νὰ ὑπνώσῃ διόλου, φτάνει ὡς ἐδῶ. Εἴμαστε μέσ' σ' ἕνα ἄθλιο ἀλβανικὸ σπιτάκι, ποὺ οἱ βομβαρδισμοὶ δὲν τοῦ ἀφῆκαν κανένα τζάμι καὶ τὸ κάμανε νὰ κρατῇ μὲ μισὴ ψυχὴ τὴ στέγη του, τὶς πόρτες, τὰ κουφώματα. Εἴμαστε μιὰ συντροφιὰ πολεμιστῶν, ποὺ τὶς ὧρες τοῦ πολεμικοῦ διαλείμματος, νοσταλγοὶ τῆς Μεγάλης Νίκης, γινόμαστε τοῦτες τὶς ἡμέρες καὶ νοσταλγοὶ τῆς οἰκογενειακῆς μας ζωῆς κι' οἱ σκέψεις μας τριγυρνᾶν στοὺς δικούς μας, στοὺς φίλους μας, στὴ δρᾶσι μας τὴν πρώτη — τὴν εἰρηνική.

'Η διαχείρισις τῆς ... Μοίρας Πυροβολικοῦ μᾶς ἔφερε μιὰ εὐχάριστη ἀγγελία: 'Η Ε.Ο.Ν., τ' ἀδέρφια μας τῆς 'Ελλάδας, ποὺ δὲ μᾶς ξεχάσανε, μὰ δουλεύουν σ' ἄλλους τομεῖς, παράλληλους μὲ τοὺς δικούς μας, μᾶς στείλανε τοὺς μποναμάδες τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Τ' ἀτομικὰ δέματα δὲν ἐπαρκοῦσαν νὰ πάρουμε ὅλοι στὸν οὐλαμό μας ἀπὸ ἕνα. Γι' αὐτὸ θὰ ρίχναμε λαχνὸ νὰ ἰδοῦμε ποιοὶ θὰ ἦταν οἱ τυχεροὶ τῶν μποναμάδων. Κι' ἀπόψε, λοιπόν, θὰ γινόταν ἡ κλήρωσίς. Εἴμαστε ὅλοι χαρούμενοι. 'Η νοσταλγία μας ἔγινε γέλιο, καὶ ζωγραφίστηκε σ'ὅλων μας τὰ χείλη κι' ἔγινε στὰ ὀρθάνοιχτα μάτια μας ἀναμονὴ τῆς τύχης.

'Ο διοικητὴς τῆς Μοίρας μας ἦρθε νὰ λάβῃ μέρος στὴ χαρά μας ἀπόψε. Ἦρθε νὰ ἑνώσῃ καὶ τὴ δική του σκέψι μὲ τὴ δική μας καὶ νὰ τὴ στείλῃ μήνυμα εἰλικρινείας στοὺς νέους τῆς 'Ελλάδας, ποὺ οὔτε τὸ δικό τους προορισμὸ οὔτε κι' ἐμᾶς ξεχάσαν. Στὸ λιγοστὸ φῶς, ποὺ δίνει ἕνα καντῆλι τοῦ λαδιοῦ (εἶναι ἕνα κουτὶ ἀπὸ σαρδέλλες, ποὺ τοῦ βάλαμε λίγο λάδι ἀπ' τὸ μαγειρεῖο κι' ἕνα πρόχειρο φυτῆλι ἀπ' τὸ βαμβάκι τοῦ ἀτομικοῦ μας ἐπιδέσμου), στριμωγμένοι γύρω στὸ διοικητή μας κι' ἕνα νέον ἀξιωματικὸ περιμένουμε τὴν τύχη μας. Σὲ μιὰ καραβάνα ἀνακατεύουμε τοὺς ἀριθμούς. 'Ο ἐπιλοχίας τραβᾶ τὸν πρῶτο ἀριθμό. Πρῶτος τυχερὸς ἕνας δεκανέας, μικρῆς κλάσεως, ποὺ στέκει παράμερα. 'Ακούει τ'ὄνομά του καὶ σπιθίζουν τὰ μάτια του ἀπὸ ἱκανοποίησι. Τοῦ ἀνοίγουν οἱ ἄλλοι διάδρομο, προχωρεῖ καὶ παίρνει τὸ δέμα του. Δὲν μπορεῖ νὰ εἰπῇ πολλὰ λόγια, ἀπὸ συγκίνησι. «Νὰ ζήσῃ ἡ Νεολαία μας, παιδιά», φωνάζει δυνατά.

Τραβοῦν καὶ ἄλλους κλήρους καὶ ἄλλους, ὡς τὸ τέλος. Πολλοὶ ἀπ' τοὺς τυχεροὺς ἀπουσιάζουν. Ἄλλοι εἶναι σὲ φρουρά, ἄλλοι καρραγωγεῖς, ποὺ πῆγαν γιὰ ἀνεφοδιασμό. 'Ανοίγει ἕνα μπουκάλι κονιάκ. Πίνουμε ὅλοι. Εὐχόμαστε γιὰ τοὺς τυχεροὺς τῶν δεμάτων, εὐχόμαστε γιὰ τὰ παιδιὰ τῆς 'Εθνικῆς μας Νεολαίας, εὐχόμαστε γιὰ τὸ μεγάλο μας ἔρωτα, τὴ Νίκη μας.

'Ο ταγματάρχης μας δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθῇ. Ἔκαμε αἴσθημα καὶ πάθος ὅλες τὶς ἐντυπώσεις ἀπὸ τούτην τὴν συγκέντρωσι. Σηκώνεται ἐπάνω καὶ μὲ παλλόμενη φωνὴ λέει: «Παιδιά, τὸ καταλαβαίνετε ὅλοι πῶς δὲν ἔχουν οἰκονομικὴ ἀξία τοῦτα τὰ δῶρα τῆς Ε.Ο.Ν. 'Ωστόσο εἶναι πολύτιμο σημάδι τῆς ἀγάπης της καὶ τῆς σκέψεώς της γιὰ μᾶς. Νά, ἐδῶ γύρω μας, πάντα γύρω μας, τριγυρίζει τὸ μυαλὸ αὐτῶν τῶν μικρῶν, τῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν, ποὺ μᾶς τὰ ἑτοίμασαν καὶ μᾶς τἄστειλαν. Ἂς εὐχηθοῦμε νὰ ζῇ καὶ νὰ προοδεύῃ στὴ δοξασμένη μας Πατρίδα ἡ 'Εθνικὴ Νεολαία».

Σὲ λίγο τὰ δέματα ὅλα εἶχαν ἐρευνηθῆ, κι' ὅλοι μας γενήκαμε παιδάκια ἀπὸ ζήλεια καὶ περιέργεια. Ἕνας βρῆκε μαντηλάκια, κουραμπιέδες, κονιάκ, ἄλλος καὶ μιὰ χτένα, μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας ἢ τοῦ Ἅη-Γιώργη, ποὺ τὶς φιλοῦν εὐλαβικά. Δὲ λείπουν καὶ τὰ γράμματα τοῦ Βασιλιᾶ μας, τοῦ 'Αρχηγοῦ καὶ τῆς 'Οργανώσεως. Τὰ διαβάζει δυνατὰ καὶ καθαρὰ ἕνας γραμματισμένος λοχίας. 'Εμεῖς ζητωκραυγάζουμε ζωηρά, χειροκροτοῦμε κι' ἐξακολουθοῦμε νἄχουμε τὸ νοῦ μας δεμένο στοὺς ἀδελφούς μας συναγωνιστές, ποὺ ἀφήσαμε στὰ σπίτια μας κοντά.

Χ. Μηχιώτης

ΟΙ ΑΦΑΝΕΙΣ ΗΡΩΕΣ

Φυσάει ἡ θύελλα μανιασμένα... Τὸ χιόνι πέφτει σὲ στροβίλους ἀπὸ πυκνὲς τοῦφφες, σκεπάζοντας δέντρα, πέτρες, βουνά... Κάνει ἕνα κρύο διαβολεμένο κι' ὁ ἀέρας ἀφήνει μιὰ παράξενη μουσικὴ καθὼς σφυρίζει κάτω στὴν χαράδρα τῶν χιλίων μέτρων.

Εἶναι σχεδὸν μεσημέρι, κι' ὅμως ὅλα εἶναι γύρω σταχτιά...

Ξαφνικὰ ἕνας θόρυβος, πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὸ μάνιασμα τοῦ χιονιᾶ, ξεπερνάει ὅλην αὐτὴ τὴν τρελλὴ συμφωνία καὶ συγχρόνως βλέπεις νὰ ξεπροβάλλῃ μέσ' ἀπὸ τὸ μουντὸ βάθος τοῦ ἀνηφορικοῦ δρόμου μιὰ θεόρατη σκιά, δύο, τρεῖς, κι' ἄλλες ἀπὸ πίσω...

Εἶναι φορτηγὰ αὐτοκίνητα διόμισυ τόννων...

'Ανεβαίνουν ἀγκομαχῶντας τὸν φοβερὸ αὐτὸν ἀνήφορο, σὲ μιὰ ἀτέλειωτη σειρὰ καὶ προχωροῦνε πρὸς τὰ πάνω σιγά-σιγά, χρησιμοποιῶντας ὅλη τὴν ὑπερένταση τῆς μηχανῆς τους γιὰ νὰ προχωρήσουνε σ' αὐτὸ τὸν γλιστερὸ δρόμο καὶ νὰ μὴν κατρακυλίσουν πρὸς τὴν ἄβυσσο.

Εἶναι οἱ ἀφανεῖς ἥρωες τοῦ πολέμου. Ἂν σταματήσῃ αὐτὴ ἡ φάλαγγα τῶν αὐτοκινήτων, σταμάτησε κι' ὁ ἀνεφοδιασμός, ἂν σταματήσῃ ἡ φάλαγγα, σταμάτησε τὸ ψωμὶ στοὺς πολεμιστές, σταμάτησαν τὰ πολεμεφόδια.

Πόσα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ γράψῃ γιὰ τοὺς ὁδηγοὺς τῶν μεταφορικῶν αὐτοκινήτων, γι' αὐτοὺς τοὺς ἄγνωστους ἥρωες ποὺ παλεύουν μέρα καὶ νύχτα πρὸς ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν γρηγορώτερα τὸν στρατό μας!... Ὅ,τι κι' ἂν σκεφθῇς δὲν μπορεῖς ποτὲ νὰ φαντασθῇς τὸν κόπο, τὴν ἀγωνία, τὶς κακουχίες ποὺ τραβᾶνε γιὰ ν' ἀνεβάσουν τὰ αὐτοκίνητα σ' αὐτοὺς τοὺς τρομεροὺς ἀνηφόρους, μέσα στὴ χιονοθύελλα. Ἂν σταματήσῃ ἕνα αὐτοκίνητο, σταματᾶνε ὅλα πίσω του ὡς ποὺ νὰ ξεκινήσῃ πάλι, δηλαδὴ μιὰ ἀτέλειωτη σειρὰ μήκους ὁλοκλήρων χιλιομέτρων.

Προχωρᾶνε σ' αὐτὸν τὸν φοβερὸ ἀνήφορο, ἐνῷ οἱ ρόδες τους μόλις καὶ μετὰ βίας σκαλώνουνε στὴ λάσπη τοῦ χιονιοῦ, χάρις στὶς ἁλυσίδες ποὺ ἔχουν τυλιχθῆ. Ἂν λείπανε οἱ ἁλυσίδες οὔτε ἕνα αὐτοκίνητο δὲν θἄφτανε στὸν προορισμό του, γιατὶ θἄτανε ἀδύνατο ν' ἀνεβῇ αὐτὲς τὶς φοβερὲς ἀνηφοριές.

Καὶ τί κινδύνους δὲν διατρέχουνε αὐτοὶ οἱ ἥρωες!... Πόσες φορὲς δὲν κινδυνεύουν κάθε μέρα μ' ἕνα ντεραπάρισμα νὰ βρεθοῦν κάτω στὴν ἄβυσσο;... Πόσες φορὲς δὲν κατεβαίνουν μέσα στὰ χιόνια καὶ μὲ 25 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδὲν ξαπλώνονται κάτω ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο γιὰ νὰ ἐπισκευάσουν μιὰ βλάβη... Μιὰ εἶναι ἡ σκέψις τους, ἕνας εἶναι ὁ σκοπός τους: Νὰ μὴ σταματήσῃ ἡ φάλαγγα τῶν αὐτοκινήτων, νὰ μὴ σταματήσῃ ὁ ἐφοδιασμός. 'Αψηφοῦν θύελλες, ἀψηφοῦν λύκους πεινασμένους (μήπως δὲν ἔμειναν αὐτοκίνητα μερόνυχτα ὁλόκληρα, σὲ μιὰ γωνιὰ ἔρημου δρόμου, ὡς ποὺ νὰ ἐπισκευασθοῦν;), ἀψηφοῦν τὴν ἐχθρικὴ ἀεροπορία ποὺ ἐπιτίθεται ἄγρια ὅταν εἶναι λιακάδα.

Ξέρουν πὼς ἐκεῖ πάνω ἄλλα ἀδέλφια τους μάχονται μέσα στὸ κρύο κι' ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ σφαῖρες. Ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ψωμί.

Πρέπει νὰ τοὺς ἐφοδιάσουν ὁπωσδήποτε. Πρέπει νὰ φθάσουν. Πρέπει νὰ φθάσουν! Καὶ φθάνουν.

ΝΙΟΝΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ
20ον Σύν/γμα Πεζικοῦ
ΙΙΙ Πολυβολαρχία Τ.Τ. 490

ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΡΑΥΓΗ

...Σιωπὴ ἁπλώθηκε στὴ μητρική μας γῆ, ἀγωνία περνᾶ καὶ ἡ 'Ελλὰς ὁλόκληρη ἀναμένει νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Τὰ δέντρα σταμάτησαν νὰ κινοῦνται, ὁ ἀέρας ἔγινε πιὸ ἐλαφρός, τὰ πουλιὰ κοιμήθηκαν, ἡ θάλασσα γαλήνεψε.

Καὶ ὦ Θεέ μου! Νά, σὰν κάτι ν' ἀκούεται, σὰν μιὰ βοή, σὰν ἠχώ, σὰν μακρινὴ ἐπίκλησι ποὺ φτάνει σιγὰ-σιγὰ στ' αὐτιά μας. Ο ὐ ρ ά ν ι α κ ρ α υ γ ή. Τώρα δυναμώνει, ζωντανεύει πιὸ πολύ. Νά, ἀκούεται, κράζει δυνατὰ πιά:

«'Εμπρὸς παιδιὰ τῶν 'Ελλήνων»!

Κι' ἡ ψυχή μας σκίρτησε καὶ μιὰ φωνὴ ἀπήντησε, ἡ φωνὴ τῆς 'Ελλάδος:

Μᾶς καλεῖς, 'Αρχηγέ, νὰ βαδίσωμε 'Εμπρός.

Τὴν οὐράνια κραυγή Σου θὰ τὴν κλείσωμε κατάβαθα στὴν ψυχή μας. Θὰ διπλασιάσωμε τὴ δύναμί μας, θὰ γιγαντώσωμε τὰ μπράτσα μας, θὰ χαλυβδώσωμε τὴ θέλησί μας καὶ ὅλοι μαζὶ ὡς εἷς ἄνθρωπος ἀδελφωμένοι θὰ τελειώσωμεν τὸ μέγα Σου ἔργον καὶ ἡ δάφνη θὰ ξαναβλαστήσῃ καὶ ὁ φοίνιξ θὰ ἀναθάλῃ καὶ ἡ ἐληὰ θὰ ἀνθίσῃ γιὰ νὰ πλεχθῇ τῆς 'Ελλάδος τῆς νίκης τὸ τιμημένο στεφάνι.

Καὶ τότε ἀπὸ κεῖ ψηλά, ἀπὸ τὸν αἰώνιο θρόνο Σου, θὰ παρακολουθῇς τὴν ἔνδοξον γενεὰν ποὺ Σὺ ἐσφυρηλάτησες διὰ τὴν νικηφόρον αὔριον, γύρισε, κοίταξε καὶ θὰ δῇς ὅτι ἐπάνω ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς τῆς λατρευτῆς μας Πατρίδος, νὰ ἵπταται μιὰ μορφὴ Μεγάλη, ἡ μορφή Σου, Π α τ έ ρ α.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ

«ΜΕ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΥΨΗΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΣΤΑ ΧΕΙΛΗ»

'Απόσπασμα ἀπὸ Ραδιοφωνικὴ ὁμιλία τῆς Συναγωνιστρίας Καίτης Σβορώνου.

Μὲ τὸ μέτωπο ψηλὰ καὶ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη γεννημένα ἀπὸ τὸ πλατὺ καὶ γαλήνιο τοῦ 'Αρχηγοῦ μας χαμόγελο - ἂς προχωρήσουμε μὲ νέο θάρρος, νέα δύναμι στὸ δρόμο ποὺ ὁ ἀθάνατος μᾶς ἄνοιξε. Στὸ δρόμο τὸν ἀνηφορικό, ποὺ ὁδηγεῖ στοὺς τόπους τῆς Νίκης καὶ τῆς Δόξας.

Μακριὰ ἀπὸ μᾶς ἡ λιποψυχία, τὰ δάκρυα καὶ οἱ ταλαντεύσεις.

Χαλυβδωμένοι μὲ πίστιν γιὰ τὸ ἔνδοξο μέλλον, μὲ τὸ βλέμμα ὑψωμένο πρὸς τὴν φωτεινὴν μορφὴν 'Εκείνου ὁ 'Οποῖος τώρα ζῇ εἰς τὴν 'Αθανασίαν, ἂς προχωρήσουμε στὴν ἰδανικὴ πραγμάτωσι τοῦ ἔργου Του.

'Αντλοῦντες φῶς ἀπὸ τὸ φῶς Του, πίστιν ἀπὸ τὴν πίστιν Του, ἀγάπη πρὸς τὴν 'Ελλάδα, ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ὁ 'Αρχηγὸς ᾐσθάνετο...

'Αντλοῦντες ἡρωϊσμὸν ἀπὸ τὸν ἰδικόν Του, αὐτοθυσίαν ἀπὸ τὴν αὐτοθυσίαν Του, πεποίθησιν πρὸς τὴν Νίκην καὶ τὴν Δόξαν, ἂς βαδίσουμε ἐμπρὸς γιὰ τὴν Νέαν 'Ελλάδα, ποὺ 'Εκεῖνος ὠνειρεύθηκε.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ εἶπε: «ἡ Νίκη εἶναι ἰδική μας».

'Η Ε.Ο.Ν. βροντοφωνεῖ: «Διὰ Σοῦ, 'Αρχηγέ, ἡ Νίκη εἶναι ἰδική μας καὶ πρὸς τὴν κατάκτησί της προχωροῦμε».

'Ενώπιον τοῦ Πνεύματος τοῦ 'Αρχηγοῦ μας, τὸν 'Οποῖον πετᾷ ἄνωθέν μας καὶ μᾶς περιβάλλει μὲ τὴν ἴδιαν ἀγάπην, ἂς δώσουμε ὅλοι καὶ ὅλες τὸν ἱερώτερον τῶν ὅρκων μας: «Πατέρα τῆς Νίκης, πιστοὶ στὴν προσταγή Σου καὶ στὰ ἰδανικά Σου, πιστοὶ στὴν 'Ελλάδα Σου, κλίνοντες τὸ γόνυ ὁρκιζόμεθα νὰ λαμπρύνωμεν τὴν Πατρίδα μας. Νὰ γιγαντώσουμε τὸ δημιούργημα τῆς Ε.Ο.Ν. Σου, νὰ συντελέσουμε στὴ Νίκη, τὴν ὁποίαν Σὺ προητοίμασες».

ΚΑΙΤΗ ΣΒΟΡΩΝΟΥ

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν. ΕΠΙ ΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπηύθυνε τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διαταγήν Του πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. ἐπὶ τῇ 25ῃ Μαρτίου:

«Ἡ Ε.Ο.Ν. μὲ πλήρη συνείδησιν τῆς μεγάλης ἡμέρας παρήλασεν ἐνώπιόν μου εἰς ἀρτίους σχηματισμοὺς καὶ παρετάχθη κατὰ τὴν δοξολογίαν μὲ ὑπερηφάνειαν καὶ κατανόησιν, ἡ ὁποία τὴν ἐμφανίζει ἀξίαν διάδοχον καὶ συνεχιστὴν τοῦ μεγάλου ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖ ἡ ἔνοπλος νεότης τοῦ Ἔθνους. Διὰ τῆς τοιαύτης ἐμφανίσεώς της ἐλάμπρυνε τὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς μας Ἑορτῆς, ἀναπληρώσασα τὸν στρατόν μας, ὅστις γενναίως μάχεται διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος.

Πρὸς τοὺς βαθμοφόρους καὶ τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. ἐκφράζω τὴν εὐαρέσκειάν μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄»

ΔΙΑΤΙ ΘΑ ΝΙΚΗΣΩΜΕΝ

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου ὁ ἀείμνηστος Ἀρχηγὸς διεκήρυξεν ὅτι «ὁ ἀγὼν θὰ εἶναι μακρὸς καὶ σκληρός, ἀλλ' ἡ νίκη θὰ εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἰδική μας». Οἱ λόγοι του δὲν ἀνεφέροντο προφανῶς μόνον εἰς τὴν μάχην τῆς Ἀλβανίας. Ἀνεφέροντο εἰς πᾶσαν ἐνδεχομένην ἐξέλιξιν τῆς συρράξεως, ἡ ὁποία ἤρχισε τὴν 28ην Ὀκτωβρίου. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶχε πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν πραγμάτων, τῶν ὑπαρχουσῶν διαθέσεων πέραν τῶν συνόρων τῆς χώρας, τῶν καταρτιζομένων σχεδίων. Καὶ ἡ φωτεινὴ διάνοια τοῦ διαπρεπεστάτου πολιτικοῦ καὶ στρατηγοῦ προέβλεπεν ὅλα ὅσα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συμβοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πάλης διὰ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς Πατρίδος.

Ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχίαν νὰ παρακολουθήσουν ἐκ τοῦ πλησίον τὸν Ἰ. Μεταξᾶν ὡς Ἐπιτελάρχην καὶ ὡς πολιτικὸν ἡγέτην μέχρι τῶν τελευταίων καιρῶν γνωρίζουν ὅτι οὐδέποτε παρεσύρετο ἐξ ἀλόγου αἰσιοδοξίας, ὅτι οἱ λόγοι του, πάντοτε μετρημένοι καὶ βαθεῖς, εἶχον τὴν ἀξίαν ἀληθινῶν χρησμῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μακρᾶς καὶ ἀγωνιώδους περιόδου κατὰ τὴν ὁποίαν ἔδρασεν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς δημοσίας κονίστρας.

Ἡ νίκη, λοιπόν, θὰ εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἰδική μας εἰς τὸ πεῖσμα πάσης ἐναντιότητος καὶ πάσης νέας περιπλοκῆς. Διότι τὴν προέβλεψεν ὁ Ἀρχηγός, ὁ ὁποῖος χωρὶς τὸν ἐλάχιστον δισταγμὸν ἀνέλαβε τὴν βαρεῖαν εὐθύνην καὶ τὴν ἄφθιτον δόξαν τοῦ ἱστορικοῦ «Ὄχι». Καὶ διότι ἀκόμη περὶ τῆς νίκης τῆς βεβαίας καὶ ἀσφαλοῦς, ἡ ὁποία θὰ στέψῃ τὸν τίμιον καὶ δίκαιον ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ἱκανὴ νὰ πείσῃ ἡ ψύχραιμος καὶ ἀντικειμενικὴ ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων.

Ὅσοι πιστεύουν εἰς τὴν Βίαν ἀρνοῦνται πᾶσαν ἀξίαν εἰς τὸν ἠθικὸν παράγοντα. Καὶ ὅμως αὐτὸς εἶναι πρὸ παντὸς ὁ ρυθμίζων καὶ διέπων καὶ τὰς πολιτικὰς καὶ τὰς πολεμικὰς τύχας τῶν λαῶν τῆς γῆς. Ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία ἀπὸ τῶν Θερμοπυλῶν μέχρι τῆς Ἀλαμάνας καὶ μέχρι τῆς Κρέσνας καὶ τῆς Τζουμαγιᾶς καὶ τοῦ Σκρᾶ προσφέρει ἀφθόνους περὶ τούτου ἀποδείξεις. Ἀλλὰ δὲν θὰ περιορισθῶμεν εἰς αὐτὰς μόνον. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος συνετρίβησαν ἐντὸς ὀλίγων μόνον μηνῶν αἱ στρατιαὶ τοῦ μεγαλυτέρου στρατηλάτου τῶν νεωτέρων χρόνων, τοῦ Ναπολέοντος, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν διήλαυνον ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην νικηφόροι. Μετὰ μίαν περίπου ἑκατονταετίαν παρέλυσε καὶ διελύθη ἐντὸς ἐπίσης βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ἡ ἀρτιωτέρα πολεμικὴ μηχανὴ τὴν ὁποίαν ἐγνώρισεν ὁ κόσμος. Ἀλλὰ πῶς ἄρά γε συνέβησαν τὰ κοσμοϊστορικὰ αὐτὰ γεγονότα; Συνέβησαν διότι ἔλειψεν ὁ ἠθικὸς παράγων. Διότι ἔλειψεν ἡ πίστις εἰς τὴν ἠθικὴν ἀξίαν τῶν πολεμικῶν ἐκείνων ἀγώνων. Καὶ διότι ἡ Βία ἐστράφη τελικῶς κατ' ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὴν ἐχειρίζοντο.

Ἐπεχείρησαν ἤδη πολλοὶ νὰ δώσουν μίαν ἐξήγησιν εἰς τὸ θαῦμα τῆς πενταμήνου συνεχοῦς ἑλληνικῆς νίκης ἐναντίον ἐχθροῦ ὑπερτέρου κατὰ πολὺ ἀριθμητικῶς καὶ διαθέτοντος ἄφθονα καὶ τελειότατα τεχνικὰ μέσα. Ἀλλ' οὐδεὶς σχεδὸν ἐξετίμησεν ὅσον ἔπρεπε τὸν ἠθικὸν παράγοντα. Ὁ ἰδικός μας στρατιώτης μάχεται διὰ τὴν ἐλευθερίαν του, διὰ τὰς ἑστίας του, διὰ τὴν τιμήν του καὶ διὰ τὴν τιμὴν τῆς οἰκογενείας του. Μάχεται μὲ πίστιν ἀκράδαντον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸ δίκαιόν του. Οἱ ἡγήτορές του ποτὲ δὲν ᾐσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξηγήσουν τοὺς σκοποὺς τοῦ πολέμου. Διότι τοὺς ἀντιλαμβάνονται ὄχι μόνον οἱ στρατιῶται τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ νήπια, ἀπὸ τὴν ἐνθουσιώδη κραυγὴν τῶν ὁποίων ἀντηχεῖ καθημερινῶς ὁλόκληρος ἡ χώρα. Ἀντιθέτως οἱ Ἰταλοὶ ἡγήτορες προσπαθοῦν νὰ δημιουργήσουν πολεμικὸν φρόνημα διὰ τῆς ἀπάτης καὶ διὰ τῆς βίας. Μὲ τὰ ἀσύστολα ψεύδη, τὰ ὁποῖα ἐξατμίζονται εἰς τὴν πρώτην σύγκρουσιν μὲ τὸν ἑλληνικὸν στρατόν. Μὲ τοὺς ἀπανθρώπους δεκατισμοὺς τῶν φυγάδων καὶ μὲ τοὺς δολοφονικοὺς πολυβολισμοὺς ἐκ τῶν ὄπισθεν. Ἀκόμη δὲ καὶ μὲ διεγερτικά. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὅλων τούτων τῶν μυσαρῶν προσπαθειῶν; Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ὁ Ἰταλικὸς στρατὸς ἡττᾶται διαρκῶς εἰς πᾶσαν σύγκρουσιν μὲ τὸν Ἑλληνικὸν καὶ θὰ ἡττᾶται πάντοτε μέχρι τέλους.

Ἀλλ' ὁ ἠθικὸς παράγων, ἡ πίστις μὲ ἄλλους λόγους εἰς τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνος, ἔχει ἀκόμη γενικωτέραν ἀξίαν. Ὁλόκληρος ὁ κόσμος, πλὴν τῶν ἀποκτηνωμένων ὀρδῶν τῆς Βίας, παρακολουθεῖ μὲ θαυμασμὸν τὸν ἄνισον ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος καὶ προσεύχεται διὰ τὴν ἑλληνικὴν νίκην. Οἱ στρατιῶται τῆς ἐλευθερίας διαρκῶς πληθύνονται. Ἡ Μεγάλη Συμπολιτεία τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ἀπὸ τῆς συγκροτήσεώς της πάντοτε προμαχοῦσα ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ κόσμου, ἔθεσεν ἤδη τὴν κολοσσιαίαν δύναμίν της καὶ τοὺς ἀπεράντους πόρους της εἰς τὴν πλάστιγγα τοῦ ἀγῶνος. Ὁ γενναῖος Γιουγκοσλαυϊκὸς λαός, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν Κυβερνητῶν του, ὥρμησεν ἀποφασιστικὸς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξης. Οἱ ἀνηλεεῖς ἀρχάγγελοι τῆς Βίας εὑρίσκονται ἤδη εἰς τὰς πρώτας ὀδυνηροτάτας διαψεύσεις των. Ἡ αὐγὴ τῆς μεγάλης νίκης ὑποφώσκει εἰς τὸν ὁρίζοντα. Θὰ σταθῶμεν ὄρθιοι καὶ ἀδάμαστοι εἰς πᾶσαν δοκιμασίαν μέχρι τέλους, διὰ νὰ τὴν χαιρετίσωμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ὑπερήφανοι καὶ δοξασμένοι ὅσον ποτὲ ἄλλοτε.

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ὅταν ὁ νέος Κυβερνήτης, συμπυκνώνοντας τὸ νόημα τοῦ πραγματικὰ θαυμάσιου λόγου, ποὺ ἀπηύθυνε σὲ σᾶς τὴν παραμονὴ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἑορτῆς, σᾶς ἐκάλεσε «νὰ μείνετε πιστοὶ στὶς μεγάλες ἀρχὲς τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς», ἐπρόσθεσε στὸ τέλος καὶ τὴν ἀκόλουθη φράσι:

«Κι' ἂν εἶναι νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἀπολύτρωσι τοῦ κόσμου, ἂς πεθάνουμε»!

Μέσα στὴ φράσι αὐτὴ συγκεντρώνεται, ἀγαπητοί μου, ἡ βαθύτερη ἔννοια καὶ οὐσία ὁλόκληρης τῆς Ἱστορίας μας. Αὐτὴ ὑπῆρξε τὸ σύνθημα ποὺ οἱ γενεὲς τῶν Ἑλλήνων, περνώντας ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες, ἔδιναν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη στὴν τραχειὰ καὶ δοξασμένη πορεία τους. Αὐτὴ ὑπῆρξε ἡ θεία σφραγίδα ποὺ ἡ Μοῖρα ἔβαλε στὸ φωτεινὸ μέτωπο τῆς φυλῆς μας, αὐτὴ ὑπῆρξε τὸ κίνητρο, ὁ σκοπὸς καὶ ἡ δόξα ὅλων τῶν ἐθνικῶν μας ἀγώνων, ὅλης τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς. Αὐτή: ἡ ἱερὴ ἀπόφασι τοῦ θανάτου γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ἀνθρωπότητος.

Ἂν ἐντείνετε τὴν ἀκοή σας, γιὰ ν' ἀφουγκρασθῆτε μέσα στὰ βάθη τῶν αἰώνων τὴ βοὴ τῆς Ἱστορίας μας, αὐτὴν τὴν φράσι θ' ἀκούσετε ν' ἀναδίνεται ἀπὸ παντοῦ, ἀπ' ὅλη μακρὰ διαδρομὴ τῶν περασμένων, αὐτὴν τὴν φράσι θ' ἀκούσετε νὰ δονῆ καὶ νὰ ζωντανεύῃ ὅλους τοὺς Ἑλληνικοὺς αἰῶνες, σὰν γερὸς καὶ δυνατὸς παλμὸς — ὁ γερὸς καὶ δυνατὸς παλμὸς τῆς ἀθάνατης καρδιᾶς τῆς Ἑλλάδος μας.

«Μολὼν λαβὲ» θ' ἀκούσετε τὴ φωνὴ τοῦ Λεωνίδα μὲ τοὺς τριακόσους του ὅταν ἀπεφάσισαν νὰ πεθάνουν στὶς Θερμοπύλες. «Τὴν δὲ πόλιν οὐ σοὶ δίδομεν· κοινῇ γὰρ γνώμῃ πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν» θ' ἀκούσετε ν' ἀντιτάσσῃ ὁ Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὶς ἑτοιμόρροπες ἐπάλξεις τῆς βασιλευούσης. «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος» θ' ἀκούσετε νὰ φωνάζουν οἱ ἥρωες τῆς Ἐπαναστάσεως στὸ Δραγατσάνι, στὸ Μεσολόγγι, παντοῦ ὅπου μιὰ φούχτα ἀνοργάνωτοι, ἀβοήθητοι, σχεδὸν ἄοπλοι ἄνθρωποι ἀντιμετώπιζαν τὶς ἀμέτρητες καὶ πανίσχυρες στρατιὲς τοῦ Σουλτάνου. «Ὄχι»! θ' ἀκούσετε νὰ βροντοφωνῇ στὶς τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυχτα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ἐκφράζοντας τὴ θέλησι καὶ τὴν ἀπόφασι ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, μπροστὰ στὴν αὐθάδη ἀπειλὴ τοῦ πάνοπλου καὶ ἰσχυροῦ νεοβαρβάρου.

Ἡ ἴδια φράσις μὲ διαφορετικὲς διατυπώσεις, ἀλλὰ μὲ τὸ ἴδιο πάντα νόημα: ἡ ἐνσυνείδητη καὶ θεληματικὴ προσφορὰ τῆς ὑπέρτατης θυσίας γιὰ τὴν Τιμὴ καὶ τὴν Ἐλευθερία. Ἡ ἴδια φράσις, ποὺ μὲ τόση ὁρμὴ καὶ μὲ τόση δύναμι ἀνεπήδησε σὰν ἱερὴ διαβεβαίωσις καὶ ὅρκος, καὶ ἀπὸ τὰ δικά σας στήθια, τὴν ἴδια ἐκείνη μέρα, ὅταν, ἀπαντώντας στὸν Κυβερνήτη, ἐφωνάξατε δυνατὰ καὶ σταθερά: «Ἂς πεθάνουμε»!

Αὐτὴ ἡ φωνή, ποὺ εἶναι ἡ αἰώνια, ἡ ἀσίγαστη φωνὴ τῆς ἐθνικῆς μας ψυχῆς, εἶναι καὶ τὸ θετικώτερο, τὸ ἀσφαλέστερο μήνυμα τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ἀθανασίας. Γιατὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἀπόφασις τοῦ θανάτου ἀποτελεῖ τὴ μεγαλύτερη ἐγγύησι ζωῆς. Ἡ Δόξα εἶναι πιὸ δυνατὴ ἀπὸ τὸν Θάνατο. Καὶ εἶναι συγχρόνως ἡ πιὸ ἀληθινὴ καὶ πιὸ σταθερὴ Νίκη.

Μ' ἐθνικοὺς χαιρετισμοὺς
Μελῆς Νικολαΐδης

Ὁ κυβερνητικὸς ἐπίτροπος τῆς Νεολαίας κ. Σπ. Ρούβαλης ἀπηύθυνε πρὸς τὰς μονάδας καὶ σχηματισμοὺς τῶν Περιφ. Διοικ. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης, τὴν Δ.Α.Σ.Α., τὴν Δ.Α.Σ.Θ. καὶ τὴν διοίκησιν Ταγμάτων Ἐργασίας τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διαταγήν:

«Ἡ Α. Ε. ὁ ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Γ. Κοριζῆς μοὶ ἀνέθεσε νὰ σᾶς διαβιβάσω τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐαρεσκείας του διὰ τὴν ἐν γένει ἑλληνοπρεπῆ συμμετοχήν σας εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἐπετείου τῆς ἐθνικῆς μας παλιγγενεσίας, τὴν κατὰ τὴν παρέλασιν τῆς 23ης Μαρτίου ἐπιδειχθεῖσαν τάξιν καὶ συνοχήν, τὸ ἀρρενωπὸν τοῦ βαδίσματός σας καὶ τὴν πειθαρχίαν, δι' ἧς ἀπεδείξατε εἰς πόσον ὑψηλὸν βαθμὸν κατανοεῖτε τὸ ἱστορικὸν τῶν ἐθνικῶν στιγμῶν, ἃς διανύει τὸ Γένος μας, καὶ διεδηλώσατε τὴν θέλησίν σας νὰ συνεχίσετε, ὑπὸ τῶν ἰδίων πάντοτε ἀρετῶν διαπνεόμενοι, τὸ ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Πατρὶς καὶ ὁ Βασιλεὺς σᾶς ἔταξαν».

Στὸ περιθώριον

ΕΟΡΤΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ

Εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅπου ὑπάρχουν Χῶραι καὶ Λαοὶ ἐλεύθεροι, ἡ Ἐθνική μας Ἑορτὴ ἑωρτάσθη ἐφέτος ὡς ἑορτὴ παγκόσμιος. Ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος ἐχαιρέτισε τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὄχι μόνον ὡς ἑορτὴν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθερίας μιᾶς Χώρας, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ὡς ἑορτὴν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ. Καὶ παντοῦ καὶ ἀπὸ ὅλους ἐτονίσθη κατὰ τὸν πλέον θερμὸν καὶ κατηγορηματικὸν τρόπον ὅτι ἡ 25η Μαρτίου εἶναι ἕνα ὑψηλὸν Σύμβολον, τὸ σύμβολον τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν, τὸ ὁποῖον γεφυρώνει τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα μὲ τὸ Εἰκοσιένα καὶ αὐτὸ πάλιν μὲ τὸν σύγχρονον ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους μας. Ὅλη αὐτὴ ἡ μακρὰ διαδρομὴ τῶν αἰώνων εἶχε πάντοτε ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Ἑλλάδα ὡς πρωτοπόρον καὶ πρωτεργάτην τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνόδου τῆς Ἀνθρωπότητος. Ἡ ὁμόθυμος καὶ ἐνθουσιώδης διαπίστωσις καὶ ἀναγνώρισις τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἀπὸ ὅλον τὸν σύγχρονον ἐλεύθερον κόσμον γεμίζει τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἀπὸ ἱκανοποίησιν καὶ ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ καὶ τονίζει συγχρόνως περισσότερον τὴν ἱερὰν εὐθύνην του ἔναντι τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγάλης ἀποστολῆς του, τὴν ὁποίαν συναισθάνεται βαθύτατα καὶ δὲν θὰ παύσῃ ποτὲ ν' ἀνταποκρίνεται εἰς αὐτὴν μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις του καὶ μὲ κάθε προσπάθειαν καὶ θυσίαν.

ΕΝΑΣ ΝΕΚΡΟΣ

Μεταξὺ τῶν μεγάλων νεκρῶν τοῦ πολέμου συγκαταλέγεται καὶ ὁ ἔφεδρος ἀνθυπολοχαγὸς Γεώργιος Δ. Μιχαλᾶς, γεωπόνος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ μακρὸν συνειργάσθη κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὰς στήλας τῆς «Νεολαίας» ἐπὶ θεμάτων γεωργικῶν. «Ἡ Νεολαία» εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον ἑνὸς ἐκ τῶν συνεργατῶν της καὶ ἀπευθύνει πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἥρωος τοὺς θερμοτέρους λόγους παρηγορίας.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΪΑΣ

Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Ἑλληνικὴ Νεότης δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ χαρῇ διὰ τὰ γεγονότα τῆς Γιουγκοσλαυΐας, τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν παράδειγμα ἀφύπνισεν ὅλους τοὺς λαοὺς ἐκείνους ποὺ δὲν θέλουν νὰ ὑποκύψουν εἰς τὴν βάρβαρον καὶ ἀναίσχυντον βίαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία εἶναι ὑπερήφανος διότι μία ἄλλη νεολαία, φίλης καὶ γείτονος χώρας, προηγήθη εἰς τὰς λαϊκὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς πατρίδος της. Οὕτω, τὸ αἴσθημα τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν λαῶν ὀγκοῦται καθημερινῶς καὶ καθίσταται συνείδησις ἀτόμων καὶ λαῶν, καὶ ἀποτελεῖ ἐγγύησιν τοῦ ὅτι καμμία ἀπολύτως δύναμις, καμμία βία δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὰ Ἔθνη τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζουν τὰ τοῦ οἴκου των κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτῶν βούλησιν καὶ πρὸ παντὸς νὰ ζοῦν ἐθνικῶς ἐλεύθερα καὶ ἀνεξάρτητα. Ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος εὔχεται εἰς τὴν γείτονά της Νεολαίαν πλήρη ἐπικράτησιν καὶ εἰς τὴν χώραν της τῶν ἰδεῶν ἐκείνων ποὺ συνειδητοποιοῦν τὴν ἀντίληψιν περὶ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣ

Μαζῖ μὲ τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν ποὺ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς αἰσθάνεται διὰ τὴν νέαν μεγάλην νίκην τῶν ἀγγλικῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῆς Μεσογείου ἐναντίον τοῦ ἐπαισχύντως φεύγοντος, ὡς πάντοτε, ἰταλικοῦ στόλου, αἰσθάνεται συγχρόνως βαθυτάτην ἱκανοποίησιν καὶ ὑπερηφάνειαν διότι εἰς τὴν νίκην ταύτην συνέβαλε καὶ ὁ ἰδικός μας στόλος. Τόσον τὸ ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν τοῦ Βρεταννικοῦ Ναυαρχείου, ὅσον καὶ ὁ Ἄγγλος ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν εἰς τὰς σχετικὰς δηλώσεις του ἐτόνισαν ἰδιαιτέρως καὶ μετὰ προφανοῦς χαρᾶς τὴν συμμετοχὴν τοῦ «μικροῦ ἀλλὰ θαρραλέου» — ὅπως τὸ ἐχαρακτήρισαν — πολεμικοῦ ναυτικοῦ μας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἔπειτα ἀπὸ τὰ ἀλλεπάλληλα ἡρωϊκὰ κατορθώματα τῶν ὑποβρυχίων μας καὶ τὴν συνεχῆ, σοβαρὰν καὶ πολύτιμον δρᾶσιν τῶν ἐν γένει ναυτικῶν μας δυνάμεων, διαπιστώνει διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ ἀνώτερον πνεῦμα γενναιότητος, θάρρους καὶ αὐτοθυσίας, τὸ ὁποῖον, πηγάζον ἀπὸ ἀθανάτους παραδόσεις, ἐμπνέει πάντοτε τὸ πολεμικὸν ναυτικόν μας. Μὲ τὴν γενναίαν συμμετοχήν του εἰς τὴν νέαν ναυτικὴν νίκην τοῦ ἐνδόξου συμμαχικοῦ ναυτικοῦ, τὸ ἰδικόν μας πολεμικὸν ναυτικὸν προσέθεσε μίαν σελίδα τιμῆς καὶ δόξης εἰς τὴν φωτεινὴν ἱστορίαν του.

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ.

Ἐξαιρετικῶς ἱκανοποιητικὴ καὶ εὐχάριστος εἶναι ἡ διαπίστωσις περὶ τῆς εὐνοϊκῆς πορείας τῶν ἐφετεινῶν γεωργικῶν μας καλλιεργειῶν, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἐπίσημος ἔκθεσις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Παρ' ὅλας τὰς φυσικὰς καὶ ἀναποφεύκτους δυσχερείας ποὺ δημιουργεῖ ἡ πολεμικὴ κατάστασις, αἱ καλλιεργήσιμοι ἐκτάσεις ηὐξήθησαν, ἡ ἀπόδοσις τῆς κτηνοτροφίας ὑπῆρξεν ἱκανοποιητική, ἡ βαμβακοκαλλιέργεια ἐσημείωσε προοδευτικὴν ἐξέλιξιν καὶ ἡ σιτοπαραγωγὴ παρέμεινε σταθερά, χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ μείωσιν. Ὅλαι ἐν τούτοις αἱ εὐνοϊκαὶ αὐταὶ πληροφορίαι δὲν ἠμπόδισαν τὸν Διοικητὴν τῆς Τραπέζης νὰ ὑποδείξῃ τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνισχυθῇ ἀκόμη περισσότερον ἡ παραγωγική μας προσπάθεια. Τὸ Κράτος διαθέτει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μὲ προθυμίαν καὶ μὲ σύστημα ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέσα καὶ καταβάλλει διὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι καὶ ὁ γεωργικός μας κόσμος, ἐκ παραλλήλου πρὸς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος διεξάγει τὴν μεγάλην μάχην διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος, θὰ συνεχίσῃ μὲ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀποφασιστικότητα καὶ τὴν ἄλλην μάχην διὰ τὴν αὐτάρκειαν τῆς Χώρας, ἡ ὁποία εἶναι φανερὸν πόσον ὑποβοηθεῖ τὴν πρώτην.

Στὸ περιθώριον

«ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΝ»

Κατὰ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς πινακίδος, ἡ ὁποία ἐτοποθετήθη εἰς τὴν πρώην λεωφόρον Ἀκαδημίας, μετονομασθεῖσαν, ὡς γνωστόν, εἰς λεωφόρον Φραγκλίνου Ρούζεβελτ — εἰς ἐκδήλωσιν τιμῆς καὶ θαυμασμοῦ πρὸς τὸν ἐξέχοντα ἄνδρα, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ ἔργου του ἔθεσε τὸν ἑαυτόν του καὶ τὴν μεγάλην Χώραν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν προάσπισιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, — ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀμερικῆς κ. Μὰκ Βέϋ, διερμηνεύων τὰ σταθερὰ αἰσθήματα φιλίας τῆς Πατρίδος του πρὸς τὴν ἰδικήν μας, εἶπε, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀγαπῶμεν τὴν Ἑλλάδα ὄχι τόσον διότι ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ πράξωμεν τοῦτο, ὅσον διότι δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἄλλως, καθόσον *ἡμεῖς αὐτοὶ εἴμεθα Ἕλληνες κατὰ πνευματικὴν κληρονομίαν*».

Ὑπογραμμίζομεν ἁπλῶς τὴν φράσιν αὐτήν, χωρὶς νὰ προσθέτωμεν κανὲν σχόλιον. Μὲ τὰς ὀλίγας λέξεις της ἐκφράζει τόσον ἐπιγραμματικὰ καὶ τόσον ἀνάγλυφα τὴν ἔννοιαν τῆς ἀξίας καὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ, ὥστε οἱονδήποτε σχόλιον ν' ἀδυνατίζῃ καὶ ν' ἀλλοιώνῃ τὴν ἔννοιαν αὐτήν.

ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΑΙ ΑΕΡΑΜΥΝΗΣ

Θὰ πρέπῃ νὰ ἐξαρθῇ ἰδιαιτέρως τὸ γεγονὸς τῆς ὁρκωμοσίας τῶν ἐθελοντῶν τοῦ σώματος ἀμύνης τῶν ἀπὸ ἀέρος ἐπιδρομῶν. Ἡ νέα αὐτὴ ὑπηρεσία, ὅσον καὶ ἂν ἀποτελῇ κρατικὴν ὀργάνωσιν ἔξω τῆς διοικητικῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ε.Ο.Ν., εἶναι ὅμως σῶμα τὸ ὁποῖον ἐπεστράτευσε μέλη προερχόμενα ἐκ τῆς Νεολαίας ὥστε, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ διοικητοῦ των κ. Νέρη, ἡ νέα αὐτὴ ὀργάνωσις νὰ ἀποτελῇ τὸν ὡραῖον καρπὸν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ὅπως τὴν ὠνειρεύθη ὁ δημιουργός της Ἰωάννης Μεταξᾶς καὶ τὴν προχωρεῖ ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις. Ἡ Νεολαία, ἡ ὁποία ἐγαλούχησε τοὺς νέους αὐτοὺς εἰς τοὺς κόλπους της καὶ γνωρίζει τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά των, οὐδόλως ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ σῶμα τῶν ἐθελοντῶν ἀμύνης κατὰ τῶν ἀπὸ ἀέρος ἐπιδρομῶν θὰ φανῇ ἀντάξιον τῶν προσδοκιῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κοινωνίας.

Ἡμεῖς περιοριζόμεθα εἰς τὸ νὰ ἐκφράσωμεν μόνον τὴν ὑπερηφάνειάν μας, διότι ἡ Ε. Ο. Ν. ἀπετέλεσε τὸ φυτώριον, ἐξ οὗ ἠντλήθησαν οἱ νέοι αὐτοί.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ

"Η ΕΛΛΑΣ ΘΑ ΖΗΣΗ, ΘΑ ΖΗΣΗ, ΘΑ ΖΗΣΗ!„

Ὑπάρχουν περιστάσεις ποὺ μιὰ αὐθόρμητη χειρονομία, ἕνα τυχαῖο βλέμμα ἀποκαλύπτει καὶ ἐκφράζει τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ καλύτερα καὶ καθαρώτερα ἀπὸ τὴν πιὸ βαθειὰ κι' ἐπιστημονικὴ ψυχολογικὴ ἀνάλυσι. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο καὶ ἕνα μονάχα ἐπεισόδιο, ἕνα γεγονός, μιὰ ἐκδήλωσις ἀρκεῖ κάποτε γιὰ νὰ κάμη ν' ἀναπηδήση γνήσια καὶ αὐτούσια ἡ ψυχὴ τῆς ὁμάδος, τοῦ πλήθους, τοῦ λαοῦ.

Αὐτὴν τὴν ὑπέροχη ψυχικὴ ἀποκάλυψι, αὐτὴν τὴν φλογερὴ ἀναλαμπὴ τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς μᾶς τὴν ἐχάρισε, ἀκόμα μιὰ φορά, ἡ τελευταία ἐμφάνισις τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς ἐπετείου τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας.

Μιὰ πυκνὴ συγκέντρωσις μὲ χειροκροτήματα καὶ φωνὲς σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα. Μιὰ μακρυὰ σιωπηλὴ παράταξις. Μιὰ κανονικὴ παρέλασις μὲ βῆμα στρατιωτικό. Πράγματα κοινὰ καὶ συνηθισμένα, ποὺ τὰ βλέπουμε συχνά, ποὺ ἡ Ε.Ο.Ν. μᾶς τὰ πρόσφερε πολλὲς φορὲς μὲ τάξι καὶ ρυθμό.

Καὶ ὅμως! Ἂν προσέξουμε καλὰ ἐκεῖνα τὰ χέρια ποὺ ἀνεβοκατεβαίνουν καὶ χτυπιοῦνται γρήγορα καὶ δυνατὰ μέσα σ' ἐκείνη τὴν αἴθουσα, θ' ἀντιληφθοῦμε πὼς τὸ χειροκρότημα αὐτὸ δὲν εἶναι μιὰ κοινὴ κίνησις δύο μελῶν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, ἀλλὰ τὸ ἀσυγκράτητο ξέσπασμα ἑνὸς βαθέος καὶ γενικοῦ ἐσωτερικοῦ κραδασμοῦ. Καὶ ἂν ἀκροασθοῦμε καλὰ ἐκεῖνες τὶς ζεστὲς καὶ ζωντανὲς φωνές, ποὺ δονοῦν τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς μεγάλης σάλας, θὰ νοιώσουμε καθαρὰ μέσα σ' αὐτὲς τὸν ἔντονο καὶ γερὸ παλμὸ ποὺ μεταφέρουν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τους καὶ τὸν ξεχύνουν καὶ τὸν σκορπίζουν γύρω σὰν ρεύματα ἠλεκτρικά. Τότε, καὶ ἂν ἀκόμα δὲν εἴχαμε ἀκούσει τὸν ὑπέροχο καὶ λαμπρὸν ὕμνο,ποὺ ἐτόνισε ὁ νέος Κυβερνήτης στὴν αἰώνια ἐθνικὴ ψυχή, καὶ ἂν ἀκόμα δὲν εἴχαμε ξεχωρίσει μέσα στὶς φωνὲς τὴ μεγάλη λέξι, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπεκρίθη σ' αὐτὸν ἡ ψυχὴ τῶν Νέων, θὰ καταλαβαίναμε τὸ νόημά του μέσα σ' ἐκεῖνα τὰ χειροκροτήματα καὶ θὰ νοιώθαμε καθαρὰ τὴ σημασία τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου «ὁρκιζόμεθα» τῶν Νέων μέσα στὶς ἄναρθρες φωνές τους.

* * *

Μιὰ μακρυὰ σιωπηλὴ παράταξις... Καὶ ὅμως! Πίσω ἀπ' ἐκεῖνα τὰ σφιγμένα χείλη πᾶσα ὡραῖα καὶ ὑψηλὰ μηνύματα ἔφθαναν ὡς τὰ βάθη τῶν ψυχῶν μας! Καὶ πίσω ἀπὸ τ' ἀκίνητα ἐκεῖνα κορμιά, ποὺ, σὰν γερὰ καὶ δυνατὰ κυπαρίσσια ξεπεταγμένα ἀπὸ τὴν ἱερὴ γῆ τῆς Ἀττικῆς, ὀρθώνονταν ἐκεῖ ἀλύγιστα κι' ἀκλόνητα, πόση ζωὴ καὶ πόση ὁρμὴ καὶ πόση ἐνέργεια! Χωρὶς ν' ἀνοίξουν καθόλου τὰ χείλη, τ' ἀκούαμε νὰ λένε: «Ναί, εἴμαστε ἐμεῖς ἐφέτος ἐδῶ. Ἐμεῖς ἐπήραμε τὴ θέσι τους. Ἐκεῖνοι, οἱ μεγαλείτεροι ἀδελφοί μας, εἶναι ἐκεῖ πάνω, κι' ἐμεῖς ἐδῶ στεκόμαστε φρουροὶ τῶν Ἰδανικῶν, γιὰ τὰ ὁποῖα ἐκεῖνοι μάχονται. Γιὰ τὰ ἴδια Ἰδανικὰ εἴμαστε κι' ἐμεῖς ἕτοιμοι νὰ πάρουμε κι' ἐκεῖ πάνω τὴ θέσι τους, γιὰ νὰ συνεχίσουμε τὸ ὑπέροχο ἔργο τους». Καὶ χωρὶς νὰ κινηθοῦν καθόλου τὰ στηλωμένα κορμιά τους, ἔνοιωθες μέσα σὲ καθένα ἀπ' αὐτὰ κι' ἀπὸ ἕναν ἀγωνιστὴ καὶ καταλάβαινες πὼς κι' ἐκεῖ μπροστά σου ἁπλωνόταν κάποιο ἄλλο μέτωπο μάχης, ποὺ κι' ἂν λέγεται «Μετόπισθεν» εἶναι τόσο μπροστά, τόσο μπροστὰ στὸν μεγάλον ἰδεολογικὸν ἀγῶνα τῆς Φυλῆς μας.

Καὶ τώρα οἱ Νέοι παρελαύνουν. Μὴν κυττάζετε ἁπλῶς τὸ κανονικό τους βῆμα. Προσέξατε πόσο γερὰ καὶ σταθερὰ τὸ πόδι τους πατᾶ τὴ γῆ κι' ἀφουγκρασθῆτε πὼς αὐτὴ ἀπηχεῖ τὸ πάτημά τους. Θ' ἀντιληφθῆτε τὴ βαθειὰ γνωριμία τους, θὰ νοιώσετε τὴ μυστικὴ ἐπικοινωνία τους, τὸν αἰώνιο κι' ἀκατάλυτο δεσμὸ ποὺ συνδέει πάντα τὴν ἱερὴ αὐτὴ Γῆ μὲ τὰ παιδιά της. Καὶ μὴν ἰδῆτε ἁπλῶς, μὲ μιὰ γρήγορη ματιά, τὸ ὑψωμένο πρόσωπό τους. Νὰ ἰδῆτε ἕνα - ἕνα τ' ἁδρὰ χαρακτηριστικά τους. Νὰ ἰδῆτε τὸ φωτεινό τους μέτωπο. Τὰ μάτια τους νὰ ἰδῆτε, τὰ μάτια τους μὲ τὸ βαθὺ καὶ σταθερὸ βλέμμα, μὲ τὴ θερμὴ καὶ λαμπρὴ ἀκτινοβολία. Τότε, μέσα στὰ ἁδρὰ ἐκεῖνα χαρακτηριστικὰ θ' ἀντιληφθῆτε τὸν ἀνδρισμό, τὴν ρωμαλεότητα, τὴν παλληκαριὰ τῆς Φυλῆς μας· ἐπάνω στὸ φωτεινό τους μέτωπο θὰ καταλάβετε ν' ἀντανακλᾶ ἡ εὐγενικὴ περηφάνεια κι' ἡ ὑψηλὴ συναίσθησις τῆς μεγάλης καὶ πλατειᾶς ἀποστολῆς τοῦ Ἔθνους μας· κι' ἡ ἀκτινοβολία ἐκείνη ποὺ ἐκπέμπεται ἀπὸ τὰ μάτια τους θὰ ἰδῆτε πὼς μέσα σὲ κάθε ἀκτῖνα της κρύβει καὶ μιὰν ἀρετή: πατριωτισμὸ καὶ ἀνθρωπισμό, ἐνθουσιασμὸ καὶ πίστι, θέλησι καὶ αὐτοθυσία.

Ἔτσι δὲν μᾶς ἐδώσατε προχθές, Νέοι τῆς Ἑλλάδος, ἕνα ὡραῖο καὶ συγκινητικὸ μόνο θέαμα. Μᾶς ἐκάματε, γιὰ μιὰν ἀκόμη φορὰ καὶ ὑπὸ συνθήκας ἐξαιρετικὰ ἱεράς, μιὰν ὑπέροχη καὶ πολύτιμη ἀποκάλυψι. Μέσα ἀπὸ τὰ γερὰ κι' ἁγνά σας στήθη εἴδαμε ν' ἀναπηδᾶ καὶ ν' ἀναλάμπη, ὡραία, δυνατὴ καὶ μεγάλη, ἡ ἱερὴ φλόγα τῆς ψυχῆς τοῦ καθενός σας, κι' ὕστερα, μέσα σὲ μιὰ μεγαλειώδη συνταύτισι ὅλων αὐτῶν τῶν φλογῶν, νὰ προβάλλη καὶ νὰ ὑψώνεται πρὸς τὸν οὐρανὸ τὸ θεῖο φλογερὸ φαινόμενο τῆς ὅλης ἐθνικῆς ψυχῆς τῆς Ἑλλάδος μας. Καὶ ὅπως ἄλλοτε μέσα ἀπὸ τὴ φλεγόμενη βάτο ὁ Θεὸς μίλησε στὸν Μωϋσῆ, ἔτσι καὶ τώρα, μέσα ἀπὸ τὶς φλόγες τῆς ψυχῆς σας, ἀκούσαμε ξανὰ τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὴν ἀκούσαμε νὰ λέγη τὰ ἴδια τὰ λόγια σας, αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ λόγια ποὺ τὰ κηρύξατε προχθές, ἀπαντώντας στὸ μεγάλο κάλεσμα ποὺ σᾶς ἔκαμε ἡ Πατρίδα μὲ τὸ στόμα τοῦ Κυβερνήτου, τὰ λίγα λόγια τοῦ ἱεροῦ σας ὅρκου: «Ἡ Ἑλλὰς θὰ ζήση, θὰ ζήση, θὰ ζήση»!

Μελῆς Νικολαΐδης

Λόχος φουστανελλοφόρων τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας ἔμπροσθεν τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΠΟΥ ΕΠΕΣΑΝ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Εἰς τὴν σελίδα αὐτὴν τῆς τιμῆς, ποὺ ἀφιέρωσεν ἡ «Νεολαία» διὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς καὶ ἀθανάτους νεκροὺς τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, θὰ συνεχισθῇ ἡ δημοσίευσις φωτογραφιῶν τῶν πεσόντων ὑπὲρ Πατρίδος Φαλαγγιτῶν καὶ βαθμοφόρων. Μὲ συγκίνησιν, μὲ θαυμασμὸν καὶ μὲ ὑπερηφάνειαν ἀποτίομεν πρὸς ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀθανάτους νεκροὺς τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου φόρον τιμῆς καὶ εὐλαβεῖς προσκυνηταὶ πρὸ τοῦ νωποῦ τάφου των καταθέτομεν πρὸ αὐτοῦ τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἔθνους.

Γεώργιος Π. Σκοῦλος, δημοδιδάσκαλος Κουμαριᾶς Σερρῶν. Προσβληθεὶς ὑπὸ κρυοπαγημάτων ἀπέθανεν ἐνῷ μετεφέρετο εἰς τὸ νοσοκομεῖον Μεσολογγίου τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1941.

Κωνσταντῖνος Βλάχος, ἐκ Ψαχνῶν Εὐβοίας. Ἐφονεύθη μαχόμενος ἐναντίον τοῦ βαρβάρου εἰσβολέως εἰς μεγάλην μάχην τὴν 9ην Νοεμβρίου 1940.

Κωνσταντῖνος Σπαντίδος, ἐξ Ἁγίου Κωνσταντίνου (Ρεγκόζαινα) τοῦ δήμου Πελλάνης. Ἐφονεύθη μαχόμενος ὡς τιτὰν τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1940.

Σταῦρος Δοξάκης, ἐκ Χαλκίδος. Ἔπεσεν ὑπὲρ Πατρίδος τὴν 5ην Νοεμβρίου 1940. Ὁ ἥρως ἦτο πατὴρ δύο τέκνων.

Χρῆστος Κολλίντζας, ἐκ Βλαχερνῶν. Μαχόμενος μὲ ἡρωϊσμὸν ἐτραυματίσθη πλησίον τοῦ Τεπελενίου. Μεταφερθεὶς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἄρτης ὑπέκυψεν εἰς τὰ τραύματά του.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

6ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Μάρκου ι΄ 32 — 45)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν· ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζαβεδαίου λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσῃς ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Ἀπόστολος (Πρὸς Ἑβραίους θ΄ 11 — 14)

Ἀδελφοί, Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ραντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Στὴ σύντομη αὐτὴ περικοπὴ ἀπὸ τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γίνεται σύγκρισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Ἑβραίων. Λέγει λοιπὸν ὁ Παῦλος ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἀρχιερεῖς γιὰ νὰ ἐξευμενίσουν τὸν Θεὸν καὶ γιὰ νὰ τοὺς δίδῃ ἐπίγεια ἀγαθὰ τοῦ προσέφεραν θυσίες διάφορες, διότι ἡ διδασκαλία καὶ ὁ νόμος τοῦ Μωυσέως τέτοια ἀγαθὰ πρὸ παντὸς τοὺς ὑπέσχετο. Ὁ υἱὸς ὅμως τοῦ Θεοῦ ποὺ ἦρθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου κάθε ἄλλο παρὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ ὑπέσχετο. Αὐτὸς μόνον εἰς τὰ οὐράνια ἀγαθὰ ἀπέβλεπε. Σκοπός του μοναδικὸς ἦταν ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπ' τὴν ἁμαρτία καὶ συνεπῶς ἡ παντοτινή του θεραπεία. Γιὰ τὸ σκοπὸ δὲ αὐτὸ ὁ θεάνθρωπος ἀντὶ νὰ προσφέρῃ θυσίας ζώων εἰς τὸν Θεὸν προσέφερε αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ αἷμα του ἐπάνω στὸ σταυρό. Συγκρίνοντας κανεὶς τὶς δυὸ αὐτὲς θυσίες, τῶν ἀρχιερέων τῶν Ἑβραίων καὶ τοῦ Σωτῆρος μας, μπορεῖ νὰ ἀμφιβάλλῃ ποιὰ εἶναι ἡ καλυτέρα; Δὲν μένει ἐκστατικὸς μπροστὰ στὴ μεγάλη θυσία τοῦ Θεανθρώπου; Δὲν ἀπορεῖ γιὰ τὴ μεγάλη του πρὸς ἡμᾶς ἀγάπη; Ἐπιτρέπεται νὰ φανοῦμε ἀγνώμονες πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ λησμονήσωμεν τὴ θεία του διδασκαλία; Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς μοναδικὸ μέσο σωτηρίας μας εἶναι ὁ σταυρικὸς θάνατος τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Τὴν αἰωνία λύτρωσι, καθὼς λέγει ὁ Παῦλος, μόνον ἔτσι ἐπιτυγχάνουμε. Ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία εἶναι ἐφωδιασμένη πάντα μὲ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας, διότι αὐτὸ εἶναι τὸ μέσον ποὺ μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχουμε πρέπει νὰ κάμωμε τοὺς ἑαυτούς μας ἀξίους τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Μόνον ἔτσι ἡ λατρεία μας θὰ γίνῃ ἀρεστὴ στὸ Θεό. Μόνον μὲ καθαρὸ σῶμα καὶ καθαρὴ καρδιὰ ἀπὸ κάθε κακὸ θὰ μπορέσωμε νὰ ἐξαγνίσουμε τὴν ψυχή μας καὶ νὰ γίνωμε ἀντάξιοι τῆς θείας μακαριότητος.

Ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴν Δωδεκάνησον

ΤΟ ΥΠΕΡΟΧΟΝ «ΟΧΙ» ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

Ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων τῆς μαρτυρικῆς Δωδεκανήσου, τῆς ὁποίας σήμερον ἡ τραγῳδία τῶν ἀνεκδιηγήτων δεινῶν ὑπὸ τὸν Ἰταλικὸν ζυγὸν καὶ τὸ ἀδάμαστον ἐθνικὸν φρόνημα κινοῦν τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν θαυμασμὸν ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, μᾶς διασώζει ἡ ἱστορία ἕνα ὑπέροχον «Ὄχι» μεγαλοφροσύνης, ἐθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ φιλοπατρίας τοῦ μεγάλου Ἱπποκράτους, ἐκ τῆς νήσου Κῶ, ἡ ὁποία ἦτο πατρίς του καὶ κατέστη ἔνδοξος ἀπὸ τὸ ὄνομά του.

Ὁ Ἱπποκράτης ἀνεδείχθη ὁ ἐνδοξότερος ἰατρὸς τῆς ἀρχαιότητος. Ὑπῆρξεν ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἐπιστημονικῆς ἰατρικῆς, ἐπεχείρησε τὴν θεραπείαν τῶν νόσων μὲ μέθοδον, ποὺ κινεῖ τὸν θαυμασμὸν τῶν μεταγενεστέρων ἀκόμη καὶ σήμερον κι' ἀπ' αὐτὸ ἡ ἐπωνυμία του «πατὴρ τῆς ἰατρικῆς».

Ἡ φήμη τοῦ σοφοῦ ἀνδρὸς εἶχε πλέον ἐξαπλωθῆ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Ἱπποκράτης ἐθεωρεῖτο ὡς ἕνας ἡμίθεος, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὑπετάσσετο καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος. Κάθε χώρα θὰ ἔδιδεν ὅ,τι καὶ ἂν εἶχε καὶ θὰ ἐθεώρει ὑπερτάτην εὐτυχίαν της νὰ ἔχῃ πλησίον της τὸν μεγάλον σοφόν.

Διηγοῦνται ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας Ἀρταξέρξης ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἱπποκράτην πρεσβείαν μὲ πλουσιώτατα καὶ μεγαλοπρεπῆ δῶρα, διὰ τῆς ὁποίας ἐπροσκαλοῦσε τοῦτον εἰς τὴν Περσίαν, ὅπως προσφέρῃ ἐκεῖ τὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας του. Πλούτη ἄπειρα καὶ μεγάλαι τιμαὶ θὰ τοῦ ἐξησφαλίζοντο ἐκεῖ... Ὁ Ἱπποκράτης ἠρνήθη νὰ ὑπάγῃ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀπεποιήθη νὰ δεχθῇ τὰ μεγαλοπρεπῆ δῶρα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἔστειλεν ὁ Ἀρταξέρξης. Ἀντέταξεν ἕνα μεγαλόστομον «ὄχι» εἰς τὰς βασιλικὰς προτάσεις. Ἰδοὺ ἡ μνημειώδης ἀπάντησις:

«Πηγαίνετε νὰ εἰπῆτε εἰς τὸν κύριόν σας, εἶπεν, ὅτι ἔχω ὅσον διὰ νὰ ζῶ, νὰ ἐνδύωμαι καὶ νὰ στεγάζωμαι. Ἡ τιμή μου ἀπαγορεύει νὰ δεχθῶ τὰ δῶρα τῶν Περσῶν καὶ νὰ βοηθήσω τοὺς βαρβάρους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐχθροὶ τῶν Ἑλλήνων».

Ἡ παράδοσις προσθέτει ὅτι ὁ Ἀρταξέρξης, ἐξοργισθείς, ἠξίωσεν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Κῶ, τῆς πατρίδος του, νὰ τοῦ παραδώσουν τὸν ὑβριστὴν ἰατρόν, καὶ ὅτι ἐκεῖνοι, ὑπερήφανοι διὰ τὸν μεγάλον συμπολίτην των, ἀπέρριψαν τὰς προτάσεις τοῦ μεγάλου βασιλέως καὶ κατεφρόνησαν τὰς ἀπειλάς του, ἀποφασισμένοι νὰ καταστραφοῦν μᾶλλον παρὰ νὰ παραδώσουν τὸν Ἱπποκράτη.

Εἴκοσι τρεῖς αἰῶνες δὲν ἐξηφάνισαν τὴν μνήμην τοῦ Ἱπποκράτους. Ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἔπαυσε νὰ θαυμάζῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν σοφόν. Καὶ μαζὶ μὲ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὴν ἐπιστήμην, ηὐλαβήθησαν οἱ αἰῶνες καὶ ὁ χρόνος δὲν παρέσυρεν εἰς τὴν λήθην καὶ τὴν ὡς ἄνω μεγαλειώδη καὶ πατριωτικὴν χειρονομίαν του ἀπέναντι τῶν ἐξευτελιστικῶν ἀξιώσεων ἑνὸς μεγάλου ἐχθροῦ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τὸ «ὄχι» τοῦ Ἱπποκράτους διεσώθη, διὰ νὰ συνεχίζεται ἔκτοτε ὡς παράδοσις εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς διὰ μέσου τῶν αἰώνων καθ' ὅλην τὴν μακρὰν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Βούλα Γ. Βασιλειάδου

ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ

ΔΥΟ ΥΨΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΜΕΤΩΠΟ

Ἡ πρώτη ἀνοιξιάτικη πνοὴ γεμίζει τοὺς ἀθηναϊκοὺς δρόμους κι' οἱ τραυματίαι τοῦ πολέμου βγαίνουν στὰ προαύλια τῶν νοσοκομείων γιὰ νὰ χαροῦν τὴν πρώτη θαλπωρὴ τῆς ἀνοίξεως, ἔπειτ' ἀπὸ σκληρὸ χειμῶνα, ποὺ πέρασαν πολεμῶντας ἐπάνω στὰ ἀλβανικὰ βουνά.

Ὡραῖο εἶναι τὸ θέαμα τῶν δοξασμένων αὐτῶν παλληκαριῶν ποὺ νοιώθουν τὴν ἠθικὴ ἱκανοποίησι πὼς ἐπρόσφεραν ὅ,τι μποροῦσαν στὴν πατρίδα μας. Τὰ τραύματά τους, τὰ κρυοπαγήματά τους, οἱ ἐπίδεσμοί τους εἶναι τὰ ἱερὰ παράσημα ποὺ δείχνουν σ' ὅλο τὸ κόσμο τὴν ἅγια προσφορά τους στὸ βωμὸ τῆς πατρίδος.

Μὰ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς τραυματίας μας ἔχουν διπλᾶ παράσημα. Ἔχουν τὰ τραύματά τους καὶ τὰ μετάλλια ἀνδρείας, ποὺ πῆραν ἐκεῖ πάνω στὸ δοξασμένο μέτωπο. Ἐκεῖ στὸν περίβολο τοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ὅπου εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα, ἀντικρύζουμε πολλοὺς τραυματίας μὲ τὰ τιμημένα τους μετάλλια. Ἁπλοῖ, σεμνοὶ καὶ μὲ ὕφος ἱκανοποιημένο οἱ τραυματίαι, ποὺ φοροῦν τὰ μετάλλια αὐτά, στέκονται ἢ περπατοῦν μέσα στὸν περίβολο. Ὁ κόσμος ἀπ' ἔξω, πρὸ πάντων νέοι καὶ κορίτσια, — ἡ σημερινὴ γενεὰ — πλησιάζει καὶ κοιτάζει τοὺς τραυματίας μὲ τὰ μετάλλια.

Κουβέντες καὶ συζητήσεις ἀκούονται μέσα στὸν περίβολο κι' ἀπ' ἔξω... Οἱ τραυματίαι ἀποσιωπῶντας ἐκεῖνα ποὺ δὲν πρέπει νὰ λεχθοῦν διηγοῦνται, ἀόριστα πάντοτε, γιὰ τοὺς ἀγῶνας των ἐκεῖ πάνω, γιὰ τὴν πάλη τους μὲ τὸν ἐχθρὸ καὶ μὲ τὸν χειμῶνα.

Μιλοῦν καὶ γιὰ τὰ μετάλλια.

— Αὐτά, — ἐξηγεῖ βαθμοφόρος τραυματίας, — δὲν εἶναι μόνο σημεῖο παλληκαριᾶς καὶ ἀνδρείας. Δὲν εἶναι σημεῖο πὼς αὐτοὶ ποὺ τἄχουν ἔκαμαν μόνον τὸ καθῆκον τους. Ὅλοι οἱ στρατιῶται μας στὰ ἀλβανικὰ βουνὰ ἔκαναν καὶ κάνουν τὸ καθῆκον τους. Ὅλοι φέρνονται παλληκαρίσια. Καθένας κάνει μὲ γενναιότητα καὶ μὲ ἀκρίβεια τὸ χρέος του. Αὐτοὶ ποὺ ἔχουν πάρει τὰ μετάλλια ἔχουν κάμει κάτι ἀνώτερο. Κάτι ἐξαιρετικό.

* * *

Πολλὲς διηγήσεις τραυματιῶν ἀκούσαμε ἐκεῖ ἔξω ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο. Οἱ τραυματίαι διηγοῦνται πῶς πολεμοῦσαν ἐναντίον περισσοτέρων ἐχθρῶν, κι' ὅμως νικοῦσαν κι' ἐκυρίευαν ὑψώματα καὶ πάλιν ὑψώματα...

«Γιὰ νὰ καταλάβετε, — μᾶς ἔλεγε τραυματίας ποὺ εἶχε δεμένο καὶ τὸ κεφάλι καὶ τὰ πόδια του, — πρέπει νὰ φαντασθῆτε ἕνα ἀπέραντο καλάθι μὲ αὐγά! Αὐτὴ ἡ ἐπιφάνεια τῶν αὐγῶν, μιὰ ἀτελείωτη ἐπιφάνεια ἀπὸ ἄσπρους ᾠοειδεῖς ὄγκους, εἶναι ἡ ὀρεινὴ Ἀλβανία.

* * *

»Ὁ λόχος μας, — ἐξακολουθεῖ ὁ τραυματίας, — ἦταν ὁ 2ος τοῦ συντάγματος. Ἐκεῖ πάνω στὸ βόρειο μέτωπο, ὅπου ἐλαβώθηκα, ἐκάμαμε ἕναν ἀφάνταστο ἀγῶνα γιὰ νὰ καταλάβουμε δυὸ ὑψώματα τεράστια, ἀπάτητα, τρομερά... Μὰ τὰ πήραμε!... Ἀδιάφορο ἂν ἐκεῖ πάνω ἔσπασα τὰ πόδια μου καὶ τὸ κεφάλι μου.... Θραύσματα μὲ βρήκανε...

»Μὰ γιατὶ τὸ ἔκαμα; Ὅ,τι κάναμε τὸ κάναμε ὅλοι μαζί. Σὰν θαῦμα μοῦ φαίνεται πῶς ἐπήραμε αὐτὰ τὰ δυὸ βουνά. Προχωρῶντας, μὲ προσοχή, εἴχαμε φθάσει σὲ μιὰ χαράδρα. Κάτω περνοῦσε ποτάμι καὶ ἀπάνω μας ἀπόκρημνο βουνὸ ὑψώνονταν. Μιὰ νύχτα, τρεῖς ἡ ὥρα, ὁ λοχαγός μας σηκώθηκε καὶ μᾶς ξύπνησε.

— Δεύτερος λόχος! Ἡ πατρίδα σᾶς καλεῖ παιδιά μου νὰ τὴν ὑπερασπισθῆτε. Ἐγερθῆτε! Δεύτερος λόχος, ἕτοιμος!

» Σηκωθήκαμε στὴ στιγμή. Στὶς 6 ἡ ὥρα, πρὶν ἀκόμα φέξῃ, ἔπρεπε νἄμαστε στὴ θέσι ἀπὸ ὅπου θἄρχιζε ἡ ἐξόρμησι. Ἔπρεπε νὰ καταλάβουμε, σύμφωνα μὲ τὴ διαταγή, ἕνα ἀπόκρημνο καὶ ὀχυρὸ ὕψωμα.

» Στὶς 6 τὸ πρωῒ ἤμαστε στὸ σημεῖο ὅπου θἄρχιζεν ἡ ἐξόρμησι. Οἱ περιπολίες εἶχαν ἐξακριβώσει τὶς ἐχθρικὲς θέσεις. Οἱ Ἰταλοὶ ἦταν καλὰ ταμπουρωμένοι στὴν κορυφὴ τοῦ ὑψώματος. Μὰ ἐμεῖς μὲ ὁρμὴ ἀνεβαίναμε. Σύμφωνα μὲ τὴ διαταγή, προχωρούσαμε στὴν ἀπότομη πλαγιά. Ὅταν κοντεύαμε νὰ φθάσουμε στὴν κορφή, μᾶς ἄρχισε τὸ πυροβολικό, τὰ ὀλμοβόλα, τὰ πολυβόλα... Ὁ ἀγῶνας ἐγίνονταν τώρα δύσκολος. Μὰ μεῖς, ὅσο ἀνεβαίναμε καὶ προχωρούσαμε, ἤμαστε πιὸ ὁρμητικοί. Στὸ τέλος πιὰ ἔγινε ἐπίθεσι μὲ τὴ λόγχη. Ριχθήκαμε ὁρμητικὰ μέσα στὰ ὀχυρώματα τοῦ ἐχθροῦ.

» Ἔσπασαν πιὰ οἱ Ἰταλοί... Χάσανε τὸ θάρρος τους κι' ἄρχισαν νὰ στρίβουν... Πολλοὶ σκοτώθηκαν κι' οἱ ὑπόλοιποι τὸ βάλαν στὰ πόδια! Τοὺς κυνηγήσαμε κι' ὡς τὴν ἄλλη κατηφορικὴ πλαγιά... Ἔτσι γίναμε κύριοι τοῦ τρομεροῦ ὑψώματος.

— Καὶ τώρα, παιδιά, εἶπεν ὁ λοχαγός, προχωροῦμε. Θὰ καταλάβουμε καὶ τὸ ἄλλο ὕψωμα. Αὐτό!

» Ἀντίκρυ ὑψώνετο ἄλλο ὕψωμα, πιὸ ψηλὸ καὶ πιὸ τρομερὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ εἴχαμε κυριεύσει. Θὰ τὸ κυριεύαμε κι' αὐτό.

Στὴν ἀρχὴ ὁ ἐχθρὸς δὲν ἐφαίνονταν. Μὰ ὅταν ἐπλησιάζαμε στὴν κορφή, ἄρχισαν νὰ μᾶς ρίχνουν οἱ Ἰταλοὶ μὲ τὰ κανόνια καὶ μὲ τὰ πολυβόλα. Ἦσαν ταμπουρωμένοι στὴν κορφὴ σὲ γερὰ ὀχυρώματα. Τὸ πυροβολικό τους μᾶς κτυποῦσε καὶ τὰ πολυβόλα τους κροτοῦσαν ἀδιάκοπα.

— Παιδιά, στὴν κορφή! Ἐφώναξεν ὁ λοχαγός.

» Μέσα στὴ φωτιά, ἐκάμαμε τὴν τελευταία λυσσαλέα ἔφοδο. Πέσαμε πάνω στὰ ὀχυρώματα τοῦ ἐχθροῦ. Μέσα στὰ πολυβόλα καὶ στοὺς ὅλμους. Ἡ λόγχη ἐθαυματούργησε πάλι.... Τοὺς πήραμε σβάρνα...

» Ὁ λοχαγὸς κάθισε σὲ μιὰ πέτρα, ἐνῷ τὸ ἐχθρικὸ πυροβολικὸ ἔρριχνε. Ἄρχισε νὰ γράφῃ πρὸς τὸν συνταγματάρχη: «Τὸ πρῶτον ὕψωμα κατελήφθη. Κατόπιν καὶ τὸ δεύτερον. Στείλατε ἐνισχύσεις διὰ νὰ τὰ κρατήσωμεν καὶ τὰ δύο...» Ξαφνικὰ ἕνα θραῦσμα ὀβίδος, ποὺ ἔπεσεν ἐκεῖ σιμά, εὑρῆκε τὸ λοχαγό μας στὸ κεφάλι!... Τὸ αἷμα πετάχθηκε κι' ἔβρεξε τὸ ἔγγραφο... Ὁ λοχαγὸς ξαπλώθηκε νεκρός! Μὰ ὁ ἀγγελιαφόρος, ποὺ ἐπρόσμενε, πῆρε τὸ ἔγγραφον. Ἐπρόσθεσεν ἀπὸ κάτω: «Ὁ λοχαγὸς ἐφονεύθη...» Καὶ ἔτρεξε νὰ τὸ πάῃ στὸ συνταγματάρχη...

» Σὲ λίγο φθάνουν ἐνισχύσεις. Καὶ νέα ἔφοδός μας ἀκολουθεῖ. Ὁ ἐχθρὸς τώρα ἀρχίζει νὰ ὑποχωρῇ καὶ ἀπὸ κεῖ... Μὲ τὶς λόγχες τὸν πετοῦμε στὸν γκρεμό. Κυριεύουν οἱ δικοί μας τὰ πολυβόλα, τοὺς ὅλμους, τὰ ὀχυρώματα...

» Ἔτσι πήραμε ὁριστικὰ καὶ τὸ δεύτερο ὕψωμα. Καὶ τὰ κρατήσαμε. Καὶ τὰ κρατοῦμε καὶ τὰ δύο...»

Ὁ λοχαγὸς ξαπλώθηκε νεκρός.

Φ. Γιοφύλλης

Ο ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΚΥΛΟΣΟΦΟΣ

Πολὺ πρὶν στὴν Ἁγία Λαύρα ἀνυψωθῆ τὸ λάβαρο τῆς Ἐπαναστάσεως, οἱ Ἕλληνες πατριῶται προσπάθησαν μὲ διάφορές τους ἐνέργειες νὰ ἀποτινάξουν τὸν ζυγό. Μὰ εἴτε διότι τὰ κινήματα δὲν ἦσαν καλὰ ὠργανωμένα, εἴτε διότι ἦσαν μεμονωμένα, εἴτε τέλος διότι ἐγκατελείποντο ἀπὸ τοὺς ξένους προστάτας των τὴν τελευταία στιγμή, ὅλα αὐτὰ κατεπνίγοντο μέσα στὸ αἷμα καὶ ὁ ζυγὸς ὕστερα ἀπὸ κάθε μιὰ τέτοια προσπάθεια φαινόταν, καὶ ἦταν, βαρύτερος.

Ποῖοι ἦσαν οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν τῶν κινημάτων; Ὅλοι! Καθένας ποὺ μποροῦσε νὰ μαζέψη γύρω του δέκα ἄλλους, ξεκινοῦσε γιὰ τὴν «Ἐπανάστασι», ποὺ κατὰ κανόνα ἐπιτύχαινε στὴν ἑστία της, γιὰ νὰ κατασταλῆ ὅμως πολὺ γρήγορα ἀπὸ τὰ στρατεύματα τοῦ δυνάστου, ποὺ δὲν ἀργοῦσαν νὰ τὴν πληροφορηθοῦν. Ἡ τιμωρία τῶν ἐπαναστατῶν ἦταν σκληρή. Μὰ αὐτὸ δὲν ἠμπόδιζε τὶς ἐπαναστάσεις νὰ ἐκδηλοῦνται κάθε λίγο.

* * *

Κάτω ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, τὸ σημερινὸ Ἀσλὰν τζαμί, στὸ κάστρο τῶν Ἰωαννίνων εἶναι μιὰ σπηλιά. Στὴν εἴσοδό της, ποὺ βλέπει ἀκριβῶς τὴ θρυλικὴ λίμνη, τὴν Παμβώτιδα, μιὰ μαρμάρινη πλάκα δείχνει ὅτι ἐκεῖ κατὰ τὸ 1611 ἐμαρτύρησε ὁ Μητροπολίτης Τρίκκης Διονύσιος ὁ Σκυλόσοφος...

Εἶναι κι' αὐτὸς ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ποὺ πίστεψε πὼς ἦταν σὲ θέσι νὰ ἀποβάλη τὸν τουρκικὸ ζυγό, ὄχι μονάχα ἀπὸ τὴν Ἤπειρο μὰ κι' ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Καὶ μὲ τὴν πίστιν αὐτὴν ξεκίνησε ἀπὸ τὸ μοναστῆρι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου διὰ τὸ Κεράσοβο. Μοναδικό του ὅπλο εἶχε τὴν εὐγλωττία του καὶ τὴν φήμην του ὡς ἀστρονόμου. Οἱ ποιμένες καὶ οἱ γεωργοὶ ποὺ τὸν ἄκουσαν νὰ τοὺς βεβαιώνη ὅτι τὰ ἄστρα τοῦ εἶπαν νὰ κάμη ἐπανάστασι ποὺ θὰ τὸν ὡδηγοῦσε νικητὴ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολι, γιὰ νὰ σηκωθῆ ἐκεῖ καὶ ὁ Σουλτᾶνος καὶ νὰ τὸν ὑποδεχθῆ, τὸν ἀκολούθησαν μὲ ἐνθουσιασμό. Καὶ οἱ ὀπαδοί του γίναν πολυάριθμοι ὅταν ἄρχισαν

Οἱ ποιμένες καὶ οἱ γεωργοὶ ποὺ τὸν ἄκουσαν...

οἱ νῖκες του. Πραγματικὰ μόνον μὲ τὶς γκλίτσες ποὺ εἶχαν οἱ ποιμένες ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν κατώρθωσε νὰ νικήση τὶς φρουρὲς ποὺ βρῆκε στὴν Ζαραβούδα καὶ τὴν Τουρκογρανίτζαν.

Ἔτσι μὲ τὴν δόξα τῆς πρώτης νίκης καὶ μὲ λίγα μαχαίρια ποὺ πῆραν ἀπὸ τοὺς στρατιώτας ποὺ ἐξωλόθρεψαν στὴν πρώτη τους μάχη βάδισαν κατὰ τῶν Ἰωαννίνων. Ἔφθασαν ἐκεῖ στὰς 9 Σεπτεμβρίου τοῦ 1611, μὰ δὲν μπῆκαν ἀμέσως μέσα. Περίμεναν νὰ νυκτώση καὶ τὴν νύκτα τῆς 9 πρὸς 10 Σεπτεμβρίου, ξημερώματα Κυριακῆς, μπῆκαν μὲ ὁρμὴ στὴν πόλι. Ἡ πρώτη τους ἐνέργεια ἦταν νὰ πυρπολήσουν τὸ σπίτι ποὺ ἔμενε ὁ μπέης τῶν Ἰωαννίνων. Πελιδνὸς καὶ τρομοκρατημένος ὁ μπέης βγῆκε γυμνὸς ἀπὸ τὸ σπίτι του γιὰ νὰ σωθῆ ὁ ἴδιος καὶ ἡ οἰκογένειά του. Ἐπηκολουθήσαν ἄγριες σκηνές. Τὸ σύνθημα τῶν ἐπαναστατῶν «Κύριε ἐλέησον» ἀντηχοῦσε ὅλη νύκτα στὰ στενὰ δρομάκια τοῦ Κάστρου ὅπου ἐξειλίσσοντο φρικταὶ σκηναί. Ἀνειδοποίητοι οἱ χριστιανοὶ τῆς πόλεως ρίχθηκαν στοὺς δρόμους καὶ μέσα στὸ ἄγριο σκοτάδι ἔγιναν τὰ καταπληκτικώτερα πράγματα. Μιὰ τρομερὴ ἀλληλοσφαγὴ ἔγινε μέσα στὸ Κάστρο καὶ τὸ μαχαῖρι ἔπεφτε ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Τὰ θύματα τῶν σφαγῶν κατὰ ἑκατοντάδας ἦσαν σκορπισμένα μέσα στοὺς δρόμους.

Πρὸς τὰ ξημερώματα οἱ Τοῦρκοι συντάχθηκαν. Ἤδη εἶχαν ἐξακριβώσει ὅτι ἡ ἐπανάστασις δὲν εἶχε σοβαρὴ ἔκτασι. Οἱ ἐπαναστάται ἦσαν ἄοπλοι ἐνῶ τὰ στρατεύματα τοῦ μπέη ἦσαν ἐξωπλισμένα καὶ πολυάριθμα.

Ἔτσι πρὶν ξημερώση ἡ Κυριακὴ ἡ ἐπανάστασις εἶχε κατασταλῆ καὶ τουρκικὰ στρατεύματα εἶχαν πιάσει ὅλας τὰς εἰσόδους τῆς πόλεως γιὰ νὰ σκοτώνουν «προληπτικῶς» τοὺς χριστιανοὺς ποὺ θὰ ἔρχονταν στὰ Ἰωάννινα γιὰ τὴν ἀγορὰ τῆς Κυριακῆς.

Ὁ Σκυλόσοφος κατώρθωσε νὰ διαφύγη καὶ νὰ κρυφτῆ μέσα στὴν σπηλιὰ τοῦ Προδρόμου. Μὰ δὲν ἄργησαν νὰ τὸν βροῦν. Τὸν εἶχαν ἐπικηρύξει καὶ βρέθηκαν ἐκεῖνοι ποὺ κατέδωσαν στὸν μπέη τὴν κρύπτη του. Ἡ τιμωρία του ἦταν νὰ γδαρῆ ζωντανός. Τὸ κεφάλι του ἐστάλη στὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου μὲ διαδήλωσι ἐπιδείχθηκε σὲ ὅλους τοὺς κατοίκους, γιὰ νὰ μάθουν ποία εἶναι ἡ τιμωρία ἐκείνων ποὺ δὲν ὑποτάσσονται στὸν Σουλτᾶνο.

Λέγεται μάλιστα ὅτι ἡ διαδήλωσις πέρασε καὶ μπρὸς ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα καὶ ὅτι ὁ Σουλτᾶνος σηκώθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὸ «ντιβάνι» γιὰ νὰ δῆ τὸ κεφάλι τοῦ ἐπαναστάτου.

Ἔτσι — ὅπως λέγει ὁ ἱστορικὸς Σάθας — ξεπληρώθη καὶ ἡ προφητεία τοῦ Σκυλόσοφου ποὺ προεῖπε ὅτι θὰ ἔφθανε στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ θὰ ἐσηκώνετο καὶ ὁ Σουλτᾶνος στὸ ἀντίκρυσμά του.

Κ. Χ. Ἀγγελίδης

59. (Συνέχεια)

— Εἶναι ἕνα ὄμορφο νησί, ἀνάφεραν οἱ καπετάνιοι. Τὸ λένε Κιλλουτά. Ἔχει καλὸ λιμάνι καὶ γλυκὸ νερό.

— Πᾶμε! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

Σὲ λίγο ὁ μικρὸς στολίσκος εἶχε ἀγκυροβολήσει στὸ νησάκι.

— Τί διακρίνεις ἐκεῖ πέρα; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος τὸ Στέφανο, δείχνοντας πρὸς τὸ νότο.

— Ἕνα μεγαλείτερο νησί, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος.

— Καὶ πίσω ἀπὸ τὸ νησί;

— Τὸν ἀπέραντο ὠκεανό!

— Πᾶμε εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

Πῆραν τὰ δυὸ καλλίτερα πλοῖα καὶ κίνησαν. Τὰ ἄλλα πλοῖα ἔμειναν στὸ λιμάνι ν' ἀναπαυτοῦν τὰ πληρώματα καὶ νὰ ἐπισκευάσουν τὰ καράβια ποὺ εἶχαν πάθει μεγάλες ζημίες.

Τὰ δυὸ καράβια πήγαιναν, πήγαιναν, ἔφτασαν στὸ νησί. Ἦταν χαμηλὸ καὶ ἔρημο, μὲ ὡραῖα ἀμμουδερὰ ἀκρογιάλια.

— Διακρίνεις πιὸ πέρα τίποτα; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Στέφανο.

— Τίποτα. Μονάχα ἀπέραντο ὠκεανό.

— Φτάσαμε στὴν ἄκρα τοῦ κατοικούμενου κόσμου, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος εὐχαριστημένος. Ἀποδῶ καὶ πέρα πιὰ δὲν ὑπάρχει τίποτα. Μποροῦμε τώρα πιὰ νὰ γυρίσουμε.

Γύρισαν πίσω στὸ νησάκι Κιλλουτά.

— Θυμᾶσαι, Στέφανε, τὸ μαντεῖο τοῦ πατέρα μου τοῦ Διὸς Ἄμμωνος τί μοῦ εἶχε προείπει στὴν Λιβυκὴν ἔρημο; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Πῶς δὲ θυμοῦμαι, βασιλιᾶ μου, ἀποκρίθηκε ὁ φίλος μας: «Οἱ Ἕλληνες θὰ θυσιάσουν στοὺς θεοὺς σ' ἕνα νησὶ ποὺ βρίσκεται στὴν ἄκρα τοῦ κόσμου».

— Αὐτὸ εἶναι τὸ νησί, ἀνεφώνησε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ χαρά. Αὐτὸ εἶναι! Ἄς θυσιάσουμε λοιπὸν στοὺς θεοὺς τῶν Ἑλλήνων.

Βγῆκαν ὅλοι στὴ στεριά, ἄναψαν φωτιές, θυσίασαν στοὺς θεοὺς κι' ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ κι' οἱ ναῦτες, ἀδελφωμένοι, ἔφαγαν κι' ἤπιαν χαρούμενοι.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀνοίχτηκε στὸ πέλαγο, μακριά, σήκωσε πάλι τὸ χρυσὸ ποτήρι του γεμᾶτο κρασὶ κι' ἔκαμε σπονδὲς στοὺς προγόνους του.

— Τέλεψα τὴν ἐπιθυμία σας, ὦ μεγάλοι μου Πρόγονοι, ἀνεφώνησε. Ἔφτασα στὴν ἄκρα τοῦ κόσμου. Καὶ τώρα, ἥσυχος, γυρίζω πίσω!

Τὰ πληρώματα ἀναπαύτηκαν.

— Τώρα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ σκοπός μας τελείωσε. Ἄς γυρίσουμε πίσω στὰ Πάτταλα νὰ βροῦμε καὶ τοὺς ἄλλους συντρόφους!

— Καὶ τώρα, ὦ βασιλιᾶ Ἀλέξανδρε, εἶπε ὁ Νέαρχος, ὅταν πιὰ ἔφτασαν στὰ Πάτταλα κι' ἑνώθηκαν ὅλοι, στρατὸς καὶ στόλος, τώρα τελειώσαμε;

Ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε:

— Ποῦ νὰ τελειώσουμε! εἶπε. Ὁ ἀληθινὸς ἄνθρωπος ὡσότου πεθάνη πρέπει ν' ἀγωνίζεται. Ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ πῆ: «Φτάνει!» Δὲν τὸ ξέρεις, ἀγαπητὲ Νέαρχε;

— Τὸ ξέρω, ἀποκρίθηκε ὁ τολμηρὸς θαλασσοπόρος, καὶ γι' αὐτὸ σὲ ρωτῶ.

— Αἴ λοιπόν, ὄχι, δὲν τελειώσαμε. Ἴσως... ἴσως... ἀρχίζουμε!

— Μοῦ ἀρέσει! εἶπε ὁ Νέαρχος χαρούμενος. Ν' ἀρχίσουμε νέες περιπέτειες! Μοῦ ἐπιτρέπεις, βασιλιᾶ μου, νὰ σὲ ρωτήσω τί σχέδια ἔχεις τώρα στὸ νοῦ σου;

Ὁ Ἀλέξανδρος σκέφτηκε μιὰ στιγμή.

— Ὄχι ἀκόμα, ἀποκρίθηκε. Ἔχω ἕνα νέο σχέδιο στὸ νοῦ μου. Θὰ σοῦ τὸ πῶ ὅταν πιὰ ὡριμάση. Κι' ἴσως νὰ σοῦ ἀναθέσω πάλι νὰ τὸ ἐκτελέσης.

— Τιμὴ καὶ χαρά μου! ἀποκρίθηκε ὁ Κρητικὸς μὲ ὑπερηφάνεια.

Ὅλη τὴν ἡμέρα ἐκείνη καὶ τὴν ἄλλη ὁ Ἀλέξανδρος ἔμεινε μόνος. Εἶχε φωνάξει τὸν Στέφανο:

— Στέφανε, τοῦ εἶπε, μὴν ἀφήσης κανένα νὰ μὲ πλησιάση. Θέλω νὰ μείνω μόνος.

Κι' ὁ Στέφανος εἶχεν ἀπομακρύνει κάθε ἀξιωματικὸ καὶ στρατιώτη ποὺ ἤθελε νὰ ζητήση ἀκρόασι ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρο.

— Ἔχω νὰ σοῦ μιλήσω, Νέαρχε.

— Ἔχω αὐστηρὴ διαταγή, ἔλεγε. Κανένας νὰ μὴν τὸν ζυγώση!

Ὁ Ἀλέξανδρος συγκεντρωμένος στὸν ἑαυτό του συλλογιζόταν:

«Τὰ μέρη τοῦτα εἶναι πολὺ πλούσια. Πρέπει νὰ βρῶ δρόμο νὰ ἐπικοινωνοῦν μὲ τὴν Περσία. Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἕως τὴν Περσία ἔχω ἀνοίξει δρόμο· τώρα μένει ἀπὸ τὴν Περσία ἕως τὶς Ἰνδίες. Διὰ ξηρᾶς εἶναι δύσκολο. Ὑπάρχουν μεγάλες ἐρημιές, ἄγριες φυλές, βουνὰ μεγάλα καὶ ποταμοὶ ἐπικίνδυνοι. Πρέπει νὰ βρῶ δρόμο ἀπὸ τὴ θάλασσα. Νὰ κινοῦν τὰ καράβια ἀπὸ τὸν Περσικὸ κόλπο, ἀπὸ τὶς ἐκβολὲς τοῦ Τίγρη καὶ τοῦ Εὐφράτη, καὶ νὰ πηγαίνουν ἴσια γραμμὴ στὶς ἐκβολὲς τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ. Τότε ὅλα τ' ἀπέραντα τμήματα τῆς αὐτοκρατορίας μου θὰ ἑνωθοῦν καὶ θὰ γίνουν ἕνα».

Πήγαινε κι' ἐρχόταν συλλογισμένος.

«Ἆρά γε θὰ εἶναι εὔκολο; ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Ἄν στείλω τὸ στόλο μου ἀπὸ τὸν Ἰνδὸ ποταμὸ θὰ μπορέση ἆρά γε ποτὲ νὰ φτάση στὸν Εὐφράτη; Θὰ μπορέσουν ἆρά γε καράβια νὰ περάσουν τὶς φοβερὲς αὐτὲς ἄγνωστες θάλασσες;»

Κρύος ἱδρῶτας τὸν περίχυνε στὴν ἰδέα πὼς μποροῦσε ὁ ἀγαπημένος στόλος του νὰ καταστραφῆ καὶ νὰ χαθοῦν τόσοι γενναῖοι σύντροφοι.

«Κι' ὅμως εἶναι ἀνάγκη! Εἶναι ἀνάγκη νὰ δοκιμάσω, ἔλεγε. Ἔχω ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸν Νέαρχο. Θὰ τὸν φωνάξω. Ἆρά γε θὰ θέλη νὰ ἀναλάβη μιὰ τόσο μεγάλη εὐθύνη;»

Βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνή του. Ὁ Στέφανος στέκουνταν ἀκίνητος ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα του καὶ φρουροῦσε.

— Στέφανε, εἶπε, φώναξε τὸν Νέαρχο.

Σὲ λίγο ὁ Νέαρχος κατέφθανε τρέχοντας. Ὁ βασιλιᾶς τὸν περίμενε ἀπέξω ἀπὸ τὴ σκηνή.

— Πᾶμε μέσα, τοῦ εἶπε. Ἔχω νὰ σοῦ μιλήσω.

Μπῆκαν μέσα, ἔκλεισαν τὴ σκηνή.

— Ξέρεις τί συλλογιζόμουν, Νέαρχε, τὶς δυὸ αὐτὲς μέρες ὁλομόναχος; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος κοιτάζοντας στὰ μάτια τὸ γενναῖο φίλο του.

Ὁ Νέαρχος χαμογέλασε.

— Καὶ βέβαια ξέρω, βασιλιᾶ μου, ἀποκρίθηκε.

— Εἶσαι λοιπὸν μάντυς· εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος γελώντας.

— Ὄχι βασιλιᾶ μου, μὰ ἔχω κι' ἐγώ, μὲ τὴν ἄδειά σου, τὶς ἴδιες λαχτάρες.

— Λέγε λοιπόν, τί θὰ συλλογιζόσουν ἂν ἤσουνα στὴ θέσι μου; Ἄν ἤσουν Ἀλέξανδρος;

— Θὰ συλλογιζόμουν, ἀποκρίθηκε χωρὶς δισταγμὸ ὁ Νέαρχος, πῶς νὰ βρῶ δρόμο ἀπὸ τὸν Ἰνδικὸ ὠκεανὸ νὰ φτάσω στὸν Περσικὸ κόλπο.

— Γιατί; (Ἀκολουθεῖ)

ΣΑΡΚΟΦΑΓΑ ΦΥΤΑ

Ἀσφαλῶς τὰ σαρκοφάγα φυτὰ δὲν θὰ γνωρίσουν ποτέ τους τὴν ἔλλειψι κρέατος!

Γελᾶτε βέβαια ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσταί. Τὰ φυτὰ εἶναι γνωστὸ πῶς τρέφονται μὲ τὸ νεράκι, μὲ τὰ διάφορα χημικὰ ἅλατα ποὺ ἀπορροφοῦν ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ ὄχι μὲ τὴ σάρκα ζωντανῶν ὀργανισμῶν.

Καὶ ὅμως μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ἀπὸ φυτὰ τρώει ἔντομα καί... ψάρια! Ὁ διάσημος μάλιστα φυσιοδίφης Ντάρβιν ἀντικατέστησε τὰ ἔντομα μέ.... κρέας καὶ πέτυχε θαυμάσια ἀποτελέσματα.

Ἔχουν λοιπὸν δόντια καὶ στόμα τὰ φυτά; Ὄχι. Ἀλλὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μὲ ἐντομοπαγίδες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι ἀδύνατον νὰ ξεφύγουν τὰ ἔντομα μιὰ καὶ μποῦν. Ἀλλ' ἂς εἴμαστε πιὸ συγκεκριμένοι:

Ἡ διόνη

Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ γνωστὰ σαρκοφάγα φυτὰ εἶναι ἡ Διόνη, ποὺ ἔχει τὸ ἴδιο ὄνομα μὲ τὴ μητέρα τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης, τὴ Διόνη. Ἡ Διόνη ὀνομάζεται ἐπίσης καὶ ποντικοπαγίδα. Μ' ὅλο της ὅμως τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα, ἡ Διόνη δὲν ἔχει διόλου ἑλληνικὴ τὴν καταγωγή. Στὰ 1765 τὴν ἀνεκάλυψε στὴ Βόρειο Ἀμερικὴ ὁ ἐξερευνητὴς Ἐλλίς. Ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἀμερικὴ μετεφέρθη στὴν Εὐρώπη, ὅπου καλλιεργεῖται σὲ θερμοκήπια.

Ἡ ὄψις της δὲν προδίδει διόλου τὶς ἰδιότητές της. Φαντασθῆτε ἕνα μπουκέτο ἀπὸ αὐγοειδῆ, ἐπιμήκη φύλλα, ποὺ ξεμυτίζουν στὸ ἴδιο σημεῖο ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Στὴ μέση τους ξεπετιέται ἕνας μίσχος μὲ ὡραῖα ἄσπρα λουλουδάκια. Ὡστόσο τὰ κουνουπάκια δὲν τὰ πιάνουν τὰ λουλούδια. Τὰ πιάνουν τὰ φύλλα. Καὶ νὰ πῶς.

Κάθε φύλλο ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη ποὺ χωρίζονται ἀπὸ τὸ νεῦρο τοῦ φύλλου, καὶ εἶναι γυριστὰ πρὸς τὰ μέσα. Τὸ φύλλο εἶναι σκεπασμένο μὲ λεπτὲς τριχοῦλες ποὺ θυμίζουνε τσίνουρα ματιοῦ καὶ ἔχει στὸ κέντρο του τρία εὐαίσθητα ἀγκάθια. Ἀλλοίμονο στὸ ἔντομο ποὺ θὰ τ' ἀγγίξῃ τὰ ἀγκάθια αὐτά. Τὰ δυὸ γυριστὰ ἄκρα τοῦ φύλλου κλείνονται. Τὰ τσίνουρά των ἑνώνονται ἀμέσως κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ περάσῃ μέσα ἀπὸ ἐκεῖ τὸ ἔντομο καὶ νὰ σωθῇ.

Τὸ αἰχμαλωτισμένο πλασματάκι δὲν προλαβαίνει οὔτε κἂν νὰ πονέσῃ. Γιατὶ τὸ φύλλο εἶναι γεμᾶτο μικροὺς κόκκινους ἀδένες ποὺ ἐκκρίνουν ἕνα ὀξὺ χυμό, ὁ ὁποῖος σκοτώνει ἀμέσως τὸ ἔντομο. Οἱ ἴδιοι ἀδένες ἀπορροφοῦν ἀμέσως κατόπιν ὅλους τοὺς χυμούς, ὅλη τὴ θρεπτικὴ οὐσία τοῦ ἐντόμου, σὲ σημεῖο ποὺ ὅταν ἔπειτα ἀπὸ λίγο ξανανοίξῃ τὸ φύλλο, δὲν ὑπάρχει στὴ θέσι τοῦ ἐντόμου παρὰ μόνον ὁ σκελετός του. Τὸ φύλλο περιμένει σὰν ἄπληστο στόμα γιὰ νὰ καταβροχθίσῃ σὲ λίγο τὴν καινούργια του λεία...

Ἡ δροσερὰ

Τί ποιητικὸ ὄνομα! Καὶ ὅμως δὲν εἶναι ἀδικαιολόγητο! Γιατὶ τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ εἶναι ὁλόκληρα σκεπασμένα μὲ κεραῖες ποὺ ἔχουν στὴν ἄκρη τους μιὰ μικροσκοπικὴ σταλαγματιὰ γλοιώδους ὑγροῦ ποὺ λάμπει μέσα στὸν ἥλιο.

Μὰ οἱ σταλαγματιὲς αὐτὲς δὲν ἔχουν ἄλλο σκοπό, παρὰ πῶς νὰ τσακώσουν τὰ κουνουπάκια καὶ τὰ μυγάκια, ποὺ κολλοῦν ἐκεῖ πάνω καὶ δὲν μποροῦν νὰ γλυτώσουν, ὅσο κι' ἂν κουνοῦν ἀπελπισμένα τὰ φτεράκια τους. Αὐτὲς τους μάλιστα οἱ κινήσεις ἐπιταχύνουν τὴν καταστροφή τους, γιατὶ ἡ κεραία ἀρχίζει σιγὰ σιγὰ νὰ κάμπτεται καὶ νὰ μεταδίδῃ τὸ σύνθημα καὶ στὶς ἄλλες κεραῖες. Σιγὰ σιγά, ὅλες οἱ κεραῖες πέφτουνε πάνω ἀπὸ τὸ ἔντομο. Ἀκόμη καὶ τὸ ἴδιο τὸ φύλλο βαθουλώνει καὶ κλίνει σὰν χέρι πάνω ἀπὸ τὸ ἀνόητο ἔντομο.

Τὸ φύλλο μοιάζει τότε μὲ στομάχι ὅπου γίνεται ἡ πέψις... τῆς τροφῆς. Παρετήρησαν μάλιστα ὅτι τὸ ὀξὺ ποὺ ἐκκρίνει ἡ δροσερὰ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ χλωρυδρικὸν ὀξύ, ἀπηλλαγμένο ἀπὸ τὸ γαστρικὸ χυμὸ τῶν ζώων.

Ὅταν ἡ... πέψις τελειώσῃ, τὸ φύλλο ξαναπαίρνει στὸ ἀρχικό του σχῆμα καὶ τὸ μόνο ποὺ θὰ μαρτυρῇ τό... γεῦμα θὰ εἶναι ὁ σκελετὸς τοῦ ἐντόμου.

Ἡ δροσερὰ εἶναι ἄπληστη. Μπορεῖ νὰ μετρήσῃ κανεὶς πάνω στὰ φύλλα της πάνω ἀπὸ δέκα ἀπομεινάρια ἐντόμων! Καὶ αὐτῆς τὰ φύλλα ξεκινοῦν ἀπὸ τὴ γῆ, καὶ ἀπὸ τὸ κέντρο τους ξεπετιέται ὁ μεγάλος μίσχος μὲ τὰ λουλούδια.

Ἡ δροσοφύλλη

Αὐτὴ ξεχωρίζει μὲ τὰ μεγάλα κίτρινα λουλούδια της καὶ τὰ μακρουλά της φύλλα. Οἱ ρίζες της ὅμως ὅπως καὶ ὅλων τῶν φυτῶν τῆς ἴδιας κατηγορίας εἶναι πολὺ κοντές. Ἡ δροσοφύλλη εἶναι τόσο πολύ... λαίμαργη ποὺ στὴν Πορτογαλία οἱ χωρικοὶ τὴν κρεμοῦν στὶς πόρτες τους σὰν τὴν καλύτερη μυγοπαγίδα.

Οἱ βοτανολόγοι ἰσχυρίζοντο ὅτι ἡ δροσοφύλλη φύεται μόνο στὴν Πορτογαλία καὶ τὸ Μαρόκο. Ἀλλ' ὁ ἐξερευνητὴς Ἐμπὲρ βεβαιώνει ὅτι, στὴν Κίνα, ὑπάρχει μιὰ παρόμοια «φυτικὴ ἀράχνη» ποὺ προσελκύει τὶς μυῖγες μὲ τὴν ὀσμή της, ποὺ θυμίζει τὴν ἀποκρουστικὴ ὀσμὴ ἀκαθάρτου χοιροστασίου. Ἡ δροσοφύλλη αὐτὴ τῆς Κίνας φύεται συνήθως κοντὰ στὴν ὠοειδῆ (κατὰ τὰ φύλλα) δροσερά. Ἡ δροσερὰ αὐτὴ ἔχει λαμπρά, ζωηρά, κόκκινα φύλλα ποὺ προσελκύουν μὲ τὸ χρῶμα τους τὰ ἔντομα. Ἔτσι ὁ συνεταιρισμὸς τῶν δύο φυτῶν ἀποβαίνει ἐπικερδής. Τὸ χρῶμα τοῦ ἑνὸς καὶ ἡ ὀσμὴ τοῦ ἄλλου τραβοῦν τὰ ἔντομα ποὺ προσέρχονται ἀθρόα στό... γλέντι! Τὰ φύλλα τῆς δροσοφύλλης ἔχουν ἄφθονες κεραῖες ποὺ καταλήγουν σ' ἀδένα, ὁ ὁποῖος ἐκκρίνει μιὰ χονδρὴ σταγόνα γλοιώδους ὑγροῦ. Ἄρα ἡ παγίδα της μοιάζει πολὺ μὲ τὴν παγίδα τῆς δροσερᾶς. Ὡστόσο οἱ κεραῖες της δὲν συστέλλονται. Τὸ γλοιῶδες ὑγρό τους εἶναι τόσο κολλῶδες ποὺ εἶναι ἀδύνατο στὸ ἔντομο νὰ ξεκολλήσῃ. Ἐξ ἄλλου εἶναι τόσο δηλητηριώδης καὶ δυνατὸς ὁ χυμὸς αὐτός, ποὺ τὸ ἔντομο ἀποσυντίθεται ἀμέσως καὶ ἀφομοιώνεται. Φτάνει νὰ ἀναφέρωμε ὅτι στὴν Εὐρώπη παρετήρησαν ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνες καὶ γιὰ τὰ πρόβατα καὶ μόλις ἀγγίξῃ στὰ φύλλα της ἡ σάρκα γεμίζει φουσκάλες.

Τὰ νηπενθῆ

Τὰ νηπενθῆ ἔχουν στὶς ἄκρες τῶν φύλλων τους κάτι μίσχους ἀπὸ τοὺς ὁποίους κρέμονται μερικὲς φυτικὲς σταμνίτσες, ἀνοιχτὲς ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, μὲ πολὺ φανταχτερὰ χρώματα, γεμᾶτες ὑγρό. Οἱ στάμνες αὐτὲς ἔχουν στὸ ἄνοιγμά τους ἕνα εἶδος καπάκι, πολὺ τεχνητό, ποὺ ἀνοίγει μόνον ὅταν τὸ φυτὸ μεγαλώσῃ. Ὅταν ἡ στάμνα εἶναι ἄδεια τὸ καπάκι εἶναι ἀνοικτό. Μόλις μποῦν μέσα τὰ ἔντομα κλείνει. Τὰ ἔντομα πνίγονται στὸ ὑγρό, ποὺ εἶναι χωνευτικοὶ χυμοί, σὰν τοὺς χυμοὺς ποὺ ἐκκρίνει τὸ στομάχι τῶν ζώων μόλις πέσῃ μέσα τροφή. Ὅταν γίνῃ ἡ ἀφομοίωσις τῆς τροφῆς, τὸ καπάκι ξανανοίγει γιὰ νὰ δεχθῇ τοὺς νέους του... ἐπισκέπτες.

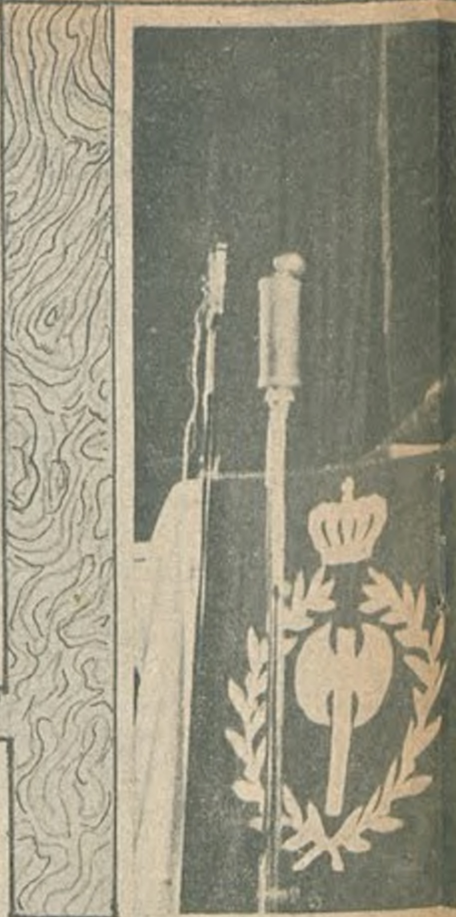
Ἡ σαρακηνία

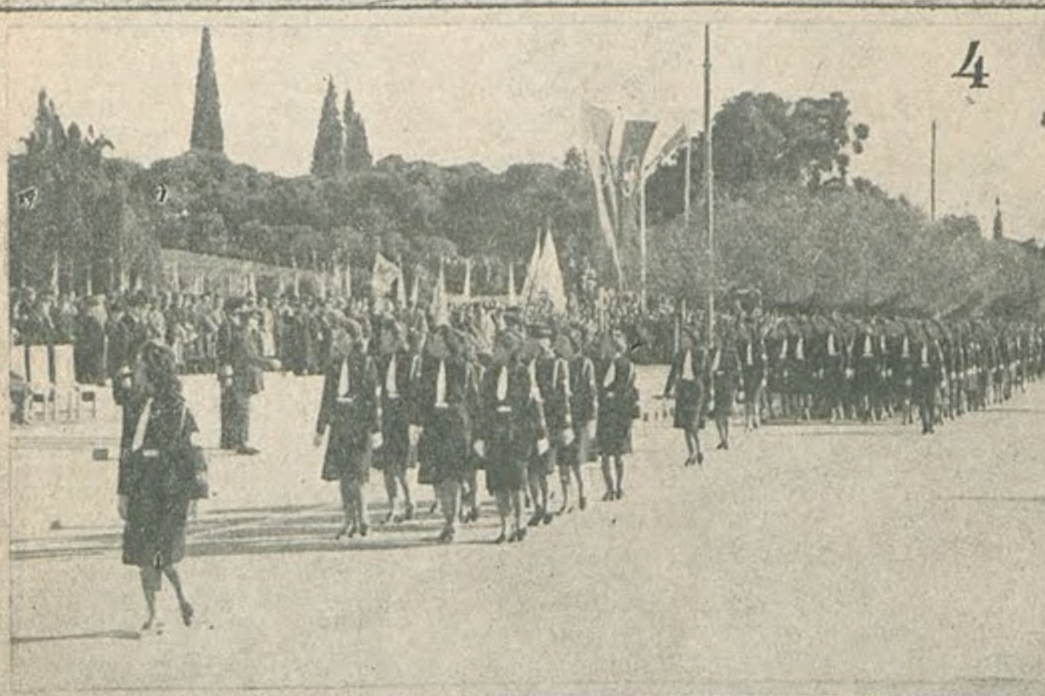
Αὐτὴ εἶναι ἕνα ζωηρὸ φυτὸ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Τὰ φύλλα της μοιάζουν μὲ χωνιά, ἐφωδιασμένα μ' ἕνα εἶδος καπακιοῦ. Στὰ χωνία αὐτὰ μέσα μαζεύεται τὸ νερὸ τῆς βροχῆς, ὅπου πέφτουν τὰ ἔντομα, πνίγονται καὶ ὁ χυμός τους ἀπορροφᾶται ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ φυτοῦ καὶ τρέφεται.

Στὴ Βόρειο Ἀμερικὴ ὑπάρχει ἕνα φυτό, μὲ τὰ φύλλα ἀπανωτά, ὅπως τὰ φύλλα τοῦ βιβλίου. Μόλις μπῇ ἀνάμεσα σ' αὐτὰ κανένα ἔντομο, τὸ ἕνα φύλλο πέφτει πάνω στὸ ἄλλο, κλείουν τὸ ἔντομο καὶ τὸ καταβροχθίζουν.

Γ. Δεληγιάννη

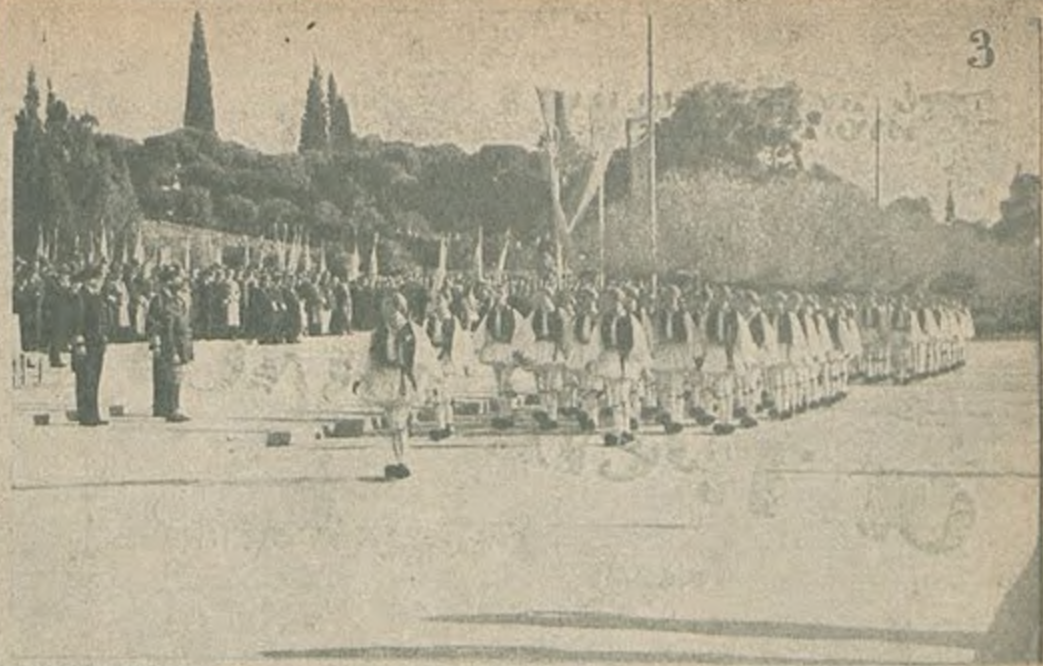

1) Λόχος φουστανελλοφόρων τῶν
τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρα
βερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρη
ἐκφωνῶν τὸν ἐμπνευσμένον λόγον
ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς 25ης Μαρτίου
παρέλασιν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας
τίου. 5) Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, ἡ Α.
γὸς τῆς Ε.Ο.Ν., καὶ ἡ Α. Β. Υ. ὁ Π
τὰς φάλαγγας τῆς Ε.Ο.Ν. ποὺ πο
Εἰκόνες ἀπὸ

Ταγμάτων Ἐργασίας ἔμπροσθεν
ατιώτου. 2) Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυ-
τῆς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξ. Κοριζῆς
του πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Νεολαίαν
. 3, 4, 6) Ἀπὸ τὴν μεγαλειώδη
κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς 25ης Μαρ-
Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος Ἀρχη-
ρίγκηψ Γεώργιος παρακολουθοῦν
ρελαύνουν ἔμπροσθεν των. 7, 8)
τὸ μέτωπον.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

55. (Συνέχεια)

Ὅσοι εἶδαν τὴ βασιλικὴ φρουρὰ στὴν ἔφοδο τούτη δὲν τὸ ξέχασαν ποτὲ σ' ὅλη τὴ ζωή τους.

Τοῦ γέρο Ἐμίρη Ἀβδοὺλ Ἀζὶζ ποὺ ἔστεκε σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς δυτικοὺς πύργους καὶ παρακολουθοῦσε τὴ μάχη, τριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς παλατιανούς, τοῦ φάνηκε, λέει, σὰ νᾶταν μιὰ τεράστια ἁλυσίδα ποὺ ξετυλιγόταν ἀτέλειωτη στὴν ἀμμουδιά... Ἄκουσε ἀκόμα τὸ φοβερὸ κρότο ποὺ ἔκαναν οἱ κρίκοι της, καθὼς ἔστριβε γιὰ νὰ δέση, θαρρεῖς, τὸ κάστρο του ὁλόγυρα.

Ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Δημήτρης τρέχανε πίσω ἀπὸ τὸ Δομέστικο σὰ δαιμονισμένοι... Μ' ὅλο ποὺ ἔπρεπε νὰ κανονίσουν τὸ δρόμο τῶν ἀλόγων ἔτσι, ποὺ νὰ διατηροῦν πάντα αὐτὴ τὴ θέσι, παρακινημένοι ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τῆς καρδιᾶς τους κι' ἀπὸ τὴ σκέψι πὼς ὁ φίλος τους ἐκεῖ πέρα κινδυνεύει κι' ἴσως νὰ φτάσουν πολὺ ἀργά, πηγαίναν νὰ μπουν μπροστά.

Ἡ στακτιὰ ἀμμουδιὰ σπιθοβολοῦσε θαρρεῖς κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους καὶ τοὺς φαινόταν ἀτέλειωτη... Τὰ ψηλώματα ποὺ ἔπρεπε νὰ στρίψουν σάμπως μάκραιναν ὅσο πάσκιζαν αὐτοὶ νὰ τὰ ζυγώσουν...

Ξαφνικὰ τὸ τοπίο πῆρε ἄλλη ὄψι... Τὸ χῶμα ἦταν τώρα πιὸ στερεὸ καὶ σκεπασμένο ἀπὸ γκριζοπράσινους θάμνους... Μπροστὰ φάνηκαν σὲ κάποια ἀπόστασι δέντρα καὶ ποῦ καὶ ποῦ ἀνάμεσα στὰ χωράφια λαμποκοποῦσε τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ... Ἡ βοὴ τῆς μάχης μετατοπίστηκε στὰ ζερβά τους.

— Νά, ἐκεῖ πέρα... φωνάζει δυνατὰ ὁ μαντατοφόρος ποὺ εἶχε στείλει ὁ Γρηγόρης καὶ ποὺ ἔτρεχε δίπλα στὸ στρατηγὸ γιὰ νὰ τοῦ δείχνη τὸ δρόμο...

Ὁ Δομέστικος τὸν κοίταξε...

— Ἐκεῖ πέρα ποὺ σηκώνεται ἡ σκόνη, πρόσθεσε αὐτός,... πολεμᾶ ὁ Κένταρχος Κομιτᾶς, στρατηγέ μου...

Κι' ἀλήθεια τὸ ἄσπρο σύννεφο, σὰν ἀνεμοστρόβιλος, θαρρεῖς, χόρευε ἐκεῖ μέσα στὸ λιοπύρι...

Ὡς τόσο ὁ Νικηφόρος δὲν ἄλλαξε καθόλου δρόμο. Πήγαινε νὰ κάμη ἕνα μεγάλο κύκλο καὶ νὰ ριχτῆ ἀπὸ πίσω στοὺς Σαρακηνούς...

— Θάφηναν λοιπὸν τὸν Γρηγόρη ἔτσι νὰ μάχεται μὲ τριπλάσιους ἐχθρούς... Χωρὶς βοήθεια;

Ὁ Δημήτρης ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ σπηρούνισε μὲ λύσσα τ' ἄλογό του.

Μὰ ὁ Μιχαὴλ δὲν μποροῦσε νὰ τραβήξη τὴ ματιά του ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ἀγωνιζόταν καὶ κινδύνευε ὁ φίλος του καὶ ἔλεγες, νὰ τώρα δά, θὰ χυθῆ κατὰ κεῖ, ξεκόβοντας ἀπὸ τὴ γραμμὴ του κι' ἀδιαφορώντας γιὰ τὴν ὀργὴ τοῦ στρατηγοῦ...

Κι' ἴσως θὰ τὄκανε ἀκράτητος ἔτσι καθὼς ἦταν. Μὰ ὁ Νικηφόρος χωρὶς καθόλου νὰ κρατήση τὸ δρόμο τοῦ ἀλόγου του γύρισε ξαφνικὰ καὶ τοὺς πέταξε τούτη τὴν προσταγή...

— Πάρτε εἴκοσι Βαράγγους καὶ πηγαίνετε νὰ βοηθήσετε τὸν Κένταρχο Κομιτᾶ...

Σύγκαιρα ἀπὸ τοὺς πύργους τοῦ κάστρου ἀκούστηκαν πολλὰ βούκινα...

Ὁ Ἐμίρης ποὺ παρακολουθοῦσε τὴ μάχη ἀπὸ κεῖ πάνω τριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς παλατιανούς του, εἶδε τὴν ἔφοδο τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς καὶ κατάλαβε τὸ σχέδιο τοῦ Νικηφόρου... Ὁ στρατός του ἦταν φανερὸ πὼς κινδύνευε νὰ περικυκλωθῆ πρὶν προκάμη νὰ καταφύγη στὸ κάστρο. Πρόσταξε λοιπὸν νὰ σημάνουν ὑποχώρησι.

* * *

Ὁ Γρηγόρης μὲ τοὺς ὀκτὼ Βαράγγους ποὺ τοῦ εἶχαν μείνει ἀγωνιζόταν ἀπελπισμένα... Τὰ σπαθιὰ κτυποῦσαν στοὺς σιδερένιους θώρακας καὶ τὰ κράνη καὶ πετιῶταν σπίθες ὁλοῦθε. Τ' ἄλογα γύριζαν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, καὶ πότε σηκώνονταν στὰ πισινά τους πόδια, πότε ἔπεφταν τὸ ἕνα ἀπάνω στ' ἄλλο κι' ὕστερα χωρίζονταν γιὰ νὰ χυθοῦνε πάλι μανιασμένα καὶ νὰ ξαναρχίσουν τὸν ἀγῶνα.

Καὶ χύθηκε ἴσια κατὰ πάνω του.

— Κένταρχε Κομιτᾶ, ἀκούστηκε ξάφνου μιὰ φωνὴ μέσα στὴ χλαλοὴ τῆς μάχης... Ἡ τύχη, καθὼς βλέπεις, θέλησε πάλι νὰ συναντηθοῦμε κι' αὐτὴ τὴ φορά, μοῦ φαίνεται, θὰ κανονίσουμε ὁριστικὰ τοὺς λογαριασμούς μας...

Ἕνας σιδεροφραγμένος Σαρακηνὸς τοῦ μιλοῦσε ἔτσι... κι' ὁ Γρηγόρης αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν ἔνοιωσε ἀμέσως τὴ φωνὴ τίνος ἦταν...

— Ναί, Πέτρο Καλυβίτη, ἀπάντησε... Ὁ Θεὸς τὸ θέλησε κι' ὁ Θεὸς ἂς ἀποφασίση ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυό μας θὰ βγῆ νικητής.

Καὶ χύθηκε ἴσια κατὰ πάνω του...

Τὰ στήθη τῶν ἀλόγων συγκρούστηκαν καὶ τὰ σπαθιὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ὑψώθηκαν καὶ χτύπησε τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο...

Ἡ λεπίδα τοῦ Γρηγόρη, ἔσπασε στὴ μέση... Χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ἀγκάλιασε τὸν ἀντίπαλό του καὶ μὲ τέτοια δύναμι τὸν ἔσυρε πρὸς τὸ μέρος του, ποὺ κι' οἱ δυὸ μαζὶ κυλίστηκαν κάτω στὸ χῶμα...

Οἱ Βαράγγοι βλέποντας τὸν κένταρχό τους νὰ κινδυνεύη καὶ μὴ μπορῶντας νὰ τοῦ δώσουν διαφορετικὰ βοήθεια, ἔκαμαν ἕνα κύκλο ὁλόγυρα, γιὰ νὰ τὸν προφυλάξουν τοὐλάχιστον ἀπὸ τὰ πατήματα τῶν ἀλόγων... Μὰ καὶ οἱ Σαρακηνοὶ διπλασίασαν τὴν ὁρμή τους προσπαθῶντας νὰ σπάσουν τὸν κύκλο καὶ νὰ σώσουν τὸν ἀρχηγό τους...

Οἱ δυὸ ἀντίπαλοι ὡς τόσο κυλιώντανε μέσα στὴ σκόνη καὶ πότε ὁ ἕνας βρισκότανε ἀπὸ πάνω καὶ πολεμοῦσε νὰ στηρίξη τὸ γόνατο πάνω στὸ στῆθος τοῦ ἐχθροῦ του, πότε ὁ ἄλλος...

Οἱ κινήσεις των ὅσο πήγαινε γίνονταν πιὸ ἄτονες καὶ ἡ ἀναπνοή τους πιὸ γοργή... Ἦλθε στιγμὴ ποὺ ξάπλωσε ὁ ἕνας ἀπὸ δῶ κι' ὁ ἄλλος ἀπὸ κεῖ μὴ μπορῶντας νὰ κουνηθοῦν ἀπὸ τὴν κούρασι...

Ὁ Γρηγόρης πρῶτος ἀνασηκώθηκε... Συγκέντρωσε ὅση δύναμι τοῦ ἔμενε καὶ στηλώθηκε πάνω στὰ πόδια του, ὀρθός... Ἔρριξε γοργὸ βλέμμα γύρω... «Ἕνα σπαθί... ἕνα σπαθί», μουρμούρισε. Τ' αὐτιά του βούιζαν... κόκκινα καὶ γαλάζια ἀστέρια σπιθοβολοῦσαν μπροστά του... Κάτι ἔλαμπε πιὸ πέρα στὴν ἄμμο... Ἦταν τὸ σπαθὶ τοῦ Καλυβίτη. «Νὰ μποροῦσα νὰ πάω ὡς ἐκεῖ» σκέφθηκε... Κι' ὅμως δὲν ἦταν παραπάνω ἀπὸ πέντε βήματα...

Τότες ἀκούστηκαν τὰ βούκινα ἀπὸ τὸ κάστρο... Κι' ὕστερα ἀπὸ τὰ ψηλώματα ὁλόγυρα... Γέμισε ὁ ἀέρας θαρρεῖς ἀπὸ τὸ βαρὺ διαπεραστικὸ τους ἦχο... «Πίσω», «πίσω», «πίσω», ἔλεγαν...

Οἱ Σαρακηνοὶ ὁλοῦθε ἄρχισαν νὰ ὑποχωροῦν... Μονάχα οἱ σύντροφοι τοῦ Καλυβίτη ἔκαμαν μιὰ στερνὴ ἀπελπισμένη προσπάθεια ν' ἁρπάξουν τὸν ἀρχηγό τους, πρὶν φύγουν...

(Ἀκολουθεῖ)

Πῶς ἀντικρύζουν τὰ Ἑλληνόπουλα τὶς μεγάλες ἱστορικές μας στιγμές

Ὁ Πόλεμος

Σελίδες ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ μαθητοῦ Μιχαλάκη Στρούζα

19ον

Μάθε πὼς αὐτὴ τὴν εἴδησι τὴν εἶχα κιόλας ἐγὼ ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ. Τὴν εἶχα ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ εὐγενική μας γειτονοπούλα, ἡ δεσποινίδα Ἄννα, μὲ πρόφασι γελαστὴ καὶ χαρούμενη στὴ σκάλα τοῦ σπιτιοῦ μας γιὰ νὰ μὲ ρωτήσῃ «ἂν ἐλάβαμε γράμμα» καὶ γιὰ νὰ προσθέσῃ μὲ ἀληθινὰ μεγάλη πειστικότητα ὅτι: «Βέβαια, θὰ εἶχες πολεμήσει», ὅτι «ὅμως θὰ εἶσαι καλά» καὶ ὅτι «σήμερα, αὔριο, θὰ εἴχαμε γράμμα σου» ἐπειδὴ ἐκείνη «ἤξερε καὶ ἄλλους ποὺ ἐλαβαν γράμματα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν δικό σου τομέα»...

Ἐλπίζω ὁ μεγάλος καί... διαφωτιστικὸς πρόλογος ποὺ κάνω πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνοιχτή μου αὐτὴ ἀπάντησι, νὰ συγκρατήσῃ τὸ θυμό σου καὶ νὰ σὲ κάνῃ νὰ συγχωρήσῃς τὰ παραπάνω ἄκακα λόγια. Λόγια ποὺ σ' ἄλλες περιστάσεις, ὄχι τόσο ἐγκάρδιες, τόσο μεγάλες καὶ τόσο συγκινητικὲς σὰν τὶς σημερινές, θὰ μποροῦσαν ἴσως νὰ σοῦ φανοῦν ἀδιάκριτες...

Καὶ νὰ ποὺ πραγματικὰ τὰ λόγια τῆς δεσποινίδος Ἄννας ἐβγῆκαν ἀληθινά: Σήμερα τὸ μεσημέρι ὁ ταχυδρόμος μᾶς ἔφερε τὸ γράμμα σου. Θέλεις νὰ σοῦ περιγράψω τὴ συγκίνησί μας, τὰ δάκρυα τῆς μητέρας, τὰ ξεφωνητὰ καὶ τὶς χαρὲς τῆς Μίκας, τὸ περήφανο ὕφος τοῦ Δημητράκη, καθὼς ἄκουγε τὸν πατέρα νὰ μᾶς διαβάζῃ τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματά σου; Νομίζω πὼς ὅλ' αὐτὰ τὰ καταλαβαίνεις καὶ μοναχός σου γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ λόγος νὰ στὰ περιγράψω καὶ γώ.

Οὔτε γιὰ τὴν ὑγεία μας θὰ σοῦ γράψω ἐγώ, δοξασμένε μου ἀδερφούλη, ἂν εἶναι ἢ δὲν εἶναι καλά. Κάτι τέτοια τ' ἀφίνω στὴ μητέρα νὰ σοῦ τὰ γράψῃ. Γιατί, ἂν μὲ ρωτήσῃς ἐμένα, θὰ σοῦ πῶ βέβαια πὼς εἴμαστε καλὰ καὶ μάλιστα θὰ προσθέσω πὼς θάμαστε ὅλοι καλά, γιατὶ κανείς μας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀρρωστήσῃ ὡσότου... νικήσουμε κι' ὡσότου γυρίσετε σεῖς ὅλοι ἀπὸ κεῖ πάνω δοξασμένοι κι' ἐλευθερωτές.

Ὣς τὴ μεγάλη ἐκείνη μέρα ποὺ τὴν περιμένουμε ὅλοι σὰν τὴν ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας, κανένας μας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀρρωστήσῃ, ἤ, κι' ἂν ἀρρωστήσῃ κανένας, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γκρινιάζῃ γιὰ τὴν ἀρρώστεια του.

Καιρὸς δὲν εἶναι νὰ μιλάῃ τώρα κανεὶς γιὰ τὰ συνάχια του, γιὰ τοὺς ρευματισμοὺς καὶ τὰ ποναλάκια του!... Σήμερα, ὅταν ἡ Ἑλλάδα μας κάνῃ ἕνα τέτοιο μεγάλο καὶ ἱερὸ πόλεμο, ὅταν τὰ ἑλληνικὰ σπίτια λαβαίνουν γράμματα ἀπὸ τὸ μέτωπο σὰν τὰ δικά σου, οὔτε γιὰ τὸ θάνατο ἀκόμα δὲν πρέπει κανεὶς νὰ μιλάῃ. Γιατὶ δὲν ξέρω, ἀλλὰ θαρρῶ, ἀγαπημένε μου ἀδερφούλη, πὼς στὶς μεγάλες αὐτὲς ἡμέρες ποὺ ζοῦμε κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ θάνατος ἔχει χάσει τὴ σημασία του. Δὲν ξέρω ἀλλά, πρὶν ἀπ' ὅλα, θαρρῶ πὼς σήμερα στὴν Ἑλλάδα μας οἱ ἄνθρωποι δὲν πεθαίνουν σὰν ἄλλοτε. Δὲν πεθαίνουν ἀλλὰ σκοτώνουνται ὅλοι γιὰ τὴ Λευτεριά. Δηλαδὴ δὲν ξέρω ἂν ἐκφράζωμαι καλά, ἀλλὰ νὰ τί θέλω νὰ πῶ: Ἐμένα μοῦ φαίνεται ὅτι κι' ἐκεῖνοι ποὺ πεθαίνουν στὰ μετόπισθεν σήμερα δὲν μοιάζουν μὲ κείνους ποὺ πέθαιναν ἄλλοτε ἥσυχα-ἥσυχα, στὸν καιρὸ τῆς εἰρήνης. Καὶ λέω πὼς δὲν μοιάζουν γιατὶ κι' ὅσοι Ἕλληνες δὲν πεθαίνουν σήμερα στὸ μέτωπο ἀλλὰ στὸ κρεββάτι τους, χαρίζουν τὴν τελευταία καλὴ εὐχή τους στὸν ἱερό μας ἀγῶνα καὶ τὴν τελευταία κατάρα τους στὸν ἄτιμο ἐχθρὸ τῆς Λευτεριᾶς μας: Στὸν ἰταλικὸ φασισμό!

Θὰ σοῦ φανῆ ἴσως παράξενο, ἀγαπημένε μου ἀδερφούλη, ποὺ μὲ βλέπεις νὰ κάνω καὶ νὰ γράφω τέτοιους συλλογισμούς. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ μὲ βρίσκῃς πολὺ ἀλλαγμένο. Καὶ γιατὶ ὄχι; Τὸ παραδέχομαι πὼς ἄλλαξα. Τί θαρρεῖς δηλαδή; Πὼς ἐσὺ μονάχα ἔχεις τὸ δικαίωμα ν' ἀλλάζῃς καὶ νὰ μᾶς λὲς πώς, ἀπὸ κεῖ ποὺ δὲ μποροῦσες νὰ βλάψῃς ἕνα κουνοῦπι, ἔγινες σωστὸ θηρίο καὶ χυμᾶς σὰν ἀφηνιασμένος ἀπάνω στοὺς ἐχθρούς, μὲ τὴ λόγχη;!...

Μάθε λοιπὸν πὼς καὶ μεῖς ἐδῶ κάτω ὅλοι ἀλλάξαμε. Ἀπὸ τὸν γειτονά μας τὸ γεροντάκι μὲ τοὺς ρευματισμοὺς καὶ τὰ δεκανίκια — τὸν θυμᾶσαι; σοῦ στέλνει πολλὰ χαιρετίσματα — ὣς τὴ μικρὴ τὴν ἀδερφούλα μας τὴ Μίκα, ὅλοι δουλεύουμε γιὰ τὸν πόλεμο καὶ προσφέρουμε ὅ,τι μποροῦμε γιὰ τὴ νίκη σας.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἐμεῖς ἐδῶ δὲν πολεμᾶμε μὲ βόλια, μὲ χειροβομβίδες καὶ μὲ ξιφολόγχες ὅπως ἐσεῖς ἐκεῖ πάνω. Ἐγὼ μόνο ξέρω πόσο σᾶς ζηλεύω γι' αὐτό! Ὡστόσο καὶ μεῖς πολεμᾶμε κατὰ τὸν δικό μας τὸν τρόπο, μὲ λόγια καὶ ἔργα. Τὶς μάλλινες κάλτσες, τὶς φανέλλες καὶ τὰ πουλόβερ ποὺ φορᾶς ἐσὺ ἢ κάποιος σύντροφός σου τάχει πλέξει ἂν ὄχι ἡ δικιά σου μητέρα, κάποια ἄλλη Ἑλληνίδα μητέρα ἢ ἀδελφὴ ἢ γυναίκα. Γιατὶ σήμερα ὅλες οἱ Ἑλληνίδες εἶναι μάνες καὶ ἀδελφὲς ὅλων τῶν Ἑλλήνων ποὺ πολεμοῦν. Ὅσο γιὰ μένα, ἔννοια σου: Ἔχω χύσει ὀκάδες ἱδρῶτα στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας, μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους μου Φαλαγγίτες, γιὰ νὰ μαζευτοῦν αὐτὰ τὰ ζεστὰ ροῦχα καὶ γιὰ νὰ σᾶς ἔρθουν τὸ γρηγορώτερο ἐκεῖ πάνω!

Ὅμως αὐτὰ κι' ἄλλα πολλὰ καὶ παρόμοια ποὺ προσφέρουν αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὰ Ἑλληνόπουλα πίσω ἀπὸ τὶς γραμμές σας, δὲν τὰ γράφω γιὰ νὰ μοῦ πῇς μπράβο. Κάνουμε τὸ καθῆκον μας καὶ τίποτε παραπάνω. Στὰ γράφω μονάχα γιὰ νὰ καταλάβῃς πὼς ἔχουμε καὶ μεῖς τὸ δικαίωμα νὰ λέμε πὼς ἀλλάξαμε, πὼς ἐγίναμε καλλίτεροι ἀπὸ πρὶν καὶ πὼς περιμένουμε ὅλοι τὸ νικηφόρο τέλος αὐτοῦ τοῦ πολέμου γιὰ νὰ κάνουμε ὅλο τὸν κόσμο πολὺ καλλίτερο ἀπ' ὅ,τι ἦτανε πρίν.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Ὑψηλάντης τὴν ἀνεκοίνωσε στοὺς δικούς του. Αὐτοὶ τὴν βρῆκαν λαμπρή· ἐπὶ τέλους θὰ σωνότανε ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ θανάτου ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὸν πίεσαν νὰ δεχθῇ δίχως καμμιὰ ἀντίρρησι. Ὁ Ὑψηλάντης ὅμως εἶχε τὶς γνῶμες του. Γιὰ νὰ γίνῃ αὐτό, ὁ ὑπασπιστὴς τοὖχε ὑποδείξει νὰ ὑποβάλῃ ἱεραρχικὰ μιὰ αἴτησι στὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν καὶ νὰ ζητῇ τὴν παράδοσί του στὶς ἀρχὲς τὶς Πρωσσίας. Σ' αὐτὸ ὅμως ὁ Ὑψηλάντης ἔβλεπε καθαρὰ μιὰ ὁμολογία ἐνοχῆς. Τὴν ὥρα ποὺ γινότανε τὸ συμβούλιο, ὁ Ὑψηλάντης εἶχε πυρετὸ πολὺ καὶ φριχτοὺς πόνους. Κι' ὅμως δὲν ἐλύγισε. Τὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ τοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ ἡ ἰδέα πὼς τάχα θ' ἀνεγνώριζε ἔτσι τὴν ἐνοχή του, ξαναφούντωσε μέσα του τὸ αἴσθημα τῆς ὑπερηφάνειας. Ἔτσι πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ ἀπορρίψῃ κι' αὐτὴ τὴν πρότασι, λέγοντας στοὺς φίλους καὶ στ' ἀδέλφια του, τοῦτα τὰ λόγια:

— Ποτὲ δὲν θὰ ὑποβάλω μιὰ τέτοια αἴτησι. Ἂν τὸ κάμω αὐτὸ καὶ ζητήσω νὰ μεταφερθῶ στὶς πρωσσικὲς φυλακὲς θὰ ὁμολογήσω ἐγὼ ὁ ἴδιος πὼς εἶμαι ἔνοχος καὶ θὰ δικαιώσω τὴν ἄδικη φυλάκισι ποὺ μᾶς ἐπέβαλε μὲ ἀπάτη ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησι.

Ἄδικα ὅλοι τους προσπάθησαν τότε νὰ τὸν πείσουν, πὼς μὲ τὴ διαμονή του στὴν Πρωσσία θὰ καλλιτέρευε ἡ ὑγεία του.

— Δὲ θέλω καθόλου νὰ σᾶς ἀποχωριστῶ, τοὺς ξανάπε ὁ Ὑψηλάντης. Ἡ τύχη μας εἶναι κοινή.

Κι' ὅταν τὸ ἄλλο πρωῒ ὁ βασιλικὸς ἀπεσταλμένος ξαναπῆγε στὸν Ὑψηλάντη, αὐτὸς τοῦ ἔδωσε τὴν ἀκόλουθη ἀπάντησι στὴν πρότασί του:

— Σᾶς παρακαλῶ πολὺ νὰ ὑποβάλετε στὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα τὴν βαθειὰ εὐγνωμοσύνη του, γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ ποὺ ἐγὼ σὰν ἄτομο δὲν θὰ τὸ λησμονήσω ποτέ. Εἶμαι ὅμως ὑποχρεωμένος νὰ συμμεριστῶ τὴν τύχη τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν φίλων μου κι' ἔτσι δὲν μπορῶ νὰ ὑποβάλω τὴ σχετικὴ αἴτησι ποὺ μοῦ ζητᾶτε.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Τὸ χινόπωρο τοῦ 26, ἔπειτα ἀπὸ αἴτησι τοῦ Ὑψηλάντη, ὁ νέος Ρῶσος αὐτοκράτορας ἔκανε διαβήματα στὴν αὐλὴ τῆς Βιέννης, καὶ προσπάθησε νὰ πραΰνῃ τὸ μῖσος τοῦ Μέττερνιχ. Ἀκολούθησαν τὸ χρόνο αὐτὸ ἄλλες πολιτικὲς μεταβολὲς στὴ Γαλλία καὶ στὴν Ἀγγλία. Στὸ θρόνο τῆς πρώτης ἀνέβηκε ὁ Κάρολος δέκατος, καὶ ἡ πρωθυπουργία τῆς δεύτερης ἦταν στὰ χέρια τοῦ Κάνιγγος. Στὸ πνεῦμα τῆς πολιτικῆς αὐτῆς χρωστιέται καὶ ἡ ἀναγνώρισι τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδας. Ἡ συντριβὴ τοῦ Δράμαλη καὶ τοῦ Κεχαγιάμπεη, τὸ Νιόκαστρο καὶ τὸ Μεσολόγγι, ἡ πίστι τοῦ Μανιακιοῦ καὶ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, ἡ περιφρόνησι τοῦ ὑποδουλωτικοῦ πνεύματος τοῦ Ἰμβραήμ, φέραν τὸ ἀσύγκριτο ναυτικὸ ἔτος τοῦ Ναυαρίνου. Δημιούργημα ὅλων αὐτῶν τῶν λαμπρῶν καὶ ζηλευτῶν πράξεων ἦταν καὶ τὸ διπλωματικὸ χαρτί, ποὺ ὑπογράφτηκε στὰ εἴκοσι ἑφτά, καὶ ἀναγνώρισε στὴν Ἑλλάδα τὸ δικαίωμα νὰ ζῇ πιὰ τιμημένη καὶ λεύτερη. Ὁ Μέττερνιχ δὲν μποροῦσε πιὰ τίποτα τώρα νὰ κάνῃ. Ἀναγκαστικὰ ὑπεχώρησε στὰ διαβήματα τοῦ Ρώσου-Αὐτοκράτορα καὶ τὸ χρόνο κεῖνο λυθήκανε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ὑψηλάντη οἱ ἀτιμωτικὲς χειροπέδες. Ἀνάμεσα Βιέννης-Βερόνας καὶ Βενετίας ἦταν τώρα λεύτερος νὰ διαλέξῃ ὅποια ἀπὸ τὶς τρεῖς πολιτεῖες ἤθελε γιὰ νὰ βελτιώσῃ τὴν ὑγεία του, συνεχίζοντας πάντως τὴ ζωὴ τοῦ καταδίκου.

Ἀλλὰ τὸ σωματικὸ αὐτὸ λευτέρωμα ἐρχότανε κάπως ἀργὰ γιὰ τὸν ἄτυχο στρατηγό. Ἡ ἀρρώστεια τὸν εἶχε γιὰ καλὰ τώρα γονατίσει καὶ τοὖχε τὰ τελευταῖα χρόνια στραγγίσει κάθε ἰκμάδα ζωῆς. Ὁ ἴδιος ὁ Ὑψηλάντης δὲν ζοῦσε μὲ αὐταπάτες. Καταλάβαινε καλὰ πιὸ τέλος τὸν περίμενε. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἤθελε νὰ πεθάνῃ κεῖ πέρα, στὰ ἀφιλόξενα χώματα, ποὺ οἱ ἄνθρωποι τοῦ φερθήκανε μὲ τόση σκληρότητα. Ἕνα γράμμα ποὺ ἔγραψε στὸν Γιώργο Καντακουζηνὸ στὶς 27 τοῦ Δεκέμβρη τοῦ 26 μᾶς δείχνει αὐτή του τὴ λαχτάρα.

«Νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς ν' ἀσπασθῶμεν ἀλλήλους, μίαν ἡμέραν, εἰς τὸ μακάριον ἔδαφος τῆς πατρίδος, ποὺ μᾶς περιμένει. Ὅλαι μου αἱ σκέψεις στρέφονται πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἐκεῖ μόνον θὰ εὐτυχήσω καὶ μόνον ἐκεῖ θέλω ν' ἀποθάνω!»

Στὶς ἀρχὲς τοῦ Γενάρη τοῦ 28 ἐγκατεστάθηκε στὸ ξενοδοχεῖο τῆς Βιέννης «Χρυσὸ Ἀχλάδι». Ἀπὸ τὸ διαμέρισμα τοῦ ξενοδοχείου αὐτοῦ ἔγραψε στοὺς δικούς του τὰ τελευταῖα γράμματα.

Στὸ γράμμα ποὺ ἔγραψε στὸν ἀδελφό του Δημήτρη ἔκλεινε μέσα του τὴν τραγικὴ ἀλήθεια, ἀλλὰ μαζὶ καὶ τὴ χαρά του, τὸ φτερούγισμα τῆς ψυχῆς του γιὰ τὴν πραγματοποίησι τῶν ἐθνικῶν ὀνείρων. «Πεθαίνω, ἔγραφε μαζὶ μὲ ἄλλα στὸ Δημήτρη, ἀλλὰ ἡ ἀγαπημένη πατρίς μου σώζεται. Μόνην λύπην αἰσθάνομαι, ὅτι δὲν εὐτύχησα νὰ ἐναγκαλισθῶ πάλιν ἐκείνους, μεθ' ὧν ἐπολέμησα διὰ τὴν πατρίδα μου».

Στὶς δέκα τοῦ Γενάρη τοῦ 28 ἦταν κατάκοιτος. Δὲν μποροῦσε ἄλλο νὰ σηκωθῇ, μὰ οὔτε καὶ νὰ γράψῃ. Τὸ ἐνδιαφέρον του ὅμως γιὰ τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶχε σταματήσει. Καθημερινὰ γύρευε νέα, δεχότανε τοὺς πατριῶτες ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ κεῖ, γιὰ νὰ τοῦ φιλήσουν τὸ χέρι.

Ὅλοι προσπαθοῦσαν νὰ τοῦ τονώσουν τὸ ἠθικὸ καὶ νὰ διαλύουν ὅσο μποροῦσαν τὶς ζοφερές του σκέψεις. Ὁ Ὑψηλάντης ὅμως δὲν γελιῶταν.

— Θὰ πεθάνω τοὺς εἶπε. Νὰ στείλετε μονάχα τὴν καρδιά μου στὴν Ἑλλάδα. Ἀνῆκε πάντοτε στὴν πατρίδα μου καὶ ἐπιθυμῶ ν' ἀποδοθῇ στὸ ἐλεύθερο χῶμα της.

Στὶς δέκα ὀχτὼ τοῦ Γενάρη βάρυνε περισσότερο. Τὴν ἄλλη μέρα ἦταν κάπως καλύτερα, κι' ὅταν μπῆκε στὸ δωμάτιό του ὁ Λασάνης κρατῶντας στὰ χέρια του τὸν «Αὐστριακὸ Παρατηρητή», βρῆκε μὲ μιᾶς φωνὴ καὶ τὸν ρώτησε:

— Τί νέα γράφει ὁ «Παρατηρητής»;

— Γράφει, ἀπάντησε ὁ Λασάνης, ἀστράφτοντας ἀπὸ χαρά, πὼς ὁ Καποδίστριας ἔφτασε στὴ Μάλτα, κι' ἀπὸ κεῖ φρεγάτα ἀγγλικὴ θὰ τὸν μεταφέρῃ στὴν Ἑλλάδα.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ὑψηλάντη, στὸ ἄκουσμα τῶν λόγων αὐτῶν, φωτίστηκε μὲ μιᾶς.

— Δόξα σοι ὁ Θεός!...

Δὲν πέρασαν πολλὰ δευτερόλεπτα κι' ἄρχισε νὰ ζαλίζεται καὶ νὰ ἀπαγγέλλῃ μὲ σιγανὴ φωνὴ τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Οἱ αὐτόπται μᾶς λένε πὼς δὲν πρόλαβε νὰ τελειώσῃ τὴν προσευχή του.

«Τὸ τέλος του - γράφει ὁ Νικόλας στὸ Δημήτρη - ἦταν ἀγγελικώτατον, ὡς τὰ πάθη του μαρτυρικώτατα».

ΤΕΛΟΣ

Η ΣΕΛΙΣ των κοριτσιών

 ΨΥΧΙΚΗ ΕΥΓΕΝΕΙΑ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Μιὰ συναγωνίστρια ἀπὸ κάποιο χωριό, ἐκεῖ ἐπάνω στὸ μέτωπο, μοῦ στέλλει ἕνα γράμμα. Μοῦ γράφει γιὰ τὶς ὑπηρεσίες τῶν παιδιῶν καὶ τῶν κοριτσιῶν τῆς Νεολαίας, ποὺ ἀφωσιώθηκαν μ' ὅλη τους τὴν ψυχὴ γιὰ νὰ προσφέρουν τὴ βοήθειά τους, ὅπου χρειάζεται. Αὐτὰ πιὰ τὰ ξέρετε ὅλες σας γιατὶ ὅλες σας ὁπουδήποτε καὶ νὰ βρίσκεσθε σήμερα, στὸ χωριὸ ἢ στὸ νησί, στὴν ὕπαιθρο ἢ στὴν πόλι, προσφέρετε τὴν ψυχική σας δύναμι καὶ τὴν ἐργασία σας γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα. Ἄλλες στὰ νοσοκομεῖα, ἄλλες στὴν Κ.Υ.Α.Μ. καὶ τὴν Π.Υ.Α.Μ., τὶς πολύτιμες αὐτὲς γιὰ τὸ στρατιώτη μας Ὀργανώσεις, ἄλλες στὴν καλλιέργεια τῆς γῆς, ἄλλες ὡς ἀντικαταστάτριες ἐπιστρατευθέντων ὑπαλλήλων, ὅλες πρόθυμες καὶ ἄξιες στὴ θέσι ποὺ τὶς ἔταξεν ἡ Ὀργάνωσίς των.

Κάτι ἄλλο ὅμως μοῦ ἔκαμε ἰδιαίτερη ἐντύπωσι ἀπὸ τὸ γράμμα τῆς συναγωνίστριας καὶ γι' αὐτὸ θὰ μιλήσω σήμερα μαζί σας. Ἡ συναγωνίστρια αὐτὴ ἤτανε μαζὶ μὲ ἄλλα κορίτσια ποὺ ἔπρεπε νὰ περιμένουν στὸ σταθμὸ τοῦ χωριοῦ τους — ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ποὺ δοκίμασαν τὴ βαρβαρότητα τοῦ ἐχθροῦ στὶς πρῶτες μέρες τοῦ πολέμου — τὰ αὐτοκίνητα, ποὺ μετέφερον τοὺς πληγωμένους μας ἀπὸ τὸ μέτωπο στὰ μετόπισθεν. Ἐκεῖ προσέφερε στοὺς ἥρωάς μας διάφορα μικρὰ δέματα μὲ μπισκότα, γλυκὰ καὶ πορτοκάλλια. Κάποια φορὰ ἀνάμεσα στὰ δικά μας αὐτοκίνητα ἤτανε κι' ἕνα μὲ αἰχμαλώτους τραυματίας. Τὰ κορίτσια τῆς Ε.Ο.Ν. δὲν ἐδίστασαν νὰ προσφέρουν καὶ σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὰ δῶρα ἐκεῖνα, ποὺ ἤτανε προωρισμένα γιὰ τοὺς δικούς μας. Καὶ μὲ ρωτᾶ τὸ ἁπλὸ αὐτὸ κορίτσι ἂν ἔκαναν καλὰ αὐτὴ καὶ οἱ ἄλλες νέες συντρόφισσές της.

Τὸ γράμμα της καὶ τὸ ἐρώτημά της μὲ γέμισαν ἀπὸ χαρά. Ἀπὸ ψυχικὴ εὐγένεια καὶ τελείως αὐθόρμητα τὰ κορίτσια αὐτοῦ τοῦ χωριοῦ ἔγραψαν μιὰ χρυσὴ σελίδα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Φυλῆς μας. Κανεὶς δὲν τοὺς εἶπε νὰ κάμουν ὅ,τι ἔκαμαν, κανεὶς δὲν τοὺς μίλησε γιὰ ἱπποτισμοὺς πρὸς τὸν ἐχθρό. Μόνα τους καὶ χωρὶς νὰ τὸ καλοσκεφθοῦν ἐνήργησαν τόσο εὐγενικά, ποὺ ἀληθινὰ θαυμάζει κανεὶς τὴ χειρονομία τους. Πρὶν ἀπὸ δύο μῆνες ἴσως οἱ ἴδιοι αὐτοὶ αἰχμάλωτοι ἐχθροὶ πολυβολοῦσαν τὸ χωριό τους, ἔσερναν ὁμήρους τοὺς γονεῖς των καὶ ἔκαιαν τὰ σπίτια των καὶ ὅμως τὰ κορίτσια αὐτὰ ποὺ βοηθοῦν μὲ τὴν ἴδια αὐτοθυσία καὶ μὲ τὴν ἴδια καρτερία τοὺς πολεμιστάς μας ποὺ μάχονται γιὰ τὴν τιμὴ τῆς Πατρίδος, γίνηκαν εὐγενικὲς παρηγορήτριες, ὅταν ὁ ἐχθρὸς λαβωμένος καὶ δίχως ὅπλο περνοῦσε ἀπὸ τὸ χωριό τους.

Ἐδῶ πιὰ δὲν εἶναι μόνο ἡ γυναικεία εὐαισθησία καὶ καλωσύνη, ποὺ ἔσπρωξαν τὰ κορίτσια αὐτὰ στὴ φιλάνθρωπη πρὸς τοὺς πληγωμένους αἰχμαλώτους πρᾶξι τους. Ἡ χειρονομία τους αὐτὴ δείχνει τὸ σεβασμὸ τοῦ δυνατοῦ πρὸς τὸν ἀδύνατο, τὴ σεμνὴ ὑπερηφάνεια τοῦ πραγματικὰ γενναίου πρὸς τὸν ἄοπλο ἐχθρό. Δείχνει τὴ διαφορὰ τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸν μικρόψυχο καὶ ὕπουλο ἐχθρό, ποὺ ἀντιμετωπίζουμε σήμερα.

Γιὰ τὸν Ἕλληνα ὁ τραυματισμένος ἢ αἰχμάλωτος ἐχθρὸς ἤτανε πάντοτε ἀξιοσέβαστος καὶ εἶναι ὡς τὰ σήμερα τὸ ἴδιο. Ἡ συμπεριφορὰ τῶν κοριτσιῶν τῆς Νεολαίας πρὸς τοὺς τραυματίας αἰχμαλώτους δείχνει καθαρὰ τὸ ψυχικὸ μεγαλεῖο ποὺ ἐκληρονόμησαν ἀπὸ τοὺς προγόνους των.

Σ. Καρ.

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΣΤΑ ΛΑΪΚΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Γελαστὴ καὶ ἀκούραστη ἐστέκετο κάπου τρεῖς ὧρες τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ποὺ ἐπεσκέφθηκα τὰ λαϊκὰ συσσίτια κάπου σὲ μιὰ ἄκρη τῆς πόλεως, ἡ Φαλαγγίτισσα. Ἔπαιρνε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ διανομέως τὸ φαγητὸ καὶ τὶς μερίδες τοῦ ψωμιοῦ καὶ τὰ ἔδινε στὴ φτωχοῦλα γερόντισσα ἢ στὸ ξυπόλητο χλωμὸ παιδάκι. Καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ χάριζε στὸν καθένα κι' ἕνα καλὸ καὶ γλυκὸ λογάκι βγαλμένο μέσα ἀπὸ τὸν κῆπο τῆς ψυχῆς της. Στὴ γυναῖκα, ποὺ ὁ ἄνδρας της ἤτανε στὸ Μέτωπο, τῆς ἔλεγε ἕνα περήφανο λόγο. Στὴ μανοῦλα, ποὺ ἔχει τὸ γυιό της πληγωμένο μιὰ ὁλόψυχη εὐχή. Στὸ παιδάκι ποὺ περιμένει τὸν πατέρα του ἕνα χάδι. Πῶς εὑρίσκε τὸν κατάλληλο λόγο γιὰ τὸν καθένα!

Πλησίασα καὶ στάθηκα κοντά της. Παρακολουθοῦσα μὲ προσοχὴ τὸ κορίτσι ἐκεῖνο, ποὺ σκορποῦσε γύρω του τὴν καλωσύνη καὶ προσπαθοῦσα νὰ βρῶ τὸ μυστικό, ποὺ ἔκανε τὸ πλῆθος ἐκεῖνο νὰ σπρώχνεται κοντὰ στὴ νέα ἐκείνη Φαλαγγίτισσα, ὄχι γιὰ νὰ πάρῃ τὴν τροφὴ τὴν ὑλικὴ ἀπὸ τὰ χέρια της, ἀλλὰ καὶ τὴν παρηγοριὰ ἀπὸ τὰ γλυκομίλητα χείλη της. Κι' ὅταν στὸ τέλος κάθησα καὶ μίλησα λίγο μαζί της, βρῆκα τὸ κλειδὶ τοῦ μυστικοῦ τῆς ἀμέσου καὶ στενῆς ἐπαφῆς μὲ τὸν κόσμο ἐκεῖνον. Ἤτανε τὸ ὑπέροχον αἴσθημα τῆς ἀλληλεγγύης, τὸ γνήσιο καὶ τὸ ἀληθινό, ποὺ ἐγέμιζε τὴν ψυχή της καὶ ξεχειλοῦσε εὐεργετικὸ γύρω της.

«Βέβαια, αὐτὸ δὲν εἶναι ἐλεημοσύνη. Πρέπει καὶ οἱ ἴδιοι νὰ τὸ καταλάβουν, τοῦ εἶπε. Εἶναι χαρὰ τοῦ Κράτους μας νὰ νοιώθῃ εὐχαριστημένους τοὺς πολίτας του».

Μ' αὐτὴ τὴν πεποίθησι ἐκτελοῦσε τὸ καθῆκον της καὶ τὸ ἐκτελοῦσε μὲ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι.

Ὅταν θέλησα νὰ τὴ συγχαρῶ γιὰ τὸ ἔργο της μοῦ ἀπάντησε μὲ μετριοφροσύνη.

«Ἐγὼ εἶμαι μιὰ μονάδα ἀπὸ τὸ σύνολο, ἕνα μέλος τῆς Ὀργανώσεώς μας, ποὺ θέλει νὰ ὑψώνῃ τὴν ἰδέα τῆς ἀλληλεγγύης. Δὲν κουράζομαι, γιατὶ μὲ δυναμώνει ἡ ἴδια αὐτὴ δουλειά μου ποὺ κάνω ἐδῶ».

Σ. Κ.

Φαλαγγίτισσαι προσφέρουσαι τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰ λαϊκὰ συσσίτια.

Β΄

Ὅταν τὸ ὑποβρύχιο βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, τὰ μόνα μέσα ποὺ φέρνουν σὲ ἐπαφὴ τὸ πλήρωμα μὲ τὸν ἔξω κόσμο εἶναι τὸ περισκόπιο καὶ τὸ ὑδρόφωνο. Ὁ ἀσυρματιστὴς μὲ τὰ ἀκουστικὰ στ' αὐτιὰ συλλαμβάνει καὶ τὸν παραμικρότερο θόρυβο τῆς ἐπιφανείας. Ὁ θόρυβος αὐτὸς θὰ προδώσῃ κάθε πλοῖο ποὺ περνᾶ στὴν ἐπιφάνεια κοντὰ ἢ μακριά. Ὁ κυβερνήτης μὲ τὸ περισκόπιο, ποὺ κάθε λίγο διατάσσει τὴν ἀνύψωσί του, κάνει γύρω τὴν ἔρευνά του. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ τὸ περισκόπιο θὰ συλλάβῃ τὸ πέρασμα κάποιου πλοίου δίδεται ἡ διαταγὴ στὶς μηχανές:

«Πρόσω! Ταχύτης... (τόσων κόμβων)».

Καὶ τὸ ὑποβρύχιο τίθεται σὲ καταδίωξί του. Ὁλόκληρο τὸ σκάφος τραντάζεται ἀπὸ τὴ δύναμι τῆς ἠλεκρικῆς μηχανῆς, ποὺ ἔχει ἀναπτύξει τὴν ἀνωτέρα της δύναμι. Καὶ ὅταν τὸ ὑποβρύχιο ἔνῃ πάρει τὴν κατάλληλη θέσι, ὁ κυβερνήτης παρακολουθῶντας ἀπὸ τὸ περισκόπιο δίδει τὸ σύνθημα τῆς «πολεμικῆς ἐγέρσεως» καὶ συνεχίζει:

«Τορπιλλοβλητικὸς σωλὴν πρυμναίου ἕτοιμος...»

Καὶ σὲ λίγο:

«Πῦρ!»

Καὶ τὸ σκάφος ποὺ ἐξακριβώθη πρῶτα πὼς ἦταν ἐχθρικό, πληρώνει ἀκριβὰ τὴν τόλμη του... Ὁ κυβερνήτης παρακολουθεῖ τὴν ἔκρηξι.... Ἡ θάλασσα γεμίζει ἀπὸ καπνοὺς καὶ συντρίμματα... Καὶ τότε τὸ ὑποβρύχιο ἀρχίζει νὰ βυθίζεται ἀργὰ ἀργά, ὅσο μπορεῖ πιὸ βαθιά, γιατὶ ἄλλα ἐχθρικὰ πλοῖα θὰ τὸ καταδιώξουν γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν καὶ πρέπει νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὰς «βόμβας βυθοῦ», οἱ ὁποῖες εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνες γιὰ τὰ ὑποβρύχια.

Καὶ ὅταν πιά, κατὰ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου, ἔχῃ ξεφύγει τὸν κίνδυνο τὸ πλήρωμα πανηγυρίζει τὴ νίκη του.

Τὸ ὑποβρύχιο τώρα προστατευμένο ἀπὸ τὸ σκοτάδι ἀνεβαίνει στὴν ἐπιφάνεια. Ἡ ἠλεκτρικὴ κίνησι σταματᾶ καὶ οἱ βενζινομηχανὲς ξαναρχίζουν. Ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ πυργίσκου ἡ θαλασσινὴ αὖρα μπαίνει καὶ κυκλοφορεῖ σὲ ὅλα τὰ διαμερίσματα.

Οἱ ναῦτες ὅμως τῆς ὑπηρεσίας ἀγρυπνοῦν πάντα στὶς θέσεις τους καὶ κυρίως ἡ ὑπηρεσία τῶν «ὀπτήρων», ἐκείνων δηλαδὴ ποὺ μέσ' στὸ σκοτάδι καθένας κοιτάζοντας μὲ τὰ τηλεσκόπια σὲ μιὰ ὡρισμένη κατεύθυνσι ἐρευνοῦν τὸν ὁρίζοντα. Ἀπὸ τὴν ἔρευνα αὐτὴ δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ καὶ τὸ ἐλάχιστο ὕποπτο σημάδι.

Ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ τῶν «ὀπτήρων» εἶναι σκληροτάτη. Ἐπὶ τέσσερις ὧρες, ποὺ διαρκεῖ κάθε φορὰ ἡ ὑπηρεσία τους, ἀκίνητοι, τυλιγμένοι στοὺς μουσαμάδες τους δέχονται τὸ κρύο καὶ πολλὲς φορὲς τὸ κῦμα ποὺ ξεσπάει στὸν πυργίσκο, τοὺς βρέχει ὡς τὸ κόκκαλο, παραμένουν ὅμως στὸ καθῆκον τους, βράχοι ἀκλόνητοι, ὡς ποὺ θὰ τελειώσῃ ἡ ὑπηρεσία τους, ὁπότε καὶ θὰ ἀλλάξουν μὲ στεγνὰ ροῦχα.

Μόλις φωτίσῃ ἡ αὐγὴ τὸ ὑποβρύχιο θὰ καταδυθῇ πάλι μὲ τὴν ἴδια τάξι, ποὺ μιλήσαμε στὸ προηγούμενο. Καὶ ἡ περιπολία συνεχίζεται μὲ τὸν ἐνδόμυχο πόθο ὅλου τοῦ πληρώματος νὰ συνεχίσῃ τὶς ἐπιτυχίες του στέλνοντας στὸ βυθὸ ὅσο πιότερα ἐχθρικὰ σκάφη μπορέσῃ.

Μὲ τὸ ἡρωϊκὸ αὐτὸ πνεῦμα τὰ ἔνδοξα σκάφη μας περιτρέχουν μερόνυχτα τὶς ἑλληνικὲς θάλασσες σκιὲς προστατευτικὲς τῆς μαχομένης Ἑλλάδος.

Μ.

Η ΥΠΕΡΤΑΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΕΤΗ

Τὸ σεμνῶς ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνίζεσθαι καὶ θνήσκειν

— Μπορεῖ στὸ μεριδιό μου νὰ ἔπεσαν καὶ ἑκατὸ Ἰταλοί, ἔλεγε.

Μὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ὑπερήφανος γι' αὐτό, δὲν φούσκωνε ὅμως γιὰ τὰ κατορθώματά του. Μὲ τὸ πολυβόλον του ὡς σκοπευτὴς θὰ εἶχεν ἐξοντώσει ἑκατὸ Ἰταλούς. Κάποιος τὸν ρώτησε:

— Δὲν ἐπῆρες κανένα γαλόνι;

— Ὄχι. Γιατὶ νὰ πάρω!

— Δὲν ἐπῆρες κανένα μετάλλιο;

— Ὄχι. Γιατὶ νὰ πάρω!

— Τοὐλάχιστον δὲν σὲ ἀνέφεραν σὲ καμμιὰ ἡμερησία διαταγὴ τοῦ συντάγματος;

— Ὄχι. Γιατὶ νὰ μὲ ἀναφέρουν;

— Μὲ ἑκατὸ ἐχθροὺς ποὺ ἐξώντωσες δὲν εἶσαι ἕνας ἥρως;

— Ὄχι, γιατὶ νὰ εἶμαι ἥρως;

Ὁ ἁπλὸς αὐτὸς στρατιώτης ἀποροῦσε γιατὶ σώνει καὶ καλὰ ἠθέλαμε νὰ τὸν νομίζωμε ἥρωα. Δὲν καταλάβαινε γιατὶ ἔποεπε νὰ γίνῃ δεκανεύς, ἢ γιατὶ ἔπρεπε νὰ πάρῃ μετάλλιον στρατιωτικῆς ἀνδρείας ἢ ἔστω νὰ ἀναφερθῇ εἰς μίαν διαταγὴν τοῦ συντάνματός του.

— Μὰ τόσα κατορθώματα! τοῦ εἴπαμε.

— Τί εἶναι τὰ δικά μου κατορθώματα ἐμπρὸς στῶν ἄλλων, εἶπεν ὁ μικρὸς ὠχρὸς πολυβολητής. Τὸ πολυβόλο εἶναι τρομερὸ ὅπλο. Θερίζει ὅταν αὐτὸς ποὺ τὸ χειρίζεται ἔχῃ ψυχή. Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ὅλοι ἔχουμε ψυχή. Ἐγὼ ἔτυχε νὰ εἶμαι σκοπευτὴς σὲ πολυβόλο. Λοιπὸν οἱ ἑκατὸ ἐχθροὶ ποὺ θὰ ἔπεσαν ἀπὸ τὸ πολυβόλο μου δὲν εἶναι καὶ σπουδαῖο πρᾶγμα γιὰ νὰ βραβευθῶ. Ἄλλοι σκοπευταὶ ἔκαναν πολὺ περισσότερα καὶ δὲν αἰσθάνονται τὸν ἑαυτό των ἄξιο γιὰ μετάλλιο ἢ γιὰ προβιβασμό.

Αὐτὸς ὁ στρατιωτάκος εἶχε δεχθῇ δύο τραύματα στὰ πόδια, ἀφοῦ ἔλαβε μέρος σὲ καμμιὰ εἰκοσαριὰ μάχες καὶ συμπλοκές. Τὸν ἔφεραν ἀπὸ τὰ χειρουργεῖα σιγά-σιγὰ στὰς Ἀθήνας. Ὕστερα ἐπῆρεν εἴκοσι ἡμερῶν ἀναρρωτικὴ ἄδεια. Σὲ λίγες μέρες θὰ ξαναπήγαινε πάλι στὸ Μέτωπο. Μιλοῦσε γιὰ τὸν ἡρωϊσμὸ τῶν ἄλλων καὶ ὄχι γιὰ τὸν δικόν του. Αὐτὸ κάνουν οἱ περισσότεροι Ἕλληνες στρατιῶται. Ἀποφεύγουν νὰ μιλήσουν γιὰ τὰ δικά των κατορθώματα.

Ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι οἱ ἥρωες εἶναι σεμνοί. Δὲν τοὺς ἀρέσει ἡ ἐπίδειξις. Ἔχουν λόγια μετρημένα. Ἀφίνουν τοὺς ἄλλους νὰ μιλοῦν γιὰ τὰ κατορθώματά των, φθάνει οἱ ἴδιοι νὰ μὴ εἶναι ἐμπρὸς στὴν διήγησι.

Τέτοιος ἦτο καὶ ὁ Ι. Ἀϊβ., ὁ τραυματίας πολυβολητής. Καὶ τέτοιοι εἶναι οἱ Ἕλληνες στρατιῶται. Πολεμοῦν, νικοῦν, κάνουν χίλιους ἡρωϊσμοὺς καὶ ἔπειτα λέγουν ὅτι δὲν ἔκαναν τίποτε περισσότερον ἀπὸ τὸ καθῆκόν των.

Ὅλοι οἱ Ἕλληνες στρατιῶται, ποιὸς λίγο ποιὸς πολύ, εἶναι ἥρωες. Ὄχι μόνο γιατὶ ἐπολέμησαν σὰν λεοντάρια, ἀλλὰ γιατὶ ἔχουν σεμνότητα. Δὲν κομπορρημονοῦν.

Τὸν ἥρωα λοιπὸν αὐτόν, τὸν πολυβολητὴ Ι. Ἀϊβ., τὸν ἀκούαμε σὲ ἕνα καφενεῖο νὰ μᾶς μιλᾷ γιὰ τοὺς ἡρωϊσμοὺς τῶν ἄλλων. Ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν ξεχωριστά.

Καὶ εἰς τὴν ἐμφάνισίν των ἡ ἰδία σεμνότης. Οὔτε πτερὰ εἰς τὸ καπέλλο, οὔτε χρυσᾶ γαλόνια, οὔτε σειρήτια πολυτελῆ, οὔτε ρουχισμὸς γεμᾶτος ἀπὸ ἐπίδειξιν. Φοροῦν τσαλακωμένα ροῦχα. Ὄχι μόνον οἱ στρατιῶται μας ἀλλὰ καὶ οἱ ἀξιωματικοί. Δὲν ἔχουν καιρὸ νὰ κυττάξουν γιὰ τέτοιες λεπτομέρειες. Καὶ εἶνε τιμιώτερες καὶ ὡραιότερες αὐτὲς οἱ ζαρωματιὲς καὶ τὰ τσαλακώματα. Προχωροῦν στρατιῶται ποὺ ἔχουν τραύματα εἰς τὰ πόδια σὰν νὰ ἔχουν φτερά. Τὸ τραῦμα δὲν τὸ καταλαβαίνουν. Ἡ ψυχή, ὑπερτέρα, δίνει δυνάμεις. Τὰ τραύματα χάνουν τὴν ἰδικήν των δύναμιν. Οἱ χωλοὶ ὁπλῖται περπατοῦν εὐκολώτερα ἀπὸ τοὺς ἔχοντας τὰ πόδια των γερὰ πολίτας.

Ὁποιονδήποτε τραυματίαν καὶ ἂν κυττάξωμε, θὰ ἴδοῦμε ὅτι τὸ πρόσωπόν του εἶναι γεμᾶτο λάμψι. Ἕνα θεϊκὸ φῶς. Καὶ ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀπὸ τὸν πόλεμον αὐτὸν ἐξῆλθε καὶ ψυχικῶς και σωματικῶς ὡραιοτέρα.

Ὁ τραυματίας πολυβολητὴς εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀμετρήτους ἥρωας τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Μέσα εἰς τὰς χιλιάδας τῶν ἐτῶν ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ διετήρησεν ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῶν προγονικῶν ἀρετῶν. Μία δὲ ἡ ὑπερτάτη ὅλων: «τὸ σεμνῶς ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνίζεσθαι καὶ θνήσκειν». Αὐτὸς ὑπῆρξε καὶ εἶναι διὰ μέσου τῶν χιλιετηρίδων ὁ Ἕλλην.

Κ. ΦΑΛΤΑ·Ι·ΤΣ

Γιά νά μαθαίνετε

Αἴνιγμα

Τὴν πρωτεύουσα ἂν ἑνώσῃς
μὲ τὰ πράγματα ἀρχαίου,
στὴ στιγμὴ θὰ φανερώσῃς
μία νῆσο τοῦ Αἰγαίου.

Γ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν στρατηγὸν τῆς Ἀχαϊκῆς συμπολιτείας.

1) Πόλις τῆς Β. Ἑλλάδος, 2) Ἀττικὸς ρήτωρ, 3) Ἀθλητικὸν ἀγώνισμα, 4) Ἀρχαῖος Ἕλλην ποιητὴς καὶ ἱστορικός, 5) Νῆσος τῶν Κυκλάδων, 6) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος, 7) Ὁ πρῶτος ἀεροπόρος, 8) Ἑλληνικὴ περιφέρεια, 9) Θεὰ τῆς αὐγῆς, 10) Ποταμὸς τῆς Β. Ἀμερικῆς.

ΝΙΚ. ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ

Κρυπτογραφικὸν

ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ

123456786	Ἀρχαῖος Ἕλλην στρατηγός.
2345672	Χώρα τῆς Ἀσίας.
22386	Ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσέως.
454686	Στρατηγὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.
832	Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις.
1232	Πρόθεσις.
2126	Ὅλον.
51268	Τοπικὸν ἐπίρρημα.
2367	Ἀμνός.
358	Τρέχω (εἰς τὰ ρευστά).
26	Ὑποθετικόν.

Β. ΓΡΑΨΑΣ

Ποικίλη ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης λέξεως, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης κ.ο.κ. ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Ἱσπανίας.

1) Ποταμὸς τῆς Ἀγγλίας, 2) Κράτος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, 3) Ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, 4) Κράτος τῆς Β. Ἀφρικῆς, 5) Κράτος τῆς Β. Ἀμερικῆς ὅπου ἐκπαιδεύονται Ἄγγλοι ἀεροπόροι, 6) Κράτος τῆς Ἀφρικῆς, 7) Κράτος τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου ἐβασίλευσεν Εὐρωπαῖος βασιλεύς.

ΚΩΝ. ΓΙΤΣΙΟΣ

Δικτυωτὸν

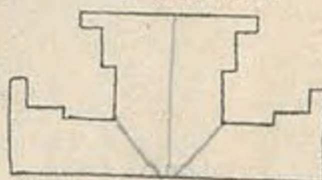

Ὁριζοντίως:

1) Εἶναι, ἡ Τουρκία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἀγγλία κλπ. 2) Μάντις τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν. 3) Τὸ ἀντίθετον τῆς εὐχῆς. 4) Ὁδηγεῖ τὴν νύκτα τοὺς ναυτιλλομένους (πληθ. αἰτιατ.). 5) Τὸν παράγει ἡ φωτιά. 6) Μ' αὐτὸ ξεγελιέται τὸ ψάρι καὶ πιάνεται στὸ ἀγκίστρι. 7) Μὴν τοῦ ἔτους (δημ.). 8) Ἐνίκησεν ἡ Ἑλλὰς τὴν Ἰταλία ὅπως ὁ Δαυΐδ ἐνίκησε τόν... 9) Πατριάρχης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Α - Β: Κατὰ τὸν σημερινὸν Ἑλληνοϊταλικὸν πόλεμον ἔδρασε πολὺ καὶ ἀνέδειξεν ἀληθινοὺς ἥρωας.

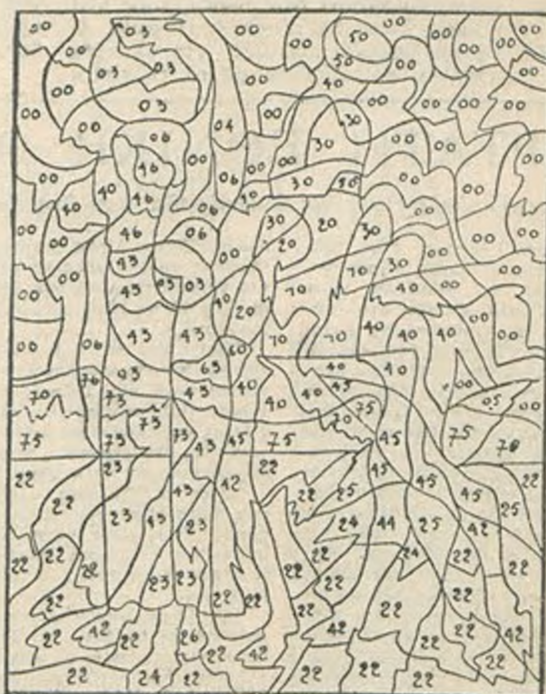
ΑΓΓ. ΜΟΣΧΟΣ

Μὲ τρεῖς γραμμὲς

Μπορεῖτε μὲ τρεῖς εὐθεῖες γραμμὲς νὰ χωρίσετε τὸ ἀνωτέρω σχῆμα σὲ τέσσαρα ὅμοια καὶ ἴσα μέρη;

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω εἰς τὸ σχέδιον καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν πρῶτο ἀριθμὸ κάθε κομματιοῦ χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει 1 μὲ μπλέ, 2 μὲ κίτρινο, 3 μὲ κόκκινο, 4 μὲ καφέ, 5 μὲ πράσινο σκοῦρο, 6 μὲ μαῦρο, 7 μὲ βιολετί. Ὅπου ὑπάρχει 0 θὰ μείνῃ λευκό.

Ἔπειτα στερεώσατε ἄλλο διαφανὲς χαρτὶ καὶ χρωματίσατε ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν δεύτερον ἀριθμὸν κάθε κομματιοῦ αὐτὴν τὴν φοράν.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

Κακὸς χαρακτὴρ

Διηγοῦνται τὸ ἀνέκδοτον αὐτὸ γιὰ δυὸ Κινέζους, ποὺ εἶναι ὡς γνωστὸν ἀπαθεῖς: Τὸν Σούγκ καὶ τὸν Κούκ. Κάθονται μπροστὰ στὸ τζάκι καὶ ζεσταίνονται. Ὁ Σούγκ, ποὺ εἶναι πολύλογος, βλέπει ὅτι καίεται τὸ φόρεμα τοῦ Κούκ, γιὰ τὸν ὁποῖον ἔχει τὴν γνώμη ὅτι εἶναι εὐερέθιστος.

— Φίλε μου, τοῦ λέγει, ἤθελα νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ ἕνα πρᾶγμα. Τὸ εἶδα λίγες στιγμὲς πρὶν καὶ ἤθελα νὰ σοῦ τὸ πῶ, ἀλλ' ἐπειδὴ λὲν ὅτι ἔχεις χαρακτῆρα εὐερέθιστον, ἐδίστασα. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως νομίζω ὅτι ἂν δὲ σοῦ πῶ τίποτα, θὰ σοῦ κάνω κακό. Ἔτσι ἀπεφάσισα νὰ σοῦ ζητήσω τοὐλάχιστον τὴν ἄδεια γιὰ νὰ σοῦ μιλήσω...

— Καλά... λέγε!

— Καίεται τὸ φόρεμα σου, εἶπεν ἥσυχα ὁ Σούγκ.

— Γιατί δὲν μὲ εἰδοποίησες πιὸ γρήγορα;

— Πόσο κακὸ χαρακτῆρα ἔχει! ἐψιθύρισε ὁ Σούγκ. Ἔχουν δίκαιο ὅσοι τὸν κατηγοροῦν...

Γιατί τὸν ἔδερνε

Ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων μπῆκε στὴν αἴθουσα, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ δάσκαλος ἔδερνε στὰ καλὰ ἕνα μαθητή. Ὁ δάσκαλος, χωρὶς νὰ ταραχθῇ καθόλου ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, συνέχισε τὸ ξύλο καὶ ὅταν τελείωσε κάποτε, εἶπε στὸ μαθητή:

— Πήγαινε τώρα νὰ πῇς τῆς μάνας σου πῶς καλοπέρασες!

Τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τοῦ φάνηκε περίεργη ἡ στάσις τοῦ δασκάλου. Τοῦ εἶπε ὅτι δὲν εἶναι σωστὸ νὰ δέρνῃ τοὺς μαθητὰς καὶ κατέληξε:

— Τί θὰ πῆτε στοὺς γονεῖς τοῦ μαθητοῦ ἂν παραπονεθοῦν; Ἂν ἔλθῃ ἡ μητέρα του σ' ἐμένα;

— Νὰ τὴ διώξετε!...

— Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ λέτε! Κι' ἂν ὁ πατέρας του τὰ ἀναφέρῃ ὅλα αὐτὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον;

— Ἔννοια σας καὶ ὁ πατέρας δὲν ἔχει κανένα παράπονο. Νὰ εἶσθε βέβαιος γι' αὐτό, γιατί ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι ὁ πατέρας!

Διασκεδάζοντας

ΕΥΘΥΜΙΑ

Πολὺ σωστὰ

Ὁ Δάσκαλος: Ποιὸς μπορεῖ νὰ μοῦ πῆ ποιὸ ἄλλο ζῶον ἐκτὸς ἀπ' τὸ σκύλο εἶναι πιστὸ στὸν ἄνθρωπο καὶ μένει πάντοτε μαζύ του;

Ὁ Μαθητής: Οἱ ψύλλοι, κύριε!

Παιδικὸν πνεῦμα

Ὁ Καθηγητής: Ποιὰ ἦταν ἡ πρώτη δουλειὰ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' ὅταν ἀνέβηκε στὸν θρόνο;

Ὁ Μαθητής: Νὰ καθήση... κύριε.

* * *

— Τί μέρα πέφτει Νίκο ἡ γιορτή σου;

— Τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

* * *

Μπαμπᾶς: Νίκο, δῶσε αὐτὴ τὴ δραχμὴ στὸν φτωχὸ ποὺ εἶναι ἔξω.

Νῖκος: Μπαμπᾶ, δός μου καλύτερα δέκα δεκάρες νὰ τοῦ φανοῦν περισσότερα.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Ἕλλην βασιλεύς, ὅστις συνέτριψε τὸ περσικὸν κράτος. 2) Τέλος — Ἡ ὀργάνωσίς μας. 3) Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος — Νότα — Ἐρωτηματικόν. 4) ΙΝ — Κυνηγῶ. 5) Νότα — Ἡ πρόγονος ὅλων μας (γεν.). 6) Πυκνός. 7) Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων — Πετᾶ. 8) Ἄρρωστα. 9) Ἥμερον ζῶον — Ἄρθρον. 10) Πιθανῶς — Λόφος τῆς Ἱερουσαλήμ.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Α	Λ	Ε	Ξ	Α	Ν	Δ	Ρ	Ο	Σ
2	Π	Ε	Ρ	Α	Σ	■	Ε	Ο	Ν	■
3	Α	Ω	■	Ν	Τ	Ο	■	■	Τ	Ι
4	Ι	Ν	■	Θ	Η	Ρ	Ε	Υ	Ω	■
5	Σ	Ι	■	Η	■	Ε	Υ	Α	Σ	■
6	■	Δ	Α	Σ	Υ	Σ	■	Ι	■	Η
7	Π	Α	Ν	■	Π	Τ	Η	Ν	Ο	Ν
8	Α	Σ	Θ	Ε	Ν	Η	■	Α	■	Ι
9	Ν	■	Ο	Ν	Ο	Σ	■	■	Τ	Ο
10	■	Τ	Σ	Ω	Σ	■	Σ	Ι	Ω	Ν

Καθέτως:

1) Ἄτεκνος — Τὸ ὅλον. 2) Περίφημος ἥρως τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. 3) Γράμμα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφαβήτου — Λουλούδι. 4) Πόλις τῆς Β. Ἑλλάδος (γεν.) — Ἂν καί. 5) Κάτοικος πόλεως (θηλ.) — Ἀναπαύει τὸν ὀργανισμόν μας. 6) Ἀδελφὸς τῆς Ἠλέκτρας. 7) Σύνδεσμος — Καλῶς καὶ δίφθογγος. 8) Σύμφωνον — Σαρκοβόρον θηρίον. 9) Πράγματι — Ἄρθρον (δοτ.). 10) Μὲ αὐτὰ ὁδηγεῖ ὁ ἁμαξηλάτης τοὺς ἵππους (ἑνικ.).

Δ. ΚΑΦΦΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Τρίγωνον

* * * * * *
* * * * *
* * * *
* * *
* *
*

1η σειρά: Προφήτης, 2α σειρά: Νῆσος, 3η σειρά: Εἴθε νὰ γίνουν, 4η σειρά: Ἄνθος, 5η σειρά: Προτρεπτικόν, 6η σειρά: Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Γ. ΣΚΡΟΠΟΛΙΘΑΣ

Μεταγραμματισμὸς

Εἶμαι μέρος τοῦ ἀνθρώπου, μὰ ἂν μοῦ βγῆ τὸ πρῶτο γράμμα καὶ μοῦ θέσουν ἕνα ἄλλο ἕνα φροῦτο θὰ προβάλω.

ΑΓΓ. ΝΙΚΗΤΑΣ

Μαγικὸν γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις.

Κουκί, σάπια, Τάκης, χάδι, στάζω, ἅγιον.

ΑΦΡ. Σ. ΜΑΓΓΟΥ

Ο ΚΟΣΣΥΦΑΣ ΚΑΙ Τ' ΑΗΔΟΝΙ

Μιὰ φορὰ ἦσαν δυὸ φίλοι πολὺ στενοί. Ὁ ἕνας ἦταν πολὺ πλούσιος καὶ ὁ ἄλλος πολὺ πτωχός. Ὁ πτωχὸς ἔκανε πὼς ἀγαποῦσε τὸν πλούσιο, μὰ κατὰ βάθος δὲν τὸν χώνευε καθόλου. Ὁ πλούσιος ὅμως ποὺ ἦταν ἀγαθὸς ἄνθρωπος τὸν ἀγαποῦσε μὲ ὅλη του τὴν καρδιὰ καὶ δὲν ὑπωψιαζότανε καθόλου πὼς ὁ πτωχὸς εἶχε τόσο κακὲς διαθέσεις ἐναντίον του. Ὅ,τι κι' ἂν τοῦ ζητοῦσε ὁ πτωχὸς πάντα τοῦ τὄδινε προθυμότατα: «Εἶναι τόσο καλὸς ἄνθρωπος, ἔλεγε ὁ πλούσιος, καὶ τόσο πιστὸς φίλος ποὺ θὰ τὸν βοηθήσω ὅσο μπορῶ νὰ μπορέση νὰ ζήση εὐτυχισμένος».

Ὁ πτωχὸς ὅμως δὲν σκεπτότανε ἄλλο τίποτε, παρὰ πῶς νὰ καταστρέψη τὸν πλούσιο. Καὶ ἔκανε διαρκῶς σχέδια γιὰ νὰ μπορέση νὰ τὸν ξεκάμη.

Ὁ Θεὸς ὅμως ποὺ τιμωρεῖ πάντοτε τὸ ἄδικο καὶ τὴν ἀγνωμοσύνη, τὸν μετεμόρφωσε σὲ ἕνα πουλὶ μαῦρο, καθὼς ἦταν μαύρη καὶ ἡ καρδιά του. Τὸ πουλὶ αὐτὸ εἶναι ὁ κόσσυφας. Ὅλοι τὸν ξέρουμε τὸν κόσσυφα. Εἶναι ἕνα πουλὶ ἀγριωπὸ ποὺ δύσκολα ἡμερώνει καὶ ὅταν τὸν πιάνουν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὸν βάζουν στὸ κλουβὶ τοῦ δίνουν νὰ τρώγη κρέατα, σὰν τὰ κοράκια ποὺ τοὺς μοιάζει καὶ στὸ χρῶμα. Καὶ ὅταν τρώγη τὰ κρέατα αὐτὰ εἶναι εὐχαριστημένος γιατὶ νομίζει πὼς κατασπαράσσει τὸ φίλο του τὸν πλούσιο.

Ὅταν κελαϊδῆ τὸ ἀηδόνι ὁ κόσσυφας σιωπᾷ.

Πάντα ὅμως θυμᾶται καὶ τὰ καλὰ λόγια ποὺ ἄκουγε ἀπ' αὐτὸν καὶ συχνὰ κελαδεῖ πολὺ γλυκά.

Ὅταν ἔχασε τὸ φίλο του ὁ πλούσιος, τὸν ζήτησε παντοῦ καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸν εὕρισκε προσευχήθηκε στὸ Θεὸ καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν ὁδηγήση κοντὰ στὸ φίλο του. Ὁ Θεὸς τότε τὸν ἔκαμε κι' αὐτὸν πουλί, ἕνα πουλὶ ὅμως μὲ ὡραῖα χρωματιστὰ φτερὰ καὶ μαζὶ τὸν ἐπροίκισε μὲ λαλιὰ πολὺ γλυκύτερη ἀπὸ τὸν κόσσυφα. Τὸ πουλὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἀηδόνι.

Αἴ! αὐτὸ πιὰ ἔκαμε τὸν κόσσυφα νὰ σκάση ἀπὸ τὸ κακό του. Γι' αὐτὸ κάθε φορὰ ποὺ ἀκούει τὸ ἀηδόνι νὰ κελαδῆ καλύτερα ἀπ' αὐτόν, ὁ κόσσυφας δὲν κελαδεῖ παρὰ σιωπᾷ. Πολλὲς φορὲς πάλι τὸν ἀκοῦμε ὅταν εἶναι μονάχος στὸ δάσος, νὰ μιμῆται τὴ φωνὴ τοῦ ἀηδονιοῦ, μὰ ποτὲ δὲν καταφέρνει νὰ κελαδῆ σὰν τὸ ἀηδόνι.

ὁ κῆπος τῶν

ΔΕΝ ΘΑ ΥΣΤΕΡΗΣΩ

Ἀκόμα δὲν μπορῶ νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴ συγκίνησι ποὺ ἔνοιωσα τὶς ἡμέρες τῆς μεγάλης Ἐθνικῆς ἑορτῆς μας. Ἡ ψυχή μου ἐλούστηκε μέσα σὲ ἕνα γλυκύτατον φῶς. Ἐνόμιζα πῶς πετοῦσα στὸν οὐρανό, καθὼς ἔβλεπα τὴ γαλανόλευκη νὰ κυματίζη παντοῦ, τοὺς ἀνθρώπους νὰ χαίρωνται καὶ νὰ χειροκροτοῦν καὶ νὰ ζητωκραυγάζουν, κάτω ἀπὸ ἕνα λαμπρότατον ἥλιο χαρούμενο, ποὺ ἐφώτιζε τὸν ἑλληνικὸ οὐρανὸ καὶ τὰ πρῶτα ἀνοιξιάτικα λουλούδια τῆς Ἀττικῆς γῆς. Ἔβλεπα ἀκόμη μὲ πόση ἀγάπη ὁ κόσμος παρακολουθοῦσε τοὺς συναγωνιστὰς τῆς Ὀργανώσεώς μας στὰς παρατάξεις καὶ στὰς παρελάσεις τους. Πόσα ὡραῖα λόγια δὲν εἰπώθηκαν γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Νεολαία!

Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴ μεγάλη συγκέντρωσι στὸ θέατρον, ὅπου ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ὀργανώσεώς μας μὲ φωνὴ γεμάτη συγκίνησι καὶ Ἐθνικὸ παλμὸ μᾶς ἐκάλεσε ὅλους νὰ δώσουμε τὴν ἱερὰ ἐκείνη ὑπόσχεσι πού, καθὼς ξέρουμε ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ ἀπὸ τὸ σπίτι μας, ἔδιδαν οἱ πατέρες μας κάθε φορὰ ποὺ ἐκινδύνευεν ἡ Ἐλευθερία καὶ τὸ ἱερὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος μας:

«Κι' ἂν πρέπῃ νὰ πεθάνωμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα, νὰ πεθάνωμε!»

Καὶ ὅλοι μας στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κυβερνήτου μὲ ἱερὴ συγκίνησι ἐπαναλάβαμε: «Νὰ πεθάνωμε!» Τὴν ὑπόσχεσι αὐτὴ τὴν ἐφύλαξα μέσα στὴν ψυχή μου καθὼς καὶ ὅλοι μας, μικροὶ καὶ μεγάλοι.

Καὶ ὅταν τελείωσε ἡ τελετὴ αὐτή, φύγαμε μὲ τὴ λύπη στὴν ψυχὴ ποὺ ἡ μικρή μας ἡλικία δὲν ἐπιτρέπει νὰ βρεθοῦμε καὶ μεῖς μαζὶ μ' ἐκείνους ποὺ μποροῦν νὰ προσφέρουν τὴ ζωή τους γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Μὰ ἂν αὐτὸ δὲν μπορῇ νὰ γίνῃ, θὰ ἀφιερώσουμε ὅλες τὶς δυνάμεις μας γιὰ νὰ προσφέρουμε κάθε βοήθεια ποὺ θὰ μᾶς ζητηθῇ γιὰ κείνους ποὺ μὲ τοὺς ἡρωϊσμοὺς καὶ τὶς θυσίες τους εἰς τὰ ἀλβανικὰ βουνὰ ἐπροκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου ὅλου.

Καὶ ὅταν προχθὲς στὴ μεγάλη παρέλασι τῆς Ὀργανώσεως ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως μας καὶ τοῦ Κυβερνήτου ἔβλεπα τὰ χαρωπὰ πρόσωπα ποὺ μᾶς παρακολουθοῦσαν καὶ τὴν ὑπερηφάνεια μὲ τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος μᾶς ἐκαμάρωνε, ἔδωσα ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν ὑπόσχεσι στὸν ἑαυτό μου πῶς δὲν θὰ ὑστερήσω σὲ τίποτε γιὰ νὰ ἀνταποκριθῶ στὶς ἐλπίδες ποὺ στηρίζει σὲ μᾶς ἡ Ἑλλάδα μας.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὸ παραμυθάκι μας

ΓΙΑΤΙ ΜΑΛΛΩΝΟΥΝ Ο ΣΚΥΛΟΣ ΜΕ ΤΗ ΓΑΤΑ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνας σκύλος καὶ μιὰ γάτα, ποὺ ἦσαν στὸ ἴδιο σπίτι, ἔκαναν συμφωνία γραφτή, νὰ τρώῃ ὁ σκύλος τὰ κόκκαλα ἀπὸ τὸ κρέας καὶ ἡ γάτα τὰ κόκκαλα τῶν ψαριῶν. Ὅταν ὅμως ἦρθαν οἱ μέρες τοῦ Πάσχα ὁ ἀφέντης τους ψώνιζε μοναχὰ κρέας καὶ ἔτσι ὁ σκύλος καλοπερνοῦσε μὲ τὰ κόκκαλα, ἐνῷ ἡ γάτα κόντευε νὰ ψοφήσῃ ἀπὸ τὴν πεῖνα. Κάποτε λοιπὸν ἡ γάτα πῆγε κοντὰ στὸ σκυλί, ποὺ εἶχε μπροστά του ἕνα μεγάλο σωρὸ κόκκαλα ἀπὸ κρέας, καὶ τὸ παρεκάλεσε νὰ πάρῃ κι' αὐτὴ λίγα.

«Αὐτὸ ποὺ μοῦ προτείνεις, τῆς εἶπε τὸ σκυλί, εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴ γραφτὴ συμφωνία μας».

Ἁρπάζει δυὸ κόκκαλα.

Ἡ κακομοίρα ἡ γάτα, κάθε φορὰ ποὺ τῆς θύμιζε τὴ συμφωνία, τραβιώτανε καὶ περίμενε ὥς ποὺ νὰ βαρεθῇ ὁ ἀφέντης νὰ τρώῃ κρέας καὶ νὰ πάρῃ ψάρι.

Τοῦ κάκου ὅμως, ὁ ἀφέντης ὅλο κρέας ψώνιζε καὶ ἡ γάτα σὰν ἔβλεπε τὸν σκύλο νὰ τρώῃ διαρκῶς τὰ κόκκαλα, συχνὰ πήγαινε κοντά του καὶ ἄδικα τὸν παρακαλοῦσε.

Στὰ ὕστερνὰ θυμώνει κι' ἡ καλή σου γάτα καὶ πέφτει ἀπάνω στὸ σκυλί, ἁρπάζει δυὸ κόκκαλα καὶ ἀνεβαίνει στὰ κεραμύδια...

Αἴ! ἀπὸ τότε πιὰ ὁ σκύλος μὲ τὴ γάτα τἄβαλαν γιὰ καλά. Μόλις ἡ γάτα ἰδῇ τὸ σκύλο νὰ τρώῃ κόκκαλα καὶ τὸν πλησιάσῃ, ὁ σκύλος γίνεται ἔξω φρενῶν. Ἡ γάτα πάλι σηκώνει τὸ τρίχωμά της καὶ βγάζοντας τὰ νύχια της τοῦ ἀπαντᾶ πῶς τὴ συμφωνία τὴν ἔσκισε μὲ τὰ νύχια της.

Σκαπανέων μας

Πολεμικὲς ἱστοριοῦλες

«...ΕΙΣΑΙ ΕΝΑ ΓΕΝΝΑΙΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ...»

Στὸν τέταρτο θάλαμο τοῦ Νοσοκομείου βρῆκα ἐπὶ τέλους τὸν ξάδερφό μου τὸν λοχία, ποὺ ἀπὸ μέρες εἶχα μάθει πὼς εἶχε διακομισθῆ τραυματίας ἀπὸ τὸ Μέτωπο. Τὸ τραῦμα του δὲν ἦταν σοβαρὸ καὶ ἡ θεραπεία του βρισκότανε πιὰ στὸ τέλος. Τὸν ἀγκάλιασα καὶ τοὔσφιξα τὸ χέρι, γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ προσέφερε κι' αὐτὸς στὸν ἱερό μας ἀγῶνα καὶ γιὰ τὸ αἷμα ποὺ ἔδωκε σ' αὐτόν. Ἄρχισε ὕστερα νὰ μᾶς διηγῆται διάφορα ἐπεισόδια ἀπὸ τὶς μάχες, ἀπὸ τὶς πορεῖες καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἡρωϊκοῦ στρατοῦ μας, ἐπεισόδια γεμᾶτα ἡρωϊσμὸ καὶ θάρρος καὶ καρτερία. Μαζὶ μ' αὐτὰ μᾶς εἶπε καὶ τὴν ἀκόλουθη ἱστορία, ποὺ εἶμαι βέβαιος πὼς οἱ Σκαπανεῖς μας θὰ τὴν διαβάσουν μὲ πολλὴ συγκίνησι. Μὰ ἂς τὴν ἀκούσωμε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ λοχία:

«Ὅταν μπήκαμε στὴν Πρεμετή, φιλοξενήθηκα μὲ μερικοὺς ἄνδρες μου στὸ σπίτι ἑνὸς ἐμπόρου, ποὺ μιλοῦσε ἑλληνικά. Ἐγὼ βέβαια τὸν πῆρα γιὰ Ἀλβανὸ καὶ δὲν ἀνοίχτηκα σὲ πολλὲς κουβέντες μαζί του. Μᾶς περιποιήθηκε ὅσο μποροῦσε, μὰ ἡ στάσις του ὅλο τὸ βράδυ ἦταν στάσις φοβισμένου ἀνθρώπου καὶ κάθε φορὰ ποὺ τοῦ ἔδινα τὸ λόγο ἀπαντοῦσε διστακτικά. Ἡ γυναῖκα του ὅμως καὶ τὰ δυὸ παιδιά του, ὁ Φώτης ποὺ ἦταν 12 χρονῶν καὶ ἡ μικρότερη ἡ Ἀννούλα, εἶχαν ζωγραφισμένη τὴ χαρὰ στὸ πρόσωπο καὶ ἔκαναν κάθε τι νὰ μᾶς εὐχαριστήσουν. Ὁ Φώτης πρὸ πάντων, ποὺ μιλοῦσε πολὺ καλὰ τὰ Ἑλληνικά, ἦρθε καὶ κάθισε κοντά μου καὶ χάϊδευε τὰ γαλόνια μου καὶ τὸ ὅπλο μου, καὶ ξαφνα μοὔπε:

— Θέλεις νὰ μοῦ δώσης τὸ πηλήκιό σου γιὰ νὰ δῶ καλύτερα τὸ ἑ λ λ η ν ι κ ὸ στέμμα ποὺ ἔχει ἐπάνω;

— Εὐχαρίστως, τοῦ εἶπα καὶ εἶδα, καθὼς ἐκύτταζε τὸ στέμμα, τὸ πρόσωπό του νὰ λάμπη ἀπὸ χαρά...

Τὸ βράδυ, σὰν ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ, σὲ ἕνα μοναχικὸ δωμάτιο ποὺ μοὔδωκαν, εἶδα ἄξαφνα ν' ἀνοίγη ἡ πόρτα καὶ νὰ μπαίνη μέσα ὁ Φώτης.

— Κύριε λοχία, μοῦ εἶπε, ἤθελα νὰ σὲ δῶ ἰδιαίτερα γιατὶ ἔχω νὰ σοῦ πῶ πολλὰ πράγματα. Νὰ μὲ συχωρέσης ποὺ ἐπῆρα τὸ θάρρος αὐτό.

— Εὐχαρίστως θὰ σὲ ἀκούσω, τοῦ εἶπα· ἤθελα ὅμως νὰ μοῦ πῆς ποῦ ἔμαθες καὶ μιλᾶς τόσο ὡραῖα τὰ Ἑλληνικά;

—Ἐγὼ ἀνατράφηκα στὰ Γιάννενα, γιατὶ εἶναι ἀπὸ κεῖ ἡ μητέρα μου, καὶ ἔμεινα κοντὰ στὴ γιαγιά μου. Ἐκεῖ τελείωσα τὸ Δημοτικὸ σχολεῖο καὶ ἔμαθα νὰ ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ πατέρας μου εἶναι Ἀλβανός, μὰ εἶναι καλὸς ἄνθρωπος. Κανένας στὸ σπίτι δὲν ἤθελε τοὺς Ἰταλούς, καὶ πάντα περιμέναμε πὼς θἄρχόντανε οἱ Ἕλληνες νὰ τοὺς διώξουν. Μιὰ βραδιὰ ἔμειναν στὸ σπίτι μας δυὸ Ἰταλοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ δὲν ἔκαναν ἄλλο, παρὰ νὰ βρίζουν τὴν Ἑλλάδα. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς πῆρε τὰ βιβλία μου, ποὺ εἶχα πάνω στὸ τραπέζι, καὶ τὰ ἔσχισε. Ἐγὼ τότε ἀποφάσισα νὰ τοὺς τὸ πληρώσω αὐτό. Ὅταν λοιπὸν πέσανε νὰ κοιμηθοῦν πῆγα σιγὰ σιγὰ καὶ πῆρα ἀπὸ τὴν τσάντα τους πολλὰ χαρτιά, ἀπὸ κεῖνα ποὺ εἶχαν μέσα καὶ τἄκρυψα. Ἤξερα πὼς θὰ ἦσαν σχέδια πολεμικὰ ποὺ θὰ εἶχαν πληροφορίες χρήσιμες γιὰ τὸ στρατό μας. Αὐτὸ βέβαια δὲν ἦταν κλοπή, γιατὶ ἔκανα ἕνα καλὸ γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἔτσι ὅταν προχθὲς ἄκουσα τὸ ἑλληνικὸ κανόνι νὰ βροντᾶ κοντὰ στὸ χωριό, ξεκίνησα κατὰ τὸ βράδυ ἀπὸ ἕνα μονοπάτι καὶ πλησίασα, μὲ μεγάλη προφύλαξι, σὲ ἕνα ἑλληνικὸ φυλάκιο. Ἐκεῖ ἔδωκα τὰ χαρτιὰ στὸν ἀξιωματικὸ καὶ τοῦ εἶπα πὼς τὰ πῆρα. Ἐκεῖνος μὲ φίλησε καὶ μοῦ εἶπε: «Μπράβο! Εἶσαι ἕνα γενναῖο Ἑλληνό π ο υ λ ο». Μοῦ ἔδωκε ὕστερα ἕνα στρατιώτη καὶ μὲ συνώδευσε ὡς πέρα ἀπὸ τὶς γραμμές. Ἀπὸ τὸ ἴδιο μονοπάτι γύρισα στὸ σπίτι χωρὶς νὰ μὲ ἰδῆ κανένας. Ἡ μητέρα ὅμως, ποὺ ἤξερε ποῦ εἶχα πάει, ἦταν ἀνήσυχη καὶ ὅταν μὲ εἶδε μ' ἀγκάλιασε καὶ μοῦ εἶπε:

Καθὼς ἐκύτταζε τὸ στέμμα...

— Ἔκανες ἕνα μεγάλο καλὸ στὴν Ἑλλάδα μας. Καὶ ὁ Φώτης ἐσυνέχισε:

» Τώρα κὺρ λοχία θέλω, ἂν μπορῆς, νὰ μὲ στείλης στὰ Γιάννενα καὶ νὰ φροντίσης νὰ γραφτῶ στὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας. Αὐτὸ ἦτανε πάντα τὸ ὄνειρό μου».

Καὶ πραγματικὰ τὴν ἄλλη μέρα ὁ Φώτης ἀφοῦ πῆρε καὶ τὴν ἄδεια τῶν γονέων του μὲ τὴν φροντίδα τοῦ λοχαγοῦ μας πῆγε στὰ Γιάννενα καὶ ὑπηρετεῖ σήμερα σὲ ἕνα Ὑποτομέα γεμᾶτος ἐνθουσιασμὸ καὶ ὑπερηφάνεια.

— Κ.

Ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι

Ο ΘΑΥΜΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Ἄμιλτων ὅταν ἐπεσκέφθη κάποτε, στὰ 1822, στὴν Ἑρμιόνη τὸν τότε πρόεδρο τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος τὸ γέρο-Θάνο Κανακάρη, μαζὶ μὲ τὸν ὑπασπιστὴ καὶ τὸν διερμηνέα του, τὸν βρῆκε νά... καθαρίζη ψάρια. Ὁ Κανακάρης ὅταν εἶδε τοὺς ξένους δὲν ἐταράχθη καθόλου παρὰ εἶπε στὸν ὑπηρέτη του νὰ τοὺς ὁδηγήση στὸ διπλανὸ δωμάτιο νὰ καθήσουν πάνω στὶς «ποδιὲς» τῶν παραθυριῶν, γιατὶ δὲν ὑπῆρχον καθίσματα καὶ νὰ τοὺς ἑτοιμάση καφέ, καὶ αὐτὸς ἐκάθησε καὶ ἐτελείωσε τὴ δουλειά του. Ὕστερα πλύθηκε καὶ μπῆκε μέσα, ὅπου τὸν ἐπερίμεναν οἱ ξένοι, τοὺς ἐχαιρέτησε ἐγκαρδιώτατα καὶ τοὺς φίλησε. Ἐκάθησαν ὕστερα καὶ συνεζήτησαν γιὰ τὴν ὑπόθεσι ποὺ εἶχε κάμει τὸν Ἄμιλτων νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ καὶ ὅταν ἐτελείωσεν ὁ ναύαρχος ἀποχαιρέτησε ἀγκαλιάζοντας συγκινητικὰ τὸν γέρο-Κανακάρη καὶ ἔφυγεν.

Ὅταν ἔφθασε στὴν παραλία γιὰ νὰ μπῆ στὸ πλοῖο του εἶπε στὸν ὑπασπιστή του:

— Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐλευθερωθοῦν!

— Γιατί; ρώτησε ὁ ὑπασπιστής.

— Γιατὶ ἀφοῦ ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μπορεῖ νὰ ζήση μὲ τόση λιτότητα καὶ μετριοφροσύνη, καταλαβαίνει κανεὶς πόσες στερήσεις μπορεῖ νὰ ὑποφέρη καρτερικὰ ὁ λαός τους. Ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ λιτότης καὶ ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἐγκαρτέρησις εἶναι τὰ ἰσχυρότερα ὅπλα κάθε ἔθνους, πρὸ πάντων ὅταν ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἐλευθερία του. Οἱ Ἕλληνες μὲ τὶς ἀρετὲς αὐτὲς εἶναι ἀνώτεροι ἀπὸ ὅλους τοὺς λαοὺς σήμερα.

Τὸν διάλογο αὐτὸ τὸν μετέδωκε ὁ διερμηνέας ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε καὶ ποὺ φυσικὰ ἦταν Ἕλλην.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας συνταγματάρχης κ. Σπ. Ρούβαλης κοινοποιῶν εἰς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἣν καὶ δημοσιεύομεν εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους, συνώδευσε ταύτην διὰ τῆς ἀκολούθου διαταγῆς του:

ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς ἁπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ε.Ο.Ν.

Μὲ δεδικαιολογημένην ὑπερηφάνειαν καὶ ἱκανοποίησιν σᾶς κοινοποιῶ Ἡμερησίαν Διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Ὁ σεπτὸς ἡμῶν Ἄναξ ηὐδόκησε νὰ κρίνῃ τὴν Ε. Ο. Ν. μὲ τὰς τιμητικωτέρας τῶν ἐκφράσεων διὰ τὴν συμμετοχήν της εἰς τὸν ἐθνικὸν ἑορτασμὸν τῆς 25ης Μαρτίου καὶ τῆς ἀπένειμε τὸν μεγαλύτερον ἔπαινον, ποὺ ἠδύνατο κανεὶς νὰ προσδοκήσῃ: ὅτι ἡ Ε.Ο.Ν. εἶναι ἀνταξία διάδοχος τοῦ ἡρωϊκοῦ μας στρατοῦ.

Ὁ καλλίτερος τρόπος νὰ διαδηλώσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὸν Βασιλέα διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην καὶ στοργήν Του, εἶναι νὰ δικαιολογῶμεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, διὰ τῶν πράξεών μας, τὰ αἰσθήματά Του αὐτά. Εἰς τοιοῦτον Βασιλέα ἁρμόζει Νεολαία ἄψογος καὶ πάντοτε ὑψηλόφρων, ὅπως τὴν ὡραματίσθη ὁ ἀείμνηστος Ἱδρυτής της, ὅπως τὴν θέλει τὸ Ἔθνος καὶ ὅπως ἀπέδειξε μέχρι τοῦδε ὅτι εἶναι. Ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται νὰ διατηρηθῇ τοιαύτη καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Τῆς Ἡμερησίας Διαταγῆς ταύτης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως νὰ λάβωσι γνῶσιν ἅπαντα ἀνεξαιρέτως τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως. Πρὸς τοῦτο νὰ ἀναγνωσθῇ αὕτη εἰς τρεῖς συνεχεῖς συγκεντρώσεις καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς νὰ τοιχοκολληθῇ εἰς ἅπαντα τὰ Γραφεῖα καὶ Ὑποτομεῖς τῆς Ὀργανώσεως.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτρ. Νεολαίας
ΣΠΥΡΟΣ ΡΟΥΒΑΛΗΣ
Συνταγματάρχης Πεζικοῦ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ Ε. Ο. Ν.

Ἡ καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» συγκεντρώνει καθημερινῶς πολλοὺς ἐπισκέπτας.

Οἱ ὑπερεβδομήκοντα πίνακες ζωγραφικῆς, ποὺ ἐκθέτουν εἰς αὐτὴν ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν κ. Οὐμβέρτος Ἀργυρὸς καὶ οἱ νεαροὶ ζωγράφοι κ. κ. Εὐθυμιάδης καὶ Παπαχαραλάμπους, καθὼς καὶ τὸ γλυπτικὸν ἔργον τοῦ κ. Φωκίωνος Ρὼκ «Ὁ πολεμιστής» προσελκύουν τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τῶν ἐπισκεπτῶν.

Τὰ ἔργα αὐτὰ μᾶς δίδουν μίαν ἰδέαν τῆς ἀγρίας φύσεως τῆς Ἀλβανίας καὶ τῶν χιονοσκεπῶν καὶ ἀπροσίτων βουνῶν της, ὅπου οἱ ἡρωϊκοὶ στρατιῶται μας γράφουν νέας, ὅσον καὶ τὰς πλέον ἐνδόξους σελίδας τῆς Ἱστορίας μας.

«ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΤΟΠΙΣΘΕΝ»

Εἰς τὸ «Σινεάκ» προβάλλεται ἀπὸ ἡμερῶν ἡ νέα ταινία τῆς Ε. Ο. Ν. «Εἰς τὰ μετόπισθεν».

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Κ.Υ.Α.Μ.

Πρὸς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. ἀπεστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολὴ ἐκ Σάμου:

Τηγάνι (Σάμου) τῇ 27-2-941

Ἀξιότιμον Διεύθυνσιν Κ. Υ. Α. Μ.

Εἰς Ἀθήνας

«Σᾶς εὐχαριστοῦμεν τὰ μέγιστα διὰ τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα ἐστείλατε εἰς τὸν υἱόν μου Φεγγουδάκην Δημήτριον εἰς τὸ 18ον Σύνταγμα Πεζικοῦ 6ος λόχος Τ. Τ. 724, ὅπου ὑπηρετεῖ στρατιώτης».

Σᾶς ἀσπαζόμεθα ἡ οἰκογένεια
ΙΩΑΝ. Δ. ΦΕΓΓΟΥΔΑΚΗ

Πρὸς τὸ Τάγμα Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν. Πρωτευούσης, παρὰ τῷ ὁποίῳ ὑπηρετοῦν Βορειοηπειρῶται Φαλαγγῖται, ἀπεστάλη ἐνθουσιώδης ἐπιστολὴ τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν παραλαμβάνομεν τὰς κατωτέρω χαρακτηριστικὰς περικοπάς:

«Ἀγαπητὰ παιδιά,

Ἦλθεν εὐτυχῶς καὶ δι' ἡμᾶς ἡ ἡμέρα ν' ἀνταποδώσωμεν ἐλάχιστον φόρον πρὸς τὴν Μητέρα μας Ἑλλάδα ἔναντι τῶν ἀπείρων θυσιῶν, ἃς προσέφερεν αὕτη εἰς τὴν χειμασθεῖσαν Πατρίδα μας καὶ εἰς τὴν Βορειοηπειρωτικὴν Νεολαίαν. Ἡ ἔνταξίς σας εἰς τὴν Ε. Ο. Ν., τὴν ἐθνικωτάτην αὐτὴν ὀργάνωσιν, ἣν ἐδημιούργησεν ὁ ἀλήστου μνήμης ἐκλιπὼν Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ἰωάννης Μεταξᾶς, εἰς τὰς τάξεις τῆς ὁποίας ἐτύχατε ὄχι μόνον στοργικῆς περιποιήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς πατριωτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐπιβάλλει εἰς ὑμᾶς ν' ἀποτίσητε ἐλάχιστον φόρον πρὸς αὐτὴν ἔναντι τῶν προσενεχθεισῶν τῇ ἰδιαιτέρᾳ μας Πατρίδι θυσιῶν, προσερχόμενοι μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐκεῖ ὅπου αὐτὴ σᾶς ἐκάλεσε.

Διὰ τῆς πράξεώς σας ταύτης, ἀγαπητὰ παιδιά, θὰ τιμήσητε ὄχι μόνον ἑαυτά, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδιαιτέραν μας Πατρίδα, ἥτις οὕτω θὰ ὑπερηφανεύηται, διότι δι' ὑμῶν προσφέρει ἐλαχίστην ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν μεγάλην μας Πατρίδα.

Ἕλληνες τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν, ἀπόγονοι τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, δι' οὓς μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὁμιλεῖ ἡ Ἱστορία μας, θὰ δείξητε διὰ τῆς πράξεώς σας ταύτης ὅτι δὲν λησμονεῖτε τὴν ἔνδοξον Ἱστορίαν τῆς ἰδιαιτέρας μας Πατρίδος Βορείου Ἠπείρου.

Ὁ Σύλλογός μας θὰ εἶναι ὑπερήφανος ὅταν θὰ βλέπῃ τὰ βλαστάρια τῆς Βορείου Ἠπείρου νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τὴν Μητέρα μας Ἑλλάδα, τόσοι νεαροὶ βλαστοὶ καὶ σᾶς συνιστᾷ θερμῶς νὰ φανῆτε διὰ τῆς εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς σας, ἥτις σᾶς διακρίνει, ἀντάξιοι τῶν προγόνων μας, συγχαίρων ὑμᾶς διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν ἥτις σᾶς προσγίνεται».

— Τὴν Παρασκευὴν 14 λήξαντος μηνὸς 33 βαθμοφόροι τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων μετέβησαν εἰς τὸ θέατρον «Πάλλας» καὶ παρηκολούθησαν τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Β. Ρώτα «Ἐρρῖκος 5ος».

— Κατόπιν σχετικῆς κινήσεως περὶ αἱμοδοσίας, συναγωνίστριαι τῆς Διοικήσεως προσεφέρθησαν ὡς αἱμοδότριαι εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν.

Φάλαγξ Τριπόλεως κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς Ἁλώσεως τῆς Τριπόλεως.

Ἀρρένων

Τὴν 26ην λήξαντος ὑπὸ τῆς Δ/σεως Ψυχαγωγίας τῆς Δ.Α.Σ.Α. διωργανώθη εἰς τὸ 10ον στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον ψυχαγωγικὴ παράστασις διὰ τοὺς εἰς αὐτὸ νοσηλευομένους τραυματίας μας.

—Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐπαίχθη ὑπὸ μελῶν τοῦ θεατρικοῦ τμήματος ἡ μονόπρακτος κωμῳδία τοῦ Λάσκαρη «Ὑπὸ ἐχεμύθειαν», ἐνθουσιάσασα κυριολεκτικῶς τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀκροατάς.

—Ἐπίσης ἡ Μικτὴ Χορῳδία τῆς Διοικήσεως ἐτραγούδησε διάφορα θούρια καὶ ἐπίκαιρα σατυρικὰ τραγούδια.

Π. Δ. Θ. Πρωτευούσης

Φαλαγγίτισσαι τοῦ ἐργοστασίου «ΕΤΜΑ» προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς διάφορα νοσοκομεῖα. Βοηθοῦν τὰς ἀδελφάς, τυλίγουν ἐπιδέσμους, πλένουν καὶ σιδερώνουν. Δύο ἐκ τῶν νοσοκόμων ηὐχαρίστησαν τὴν ὑπεύθυνον διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσφέρουν αἱ Φαλαγγίτισσαι.

— Τὸ 13ον Τάγμα τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς συνεκέντρωσεν ἀπὸ τὰ εὔπορα παιδιὰ παπούτσια καὶ ρουχαλάκια καὶ τὰ ἐμοίρασεν εἰς τὰ πτωχότερα.

—Ὅλοι οἱ Ὑποτομεῖς τῆς Π. Δ. Θ. Π. καθημερινῶς δίδουν νέα τῶν στρατιωτῶν τοῦ Μετώπου εἰς τοὺς συγγενεῖς των, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν εἰδήσεις των.

—Ἐπίσης αἱ Φαλαγγίτισσαι ὅλων τῶν Ταγμάτων μεταδίδουν διὰ τοῦ ραδιοφώνου διὰ τοὺς στρατιώτας εἰς τὸ Μέτωπον νέα ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των.

Π. Δ. Α. Ἀττικοβοιωτίας

Πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρένων Ἀττικοβοιωτίας καταφθάνουν καθημερινῶς ἐξ ὅλων τῶν τομέων τοῦ Μετώπου καὶ νέαι εὐχαριστήριοι ἐπιστολαί, εἰς τὰς ὁποίας οἱ ἡρωϊκοὶ μαχηταί μας ἐκφράζουν μὲ ἐνθουσιώδη λόγια τὰς πλέον θερμὰς εὐχαριστίας των διὰ τὴν μεγάλην συμβολὴν τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα. Λίαν χαρακτηριστικαὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀττικοβοιωτίας, ἀλλὰ δικαίωσις τοῦ ἔργου αὐτῆς εἶναι αἱ ἐν ἀντιγράφῳ ὑποβαλλόμεναι ἐπιστολαὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ Δημ. Σκούρη καὶ τοῦ Ὑπ. Χαρ. Ἀρβανίτη.

—Ὁ εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Π.Δ.Α.Α. ὑπηρετῶν Κυριάκος Γραφόπουλος, προσφερθεὶς ὡς ἐθελοντὴς αἱμοδότης τοῦ Σταθμοῦ Α' Βοηθειῶν, ἐχορήγησε μέχρι σήμερον τρεῖς φορὰς τὸ αἷμά του εἰς τραυματίας, δεχθεὶς θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὴν πατριωτικὴν ταύτην πρᾶξιν ἐκ μέρους τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Σταθμοῦ Α' Βοηθειῶν.

— Τὴν 10ην Μαρτίου ἐτελέσθη ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Μεσογείων μνημόσυνον τοῦ ἡρωϊκῶς πεσόντος εἰς τὸ ὕψωμα 1285 συναγωνιστοῦ Νικολάου Κώνστα. Εἰς τοῦτο παρέστησαν αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἐκπαιδεύσεως, τὸ Τάγμα Ε.Ο.Ν. Κορωπίου, ἐξεφωνήθη δὲ ἐπικήδειος ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ι. Πρόφη.

— Κατόπιν τῆς ἀπὸ 24ης Φεβρουαρίου ἐπιστολῆς πρὸς τὴν 308ην Φάλαγγα τοῦ στρατιώτου Κοζανίδου Ἀγγέλου τοῦ 23ου Συντάγματος Πεζικοῦ 10 λόχου Τ. Τ. 724, διὰ τῆς ὁποίας παρεκάλει οὗτος τὴν ἐν λόγῳ Φάλαγγα ὅπως ἀναλάβῃ ὡς ἀνάδοχος τὴν βάπτισιν τοῦ πρὸ μηνὸς γεννηθέντος τέκνου του, τὸ ὁποῖον δὲν ἔσχε τὴν τύχην νὰ γνωρίζῃ, διότι ἐκ τῶν πρώτων ἐπεστρατεύθη καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, τὴν 11ην Μαρτίου βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγῖται, ἀντιπροσωπεύοντες τὴν Φάλαγγα Ἐλευσῖνος, ὡς καὶ Φαλαγγίτισσαι μετὰ τῆς Διοικητρίας των, μετέβησαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἐλευσῖνος καὶ ἐβάπτισαν τὸν υἱὸν τοῦ ἡρωϊκοῦ στρατιώτου δώσαντες εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Οἱ παρευρισκόμενοι κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου ἐξέσπασαν εἰς ζητωκραυ-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

γάς καὶ χειροκροτήματα μόλις ὁ ἀνάδοχος ἔδωσεν εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα Ἰωάννης, εὐχηθέντες ὅπως «ὁ νεοφώτιστος πάρῃ ὄχι μόνον τὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ τὸ μυαλὸ καὶ τὴν καλωσύνην τοῦ ἀειμνήστου Μεγάλου Ἀρχηγοῦ».

— Τὴν 12ην Μαρτίου ἐτελέσθη ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν ἐπαρχίας Θηβῶν εἰς τὸν ἐκεῖ Μητροπολιτικὸν Ναὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἡρωϊκῶς ἐν πολέμῳ πεσόντος συναγωνιστοῦ τετράρχου Μιτρεχοῦ Εὐαγγέλου, ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ καὶ ὑπαλλήλου τῆς Ἑνώσεως. Εἰς αὐτὸ παρέστησαν αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ ἡ Φάλαγξ Θηβῶν. Ὡμίλησαν δὲ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑφυπ/γείου Συνεταιρισμῶν καὶ ὁ συναγωνιστὴς Εὐάγγελος Μπασιάκος, ἔφεδρος ὑπολοχαγός, ἐξάραντες τὴν δρᾶσιν τοῦ μεταστάντος.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΜΑΧΟΜΕΝΩΝ

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ἀρρένων Ἀττικοβοιωτίας ὠργάνωσε καλλιτεχνικὴν παράστασιν, τῆς ὁποίας αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὲρ τῶν μαχομένων στρατιωτῶν μας, μὲ ἐκτελεστὰς μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. τοῦ νομοῦ Ἀττικοβοιωτίας. Ἡ παράστασις ἐδόθη εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη «Ρέξ» τὴν 30ὴν Μαρτίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10. 30΄ π. μ.

Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε τὸ πατριωτικὸν δρᾶμα τοῦ κ. Ἀστεριάδη «Ἡ Ἑλλάδα ξαναζῇ», τὴν ὀπερέττα τοῦ ἰδίου «Ὁ ἀδελφὸς τῆς μαμᾶς» καὶ τὸ «Ὄχι», πατριωτικὸν σκέτς τοῦ κ. Γιαννακουδάκη. Μετέσχε καὶ ἡ ὀρχήστρα τοῦ θιάσου Κοτοπούλη. Ἡ παράστασις ἐσημείωσε πλήρη ἐπιτυχίαν.

Π. Δ. Θ. Ἀττικοβοιωτίας

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ. — Διὰ τετάρτην φορὰν ἡ Ε. Ο. Ν. Θηλέων Ἀσπροπύργου Ἀττικοβοιωτίας ἐπεσκέφθη τοὺς τραυματίας εἰς τὸ 7ον στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον. Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ αἱ Σκαπάνισσαι μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Διοικήτριάν των ἐμοίρασαν εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας 55 κουτιὰ τσιγάρα, 60 αὐγά, 3 ὀκάδες γάλα, 34 κομμάτια κέϊκ, 2 ὀκάδες μπισκότα, 2 ὀκάδες σῦκα, ἀρκετὲς πλάκες σοκολάτες, πολλὰ μάλλινα καὶ διάφορα ἄλλα δῶρα. Οἱ τραυματίαι ἐνθουσιασμένοι ἐδέχοντο τὰς προσφορὰς εὐχαριστοῦντες τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν.

ΛΑΜΙΑ. — Οἱ Φαλαγγῖται τῆς IV Περιφερειακῆς Διοικήσεως κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα ἐσημείωσαν ἀξιοθαύμαστον δρᾶσιν. Φαλαγγῖται τῶν 39Α΄ καὶ 383Α΄ Φαλάγγων Λαμίας ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῆς 7ης πρωϊνῆς τῆς 1ης Μαρτίου ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ ἄλλων βαθμοφόρων τῆς Ε. Ο. Ν. ἐνήργησαν τὴν διακομιδὴν 315 τραυματιῶν ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ μέχρι τῶν θαλάμων τοῦ νοσοκομείου ἐπὶ φορείων. Οἱ ἡρωϊκοί μας τραυματίαι δακρύοντες ἐξεδήλουν τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας μας. Ἔκτοτε μικροὶ Σκαπανεῖς ἐπισκέπτονται τοὺς τραυματίας καὶ τοὺς ἐξυπηρετοῦν ποικιλοτρόπως, ἐκτελοῦντες διάφορα «μικροθελήματα» ἀνὰ τὴν πόλιν.

Τὸ κοινὸν καὶ οἱ Φαλαγγῖται τῆς πόλεώς μας ἐνθουσιωδῶς ὑπεδέχθησαν τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον. Τμῆμα τῆς Ε. Ο. Ν. παρατεταγμένον ἀπέδωκε τιμάς. Ἐπίσης ἐτελέσθη τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τοῦ ἐκλιπόντος Ἀρχηγοῦ μας, εἰς ὃ μετέσχον τὰ τμήματα τῆς ἕδρας ἡμῶν μετὰ τῶν ἐπιτελικῶν καὶ μαχίμων βαθμοφόρων.

Φαλαγγῖται τῆς τετραρχίας Ἀνθήλης, Κόμματος ἐπεσκέφθησαν τοὺς τραυματίας καὶ προσέφερον εἰς αὐτοὺς 1.200 αὐγά, 80 κόττες καὶ 500 ψωμιά.

Ἡ IV Περιφερειακὴ Διοίκησις ἀπέστειλε πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ νοσοκομείου Καμμένων Βούρλων 300 κυτία τσιγάρα μικρά.

Μέλη τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Λοκρίδος ἐπεσκέφθησαν τοὺς εἰς τὰ Καμμένα Βοῦρλα νοσηλευομένους τραυματίας καὶ προσέφερον διάφορα εἴδη (κοττόπουλα, αὐγά, πορτοκάλλια, παξιμάδια κλπ.).

Οἱ τραυματίαι μας κατασυγκεκινημένοι ἐξέφραζον τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας μέλη τῆς Ε. Ο. Ν.

— Ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν τμημάτων τῆς ἕδρας καὶ ἤρχισεν ἡ ἐκπαίδευσις.

— Κατὰ τὴν τρέχουσαν ἑβδομάδα θὰ ἀρχίσῃ λειτουργοῦσα σχολὴ βαθμοφόρων.

Φαλαγγῖται τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Δομοκοῦ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχὴν τῆς ἐπιτάξεως βρώμης.

— Εἰς ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς ἐγένοντο διάφοροι ἐθνικαὶ ὁμιλίαι.

Ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρεβέζης ἐν παρελάσει.

ΔΡΑΜΑ. — Πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. Δράμας ἐστάλη ἡ κάτωθι εὐχαριστήριος ἐπιστολή: «Ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐνταῦθα στρατιωτικοῦ νοσοκομείου ἑπομένη τῶν ἐξαιρετικῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς προσήνεγκε τῷ νοσοκομείῳ δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων ἡ ἐνταῦθα Ὀργάνωσις Ἐθνικῆς Νεολαίας διά τε τοῦ κ. Νομάρχου ὡς Ἐπόπτου τῆς Ε. Ο. Ν. Δράμας, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν της, ἤτοι: 1) Τὴν λίαν ἀξιέπαινον ὑπηρεσίαν τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων τῆς Ε. Ο. Ν. ἐν τῷ νοσοκομείῳ ἅμα τῇ κηρύξει τοῦ πολέμου. 2) Τὴν ἐπίδειξιν τοῦ θερμοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ κ. Νομάρχου, ἐπανειλημμένως ἐπισκεφθέντος τοὺς τραυματίας καὶ δι' ὡραίων λόγων μεστῶν φιλοπατρίας ὁμιλήσαντος αὐτοῖς. 3) Τὴν ἐπίσκεψιν τῶν χορῳδιῶν τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τοὺς τραυματίας. 4) Τὴν χορήγησιν διαφόρων νοσηλευτικῶν εἰδῶν, δι' ὧν σπουδαίως ἐξυπηρετήθη ἡ ὑπηρεσία τοῦ Νοσοκομείου. 5) Τὴν χορήγησιν εἰς τοὺς τραυματίας εἰδῶν ἱματισμοῦ λίαν ἀναγκαιούντων αὐτοῖς καὶ 7) Τὸ ποικιλοτρόπως ἐπιδειχθὲν μέχρι τοῦδε θερμὸν ἐνδιαφέρον τῆς Ε. Ο. Ν. πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ νοσοκομείου, θεωρεῖ ἐπιβεβλημένον καθῆκον, ἵνα διὰ τὰ ὡς ἄνω φιλοπάτριδα καὶ πλήρη ἀλτρουϊσμοῦ αἰσθήματα, ἅτινα τὸν δίκαιον ἔπαινον προκαλοῦσι, συγχαρῇ τὴν Ε. Ο. Ν. Δράμας καὶ εὐχηθῇ ὅπως τὴν τοιαύτην δρᾶσιν της μιμηθοῦν ἅπαντα τὰ τμήματα τῆς Ε. Ο. Ν. τοῦ Κράτους, ἵνα οὕτω αἰσίως ἀχθῇ εἰς πέρας ὁ δίκαιος ὑπὲρ ὅλων Ἀγών.

Τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον Δράμας».

ΧΑΛΚΙΣ. — Ἡ Π. Υ. Α. Μ. Εὐβοίας, συνεχίζουσα τὸ Ἐθνικόν της ἔργον, φροντίζει μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις νὰ βοηθῇ ἐκείνους ποὺ βρίσκονται ἐκεῖ ψηλὰ στὰ ἄγρια βουνὰ καὶ πολεμοῦν γιὰ τὴν τιμὴν τῆς Ἑλλάδος. Τὰ παιδιὰ τῆς Π. Υ. Α. Μ. δὲν φροντίζουν μόνον γι' αὐτοὺς ποὺ πολεμοῦν, ἀλλὰ δείχνουν στοργικὸν ἐνδιαφέρον καὶ γιὰ κείνους ποὺ αὐτοὶ ἔχουν ἀφήσει ἐδῶ, γιὰ τὰ παιδιά τους καὶ γιὰ τὴν γυναῖκα τους. Γι' αὐτοὺς φροντίζουν νὰ μὴν τοὺς λείπῃ τίποτα καὶ μαζὶ μὲ τὰ πράγματα ποὺ δίδουν βρίσκουν καὶ λίγα λόγια νὰ τοὺς ποῦν, καὶ ἔτσι νοιώθουν κι' αὐτοὶ ὅτι ἂν τὰ παιδιά τους λείπουν, βρίσκονται κοντά τους κάτι ἄλλα παιδιὰ ποὺ εἶναι κι' αὐτὰ δικά τους, κι' αὐτὰ τὰ παιδιὰ εἶναι τὰ παιδιὰ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας. Ἡ Π.Υ.Α.Μ. μέχρι σήμερα ἔχει συγκεντρώσει τὰ κάτωθι εἴδη, ἅτινα ἀπέστειλεν εἰς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. καὶ εἰς τὴν Ἀποθήκην Ὑλικοῦ Στρατοῦ εἰς Πειραιᾶ.

Κλινοσκεπάσματα 1.680, φανέλλες μάλλινες 6.859, πουλόβερ 930, κάλτσες μάλλινες 8,368, ἐσώβρακα 1.387, κουκοῦλες 152, γάντια 431, τσιγάρα 4.860.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Μέτωπον καὶ 730 δέματα ἀτομικὰ μὲ μάλλινα εἴδη καὶ τσιγάρα. Ἐπίσης πολλὰ εἴδη διενεμήθησαν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως ἀμάχου πληθυσμοῦ εἰς τὰς ἀπόρους οἰκογενείας τῶν στρατευθέντων.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν ἡ Π.Υ.Α.Μ. Εὐβοίας συνεκέντρωσε μέχρι σήμερον καὶ δραχμὰς 600.000, τὰς ὁποίας κατέθεσεν εἰς τὴν Ἐθνοτράπεζαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Κ.Υ.Α.Μ.

ΧΑΛΚΙΣ. — Ἐπὶ τῷ πανηγυρικῷ ἑορτασμῷ τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας βαθμοφόροι, Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς, πιστοὶ εἰς παραδόσεις καὶ ἰδανικὰ φυλῆς μας, ὡς καὶ ἡρωϊκῶν κατορθωμάτων ἡρωϊκῶν προγόνων μας 1821, διαδηλώνωσιν ἀφοσίωσίν των καὶ ἐκφράζουν στερρῶς πεποίησίν των διὰ τὴν ὁλοκληρωτικὴν νίκην.

ΛΗΜΝΟΣ. — Τὴν 9ην Μαρτίου ἐτελέσθη καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον, πρωτοβουλίᾳ τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ Ἀρρένων, τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον εἰς μνήμην τοῦ ἐκλιπόντος Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ στοργικοῦ πατρὸς Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Οἱ σχηματισμοὶ Ε. Ο. Ν. βαρυπενθοῦντες καὶ ἐν καταφανεῖ συγκινήσει παρηκολούθησαν τὴν δέησιν καταθέσαντες ὡραιοτάτους ἐκ δάφνης στεφάνους εἰς μνήμην τοῦ Μεγάλου Νεκροῦ.

Ἰδιαιτέραν ἐπισημότητα ἔλαβεν ἡ τελετὴ αὕτη ἐν τῇ ἕδρᾳ τῶν Ὑποδιοικήσεων, καθ' ἣν παρέστησαν ἅπασαι αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ Ἀρχαί. Ὡραιότατον καὶ συγκινητικώτατον ἐπιμνημόσυνον λόγον ἐξεφώνησεν ὁ Ἔπαρχος Λήμνου, ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Δημ. Χατζηγεωργίου.

ΚΕΡΚΥΡΑ. — Σήμερον Ἐθνικὴν Ἐπέτειον σκέψις Ε. Ο. Ν. Κερκύρας ἀγκαλιάζει σ' ἕνα θερμὸ συναγωνιστικὸ φίλημα ὅλους τοὺς συναγωνιστὰς καὶ τὰς ἡρωϊκὰς ἐνόπλους δυνάμεις.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ. — Ε. Ο. Ν. Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης ἐπὶ μεγάλῃ καὶ ἱστορικῇ ἐπετείῳ Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας, συμμετέχουσα ἐνθουσιωδῶς πανελληνίου ἑορτασμοῦ, εὔχεται ὅπως νέος ἱερὸς ἀγὼν Πατρίδος μας ὑπὸ ἐμπνευσμένην καθοδήγησιν σεπτοῦ Ἄνακτος καὶ Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως δοξάσῃ Ἔθνος μας ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τιμῆς καὶ ἐλευθερίας του.

ΧΑΝΙΑ. — Ἐλευθερία ἢ θάνατος διαλαλοῦν τὰ στόματα καὶ τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων ποὺ πανηγυρίζουν τὴν Ἐθνικὴν ἐπέτειον. Μετὰ τούτων οἱ βαθμοφόροι, Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς μὲ ἀκμαιότατον φρόνημα, μὲ ἀφάνταστον θάρρος, μὲ πίστιν εἰς τὸν τιτάνειον καὶ ἱερὸν ἀγῶνα καὶ πεποίθησιν εἰς τὴν Νίκην, ἡνωμένοι ὡς εἷς ἄνθρωπος, μὲ ὁδηγὸν τὸ φωτεινότατον τῶν προγόνων καὶ τῶν μαχομένων ἀδελφῶν μας παράδειγμα πανηγυρίζουν, διαδηλοῦντες πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς Α. Μ. Βασιλέα καὶ Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν. Ζήτω ἡ αἰωνία Ἑλλάς.

Σκαπάνισσαι Νεοχωρίου Μεσολογγίου

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

— Τώρα οἱ νηοπομπὲς μὲ τραυματίες μᾶς ἔρχονται πιὸ συχνά. Τὰ βαπόρια μας χωρὶς πολὺ κίνδυνο διασχίζουν τὸ Κρητικὸ πέλαγος καὶ φέρνουν κοντά μας τὰ παλληκάρια ποὺ πάτησαν τὰ νέα Ἑλληνικὰ χώματα.

Τὰ κορίτσια τῆς Ε.Ο.Ν. στὴν εἴδησι ὅτι ἔρχονται πάλι τραυματίαι πρόθυμα καὶ μὲ λόγια παρήγορα τρέχουν νὰ τοὺς ὑποδεχθοῦν. Τώρα τοὺς προσκαλοῦν στὸ «Σπίτι των», ποὺ ἄρχισε νὰ λειτουργῇ στὶς εὐρύχωρες αἴθουσες τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου. Ἔχουν αἴθουσα ὑποδοχῆς, ἐπιπλωμένην μὲ ἄνετον ἐπίπλωσιν, ράδιο κλπ., αἴθουσα παιγνιδιῶν μὲ πίγκ-πόγκ, τάβλι, μπιλιάρδο, σκάκι, αἴθουσα ἀλληλογραφίας καὶ ἀναγνώσεως, μὲ βιβλία, περιοδικά, ἐφημερίδες, αἴθουσα-ἀναπαυτήριον μὲ ἀρκετὰ κρεββάτια, σκεπασμένα μὲ λευκὲς κουβέρτες καὶ εἰκόνες στοὺς τοίχους, ἐστιατόριο μὲ τραπεζάκια σκορπισμένα στὴν αἴθουσα καλαισθητικά, τμῆμα νοσοκομειακόν, τμῆμα ψυχαγωγίας μὲ κινηματογράφον καὶ ἁρμόνιον, ποὺ δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα γίνονται χορῳδίαι, καὶ ὁ κινηματογράφος θὰ λειτουργήσῃ μόλις ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις μᾶς στείλῃ ταινίες, γιὰ τὶς ὁποῖες τὴν παρακαλέσαμε, πλουσιωτάτη καντίνα ποὺ πουλᾷ ὅλα τὰ εἴδη εἰς τιμὰς κόστους καὶ ὀλιγώτερον.

Στὶς εὐρύχωρες αὐτὲς αἴθουσες οἱ τραυματίαι καὶ ὁπλῖται μας περνοῦν τὴν ὥραν των συζητοῦντες, πίνοντες καφέ, τσάϊ, γάλα, καπνίζοντες καὶ διαβάζοντες, ἀλληλογραφοῦντες, παίζοντες μπιλιάρδο, πίγκ-πόγκ, πιάνο, σκάκι, τάβλι, ἀναπαυόμενοι, δεχόμενοι τὶς πρῶτες βοήθειες καὶ ἀγοράζοντες τσιγάρα, ξυραφάκια, σαπούνια, σοκολάτες, χαρτοφάκελλα κλπ.

—Ὁ κ. Ὑπουργός, ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., ἐνδιεφέρθη πάρα πολὺ στὴν ἵδρυσι τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ στρατιώτου» καὶ παρέσχε πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν διὰ τὴν καλλιτέραν λειτουργίαν αὐτοῦ.

Ἤδη διέταξε τὴν κατασκευὴν καταφυγίου, τὸ ὁποῖον ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ εἶναι ἕτοιμο καὶ ἔτσι ἡ ἀσφάλεια τῶν εὑρισκομένων εἰς αὐτὸ δὲν θὰ διατρέχῃ κανένα κίνδυνο.

ΧΙΟΣ. — Ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων Χίου ἀπὸ πρωΐας τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς ἐν συναγερμῷ ἐπανηγύρισε τὴν μεγάλην Ἐθνικὴν ἐπέτειον. Αἱ παρελάσεις προεκάλεσαν συγκίνησιν καὶ αἰσθήματα πατριωτικῆς αἰσιοδοξίας. Τὸ ἀπόγευμα αἱ Φάλαγγες ἐστεφάνωσαν τὸν ἀνδριάντα τοῦ Κανάρη καὶ τὸ μνημεῖον τῶν σφαγιασθέντων κατὰ τὸ 1821. Τὴν πρωΐαν 10.30' ὥραν αἱ φάλαγγες παρετάχθησαν πρὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, ὅπου ἐτελέσθη ἐπίσημος δοξολογία, ἐπηκολούθησε παρέλασις διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλεως καὶ συγκέντρωσις τῶν Ταγμάτων, ὅπου καὶ πάλιν βαθμοφόροι διὰ καταλλήλων ὁμιλιῶν ἀνέλυσαν τὴν σημασίαν τῆς ἡμέρας προκαλέσασαι δάκρυα ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐθνικῆς συγκινήσεως. Ἡ Νεολαία τῆς Χίου μὲ μίαν συνείδησιν καὶ ἕνα παλμὸν ὑπόσχεται καὶ πάλιν κατὰ τὴν Ἁγίαν ταύτην ἡμέραν ὅτι θὰ προσφέρῃ ὅλας τὰς δυνάμεις της πρὸς τὴν Πατρίδα διὰ νὰ ἑορτάσῃ ὑπερήφανη τελικὴν Νίκην.

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΝΕΟΛΑΙΑΣ„

ΠΕΜΠΤΗ 20 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 144 ἀνακοινωθὲν τοῦ Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Ἐχθρικὴ ἐπιθετικὴ ἐνέργεια τῇ συνοδείᾳ ἁρμάτων ἐν τῷ κεντρικῷ τομεῖ καὶ ἑτέρα περιωρισμένη τοιαύτη ἐν τῷ βορείῳ τομεῖ ἀπεκρούσθησαν συλληφθέντων αἰχμαλώτων καὶ καταστραφέντων 3 ἁρμάτων. Ἐχθρικὸς λόχος ἐκ τῶν ἀνωτέρω τμημάτων, ἀποκοπεὶς καὶ ἐμπεσὼν εἰς διασταυρούμενα πυρὰ ἡμετέρων αὐτομάτων ὅπλων καὶ πυροβολικοῦ, κατεστράφη ἐξ ὁλοκλήρου.

»Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἀώου κατόπιν ἐπιτυχοῦς ἐγχειρήματος συνελάβομεν αἰχμαλώτους».-

Ἐπίσης τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἡσυχία».

Τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι βρεταννικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς:

«Παρὰ τὸ ἔντονον ἀντιαεροπορικὸν πῦρ, σχηματισμὸς ἐκ βομβαρδιστικῶν ἀεροπλάνων τῆς βασιλικῆς ἀεροπορίας ἐπετέθη χθὲς κατὰ τοῦ Δυρραχίου. Ἡ ἐπιδρομὴ ὑπῆρξε λίαν ἐπιτυχής. Επροξενήθησαν ἐκρήξεις καὶ πυρκαϊαί.

»Ἄλλος σχηματισμὸς ἐκ βομβαρδιστικῶν ἀεροπλάνων τῆς βασιλικῆς ἀεροπορίας ἐπετέθη κατὰ ἰταλικῶν μηχανοκινήτων μεταφορικῶν μέσων εἰς τὴν ὁδὸν Γκλάβας—Μπούζι. Κατεφέρθησαν ἄμεσα πλήγματα. Ὅλα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπέστρεψαν σῶα εἰς τὰς βάσεις των».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 145 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Περιωρισμένη δρᾶσις περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ. Ἀπόπειρα ἀντεπιθέσεως τοῦ ἐχθροῦ ἀπεκρούσθη μὲ βαρείας δι' αὐτὸν ἀπωλείας».

Ἐπίσης τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἡσυχία».

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 22 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 146 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει:

«Δρᾶσις περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ. Ἐχθρικὴ ἐνέργεια δι' ἁρμάτων ἀπεκρούσθη, καταστραφέντος ἑνὸς ἅρματος».

Ἐπίσης τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνεκοίνωσεν:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς τὴν Πρέβεζαν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἑνὸς ἐργάτου καὶ μικρᾶς ζημίας εἰς οἰκήματα.

»Βόμβαι ἐρρίφθησαν καὶ εἰς περιοχὰς Χίου καὶ Μυτιλήνης ἄνευ θυμάτων καὶ μὲ ἀσημάντους ζημίας».

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 Μαρτίου 1941. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 147 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Ἐνέργειαι περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ ποικίλης ἰσχύος. Συνελήφθησαν αἰχμάλωτοί τινες».

Ἐξ ἄλλου τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς τὴν Κυπαρισσίαν, ἄνευ θυμάτων καὶ μὲ ἀσημάντους ζημίας.

»Ὁμοίως ἐβομβάρδισε τὴν Κέρκυραν μὲ θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ μὲ ἀσημάντους ζημίας. Βόμβαι ὁμοίως ἐρρίφθησαν ἐναντίον ἀγροτικῶν περιφερειῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ Ἡρακλείῳ, ἄνευ ἀποτελέσματός τινος».

ΔΕΥΤΕΡΑ 24 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 148 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Δρᾶσις πυροβολικοῦ. Ἐχθρικὴ τοπικὴ ἐνέργεια εἰς περιοχὴν Ἀώου ἀπεκρούσθη μετὰ βαρειῶν διὰ τὸν ἐχθρὸν ἀπωλειῶν».

Ἐπίσης τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνεκοίνωσεν:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐνήργησε τὰς κάτωθι ἐπιδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας:

»1) Εἰς Ληξούριον μὲ μικρὰς ὑλικὰς ζημίας.

»2) Εἰς κωμόπολιν τῆς Δυτικῆς Πελοποννήσου μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν δύο γυναικῶν, ἑνὸς παιδίου καὶ μὲ ἐλαχίστας ζημίας».

ΤΡΙΤΗ 25 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 149 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Δρᾶσις πυροβολικοῦ καὶ ὅλμων εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ μετώπου. Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἄψου καὶ Ἀώου ἐχθρικαὶ νυκτεριναὶ τοπικαὶ ἐπιθέσεις ἀπεκρούσθησαν μετὰ σοβαρῶν διὰ τὸν ἐχθρὸν ἀπωλειῶν.

»Ἑτέρα τοπικὴ ἐπίθεσις τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἀπεκρούσθη ἐπίσης καὶ ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα ἐκτὸς τῶν ἀπωλειῶν ἃς ὑπέστη ὁ ἐχθρὸς νὰ ἀφήσῃ εἰς χεῖρας μας πεντήκοντα αἰχμαλώτους ὧν δύο ἀξιωματικοί».

Ἐπίσης τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς τὸ Ληξούριον ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν».

ΤΕΤΑΡΤΗ 26 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀρ. 150 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Ἀνταλλαγὴ πυρῶν πυροβολικοῦ εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ Μετώπου καὶ περιωρισμένη δρᾶσις περιπολιῶν».

Ἐξ ἄλλου τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομάρδισε χθὲς ἀγροτικὴν περιοχὴν εἰς Δυτικὴν Πελοπόννησον ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν».

ΠΕΜΠΤΗ 27 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 151 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ κάτωθι:

«Τοπικοὶ ἀγῶνες πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ».

Ὡσαύτως τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε χθὲς τὴν Πρέβεζαν μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν μιᾶς γυναικὸς καὶ μικρᾶς ζημίας εἰς ἀγροτικὰς ἐγκαταστάσεις. Ὁμοίως ἐβομβαρδίσθη χωρίον τῆς Δυτικῆς Πελοποννήσου ἄνευ θυμάτων ἢ ζημιῶν. Βόμβαι ἐρρίφθησαν καὶ ἐναντίον μικρῶν πλοιαρίων εἰς τὰ παράλια νήσου τοῦ Αἰγαίου ἄνευ ἀποτελέσματος τινός».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 152 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ κάτωθι:

«Περιωρισμένη δρᾶσις περιπολιῶν καὶ ἀνταλλαγὴ πυρῶν πυροβολικοῦ, ποικίλης ἰσχύος. Τὸ ἡμέτερον ἀντιαεροπορικὸν πυροβολικὸν κατέρριψε δύο ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα».

Ἐπίσης τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνεκοίνωσεν:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἡσυχία».

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 29 Μαρτίου 1941. — Τὸ ὑπ' ἀριθ. 153 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Συνήθης δρᾶσις πυροβολικοῦ καὶ περιπόλων. Ἡ ἡμετέρα ἀεροπορία ἐβομβάρδισεν ἐπιτυχῶς ἐχθρικὰς ἐγκαταστάσεις. Πάντα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς ἀφετηρίας των».

Τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἐξ ἄλλου ἀνεκοίνωσεν:

«Ἡ ἐχθρικὴ ἀεροπορία ἐβομβάρδισε καὶ ἐπολυβόλησε χθὲς μικρὰ πλοιάρια καὶ λέμβους εἰς ὅρμους νήσων τοῦ Αἰγαίου ἄνευ οὐδεμιᾶς ζημίας. Ὁμοίως ἐβομβάρδισεν ἀγροτικὴν περιοχὴν εἰς Βορειοδυτικὴν Πελοπόννησον μὲ ἐλάχιστα θύματα μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων».

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 Μαρτίου 1941. — Τὸ Γεν. Στρατηγεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 154 ἀνακοινωθέντος του ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Ἔντονος δρᾶσις πυροβολικοῦ καὶ περιπόλων. Συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι. Ἡ ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισεν ἐπιτυχῶς ἀποθήκας πυρομαχικῶν τοῦ ἐχθροῦ. Ἀνατινάξεις τούτων καὶ ἐν συνεχείᾳ πυρκαϊαί. Πάντα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπανέκαμψαν ἀβλαβῆ».

Ἐξ ἄλλου τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνακοινοῖ:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἡσυχία.

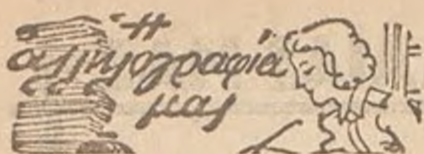
»Ὁ ἀπολογισμὸς τῶν θυμάτων καὶ τῶν ζημιῶν ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ λόγῳ τῶν ἐπιδρομῶν τῆς ἰταλικῆς ἀεροπορίας κατὰ τὸν 5ον μῆνα τοῦ πολέμου, ἤτοι ἀπὸ 1ης μέχρι 28 Μαρτίου, ἔχει ὡς ἑξῆς: Νεκροὶ 15. Ἐκ τούτων ἄνδρες 4, γυναῖκες 6, παιδία 5. Τραυματίαι 51. Ἐκ τούτων ἄνδρες 20, γυναῖκες 6, παιδία 25. Κατέρρευσαν εἰς πόλεις καὶ χωρία 100 οἰκίαι καὶ 1 Ναός».

ΔΕΥΤΕΡΑ 31 Μαρτίου. — Τὸ Γενικὸν Στρατηγεῖον ἐξέδωκε τὴν νύκτα τὸ ὑπ' ἀριθ. 155 πολεμικὸν ἀνακοινωθέν, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Ἐπιτυχὴς δρᾶσις περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ. Συνελήφθησαν αἰχμάλωτοί τινες καὶ περιῆλθον εἰς χεῖρας μας αὐτόματα ὅπλα. Ἡ ἀεροπορία μας ἐβομβάρδισε καὶ ἐπολυβόλησεν ἐπιτυχῶς στόχους πεδίου μάχης. Πάντα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπανῆλθον εἰς τὰς βάσεις των».

Ἐξ ἄλλου τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἀνεκοίνωσεν:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἡσυχία».

Χειρόγραφα καί φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἤ μή δέν ἐπιστρέφονται.

Ἀλληλογραφία μετώπου

Τραυματίαν ΙΩΑΝΝΗΝ ΣΤΟΓΙΑΝΝΗΝ. Μᾶς συγκίνησαν ἰδιαιτέρως τά ποιήματά σας, πού, ἐνῷ ἐκφράζουν τά πατριωτικά σας αἰσθήματα, τά ἔχετε σφραγίσει συγχρόνως μέ τό αἷμά σας. Ἀπ' αὐτά δημοσιεύομεν ἐδῶ τό ἀκόλουθον:

ΕΛΛΑΔΑ ΜΟΥ, ΗΛΘΕ ΣΤΙΓΜΗ

Ἑλλάδα μου, ἦλθε στιγμή νά δοξασθῇς καί πάλι,
νά δώσῃς τό παράδειγμα σ' ὅλη τήν Οἰκουμένη,
τό πώς εἶναι ἀδύνατον νά εἶσαι σκλαβωμένη,
πώς δέν μπορεῖς γιά νά κρατᾶς σκυμμένο τό κεφάλι.

Ἑλλάδα μου, εἶναι καιρός, σέ κράζει ἡ Ἱστορία,
ἐσένα μόνο διάλεξε, σ' ἐσένα μόνο πρέπει
νά γράψῃς στίς σελίδες της πάλι καινούργια ἔπη,
γιατ' εἶσαι Ἔθνος ξακουστό, Λαός μ' ἐλευθερία.

Μέ τά ἱερά τά σύμβολα τόσων σκληρῶν ἀγώνων μας,
μέ τό ἤ τάν ἤ ἐπί τᾶς, κι' ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Ἕλλησιν,
ὅλοι θά πολεμήσουμε μ' ἀνδρείαν καί μέ θέλησιν
καί θά φανοῦμ' ἀντάξιοι τῶν μυθικῶν προγόνων μας.

ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΗΝ ΝΙΚΟΛΑΟΝ, ὁπλίτην, Τ. Τ. 724. Πολύ σωστά γράφετε ὁ ἴδιος ὅτι, εἴτε ὄνειρο εἴτε πραγματικότης ἦτο ἡ ὀπτασία πού εἴδατε, δέν θ' ἀργήσῃ ν' ἀληθεύσῃ. Διότι ὅσα μέσα καί ἄν μεταχειρισθῇ ὁ ὕπουλος καί βάρβαρος ἐχθρός, θά συντριβῇ ἀσφαλῶς καί ὁριστικῶς ἀπό τήν ἀκαταμάχητον δύναμιν τοῦ Δικαίου. — Κ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΝ. Ὡραῖο τό γράμμα σας, πού δείχνει τήν αἰσιοδοξία καί τήν πίστι πού ἐμπνέουν ὅλους τούς πολεμιστάς μας. Τό ποίημά σας εἶναι καλό ὡς περιγραφή ἀερομαχίας, ἀλλά ὑστερεῖ τεχνικῶς. — Στρατιώτην ΧΙΩΤΑΚΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΝ. Καί τό δικό σας ποίημα τό ἴδιο. — Ὁπλίτην ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΝ ΑΝΤΩΝΙΟΝ, Τ. Τ. 212. Ἡ αἴτησίς σας διεβιβάσθη εἰς τήν Κ.Υ.Α.Μ. Τό ποίημά σας ὑστερεῖ τεχνικῶς. — Ὁπλίτην ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΙΔΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΝ, Τ. Τ. 732. Σᾶς συγχαίρομε γιά τά πατριωτικά αἰσθήματα πού ἐκφράζει τό γράμμα σας. Τό ποίημά σας τό δημοσιεύομεν ἐδῶ:

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Μανούλα μου, σ' ἀφήνω γειά
μέσ' στή φωτιά πηγαίνω,
μέ φυλακτό τήν Παναγιά
τούς βράχους θ' ἀνεβαίνω.
Ἐχθρούς ἀράδα θά κτυπῶ
θά πολεμῶ μέ θάρρος·
κι' ἄν τύχη καί δέν σκοτωθῶ
καί μέ ξεχάσῃ ὁ Χάρος,
θά ζῶ τρανός μέ τήν ψυχή
περήφανη, μέ χάρι,
τό σπιτικό μας κι' ἡ ζωή
διπλῆ χαρά θά πάρῃ.

Στρατιώτην ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΜΙΧΑΝ. Ὡραῖο τό γράμμα πού ἀπευθύνετε, ὡς φαλαγγίτης, στούς συναγωνιστάς σας τῆς Ε. Ο. Ν. τοῦ τόπου σας. Ἀποσπῶμεν ἀπ' αὐτό τήν ἀκόλουθον περικοπήν:

«...Εἶναι ἀπερίγραπτα τά κατορθώματα τοῦ ἀθάνατου Στρατοῦ μας· δέν μᾶς ἐμποδίζει τίποτα, οὔτε ἡ ὁρμή, οὔτε τά αὐτόματα ὅπλα τους, οὔτε τά κανόνια τους. Μέ τήν δύναμιν τῆς ὑπερμάχου Παναγίας καί μέ τήν ἡγεσίαν τῶν ἀρχηγῶν μας πᾶμε πάντα ἐμπρός».

ΙΩΑΝΝΗΝ ΓΕΡΕΟΥΔΑΚΗΝ, Τ. Τ. 520. Εὐχαριστοῦμε γιά τίς φωτογραφίες πού μᾶς στείλατε, καθώς καί τά θερμά φιλικά λόγια πού γράφετε γιά τό περιοδικό μας. Θά ἐπαναλάβωμεν ἐδῶ τήν τελευταίαν φράσιν τῆς ἐπιστολῆς σας, ἡ ὁποία διερμηνεύει τά αἰσθήματα ὅλων τῶν πολεμιστῶν μας: «Πιστοί εἰς τήν φωνήν τῆς Πατρίδος — γράφετε — καί εἰς τά κελεύσματά της, θά βαδίσωμεν πάντα ἐμπρός, στόν αἰώνιον δοξασμένον δρόμον τῆς Ἑλλάδος μας». — Στρατιώτην ΜΠΑΡΚΟΥΛΑΝ ΔΗΜ. Εὐχαρίστως διαβιβάζομεν ἀπ' ἐδῶ τάς εὐχαριστίας σας πρός τήν Ε. Ο. Ν. γιά τά δῶρα πού σᾶς ἔστειλε. Ἀπό τό γράμμα σας δημοσιεύομεν ἐδῶ τό ἀκόλουθον ἀπόσπασμα:

«...Ὁ πόλεμος εἶναι κοινός γιά ὅλους μας. Ὅλοι κι' ὅλες ἀγωνιζόμαστε ἐναντίον τοῦ ἀνάνδρου ἐπιδρομέως. Τελικά θά τόν νικήσουμε, γιατί τό δίκιο εἶναι μέ τό μέρος μας. Στόν δίκιο ἀγῶνά μας γιά τήν λευτεριά μας ἔχομε σύμμαχο τόν Θεό, τήν Μεγαλόχαρη καί ὅλον τόν πολιτισμένον ἐλεύθερο κόσμο καί ἔτσι δέν μποροῦμε παρά θά νικήσουμε καί τότε θά γίνῃ ἡ Ἑλλάδα μας Μεγάλη».

Ἀξιωμ. ΑΛΚ. ΠΑΠ. Τ. Τ. 732. Τό ποίημά σας εἶναι καλογραμμένο καί ἔχει ἔμπνευσιν καί φαντασίαν. Ἀλλά εἶναι πολύ μεγάλο καί ὁ περιωρισμένος χῶρος δέν μᾶς ἐπιτρέπει νά δημοσιεύωμεν μεγάλα ποιήματα. Ἐξ ἄλλου πιστεύομεν ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρχῃ εἰς τόν Ἑλληνικόν στρατόν στρατιώτης ὅπως ὁ τύπος πού περιγράφετε. — Ὑπαξιωματικούς ΑΛΕΞΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ, ΑΣΠΡΟΥΔΗΝ ΣΩΤΗΡΙΟΝ, ΓΑΝΤΡΟΥΔΗΝ ΘΕΟΔΩΡΟΝ, Τ. Τ. 693 Α'. Διεβιβάσαμεν εἰς τήν Κ.Υ.Α.Μ. τήν αἴτησίν σας. — Ὁπλίτην ΓΡΙΒΑΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ. Μέ συγκίνησιν διαβάσαμε τό ὡραῖο γράμμα σας. Δημοσιεύομεν ἐδῶ μίαν περικοπήν του:

«...Τόν δρόμο πού μᾶς ἐχάραξε Ἐκεῖνος θά τόν ἀκολουθήσωμε πιστά. Εἴμαστε ὅλοι μας ἀποφασισμένοι νά νικήσωμεν ἤ ν' ἀποθάνωμεν. Αὐτήν τήν διαθήκη μᾶς ἄφησαν οἱ πρόγονοί μας: Ἐλευθερία ἤ θάνατος. Καί δέν ξεχνοῦμε τό ἀθάνατο τραγούδι τοῦ Ρήγα Φεραίου: Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά καί φυλακή».

Σχετικά μέ τήν αἴτησίν σας, σᾶς πληροφοροῦμεν ὅτι τήν διεβιβάσαμεν εἰς τήν Κ.Υ.Α.Μ. Π. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ, Τ. Τ. 724, 22 Σύνταγμα, Ο. Δ. Σ. Εὐχαριστοῦμε γιά τό γράμμα σας καί εὐχαρίστως σημειώνομεν ἐδῶ ὅτι ζητεῖτε νά ἐπικοινωνήσετε ἤ νά μάθετε πληροφορίας γιά τούς φίλους σας Κώσταν Ἀθανασιάδην καί Γιάννην Γεωργόπουλον ἀνθυπολοχαγόν. Γιά νά σᾶς διευκολύνωμε περισσότερο, διεβιβάσαμε τό γράμμα σας εἰς τήν Κ.Υ.Α.Μ. — Ὁπλίτην ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ Χ. ΤΡΟΥΠΗΝ, Μ. 79/Ο.Δ.Σ. Τ. Τ. 912. Μέ χαρά καί συγκίνησι διαβάσαμε τό ὡραῖο καί ἐνθουσιῶδες γράμμα σας καί εἴμαστε περήφανοι πού ὅλα ἐσεῖς τά παιδιά τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπεδείχθητε τόσο ἄξια καί αὐτῆς καί τῆς Πατρίδος. Ἀπό τό γράμμα σας δημοσιεύομεν ἐδῶ τό ἀκόλουθον ἀπόσπασμα:

«.. Κι' ἐγώ, ἀλλά καί ὅλοι οἱ συνάδελφοί μου, πού τώρα βρισκόμαστε στίς προκεχωρημένες γραμμές τοῦ Μετώπου, εἴμαστε ἐξαιρετικά εὐτυχεῖς κι' ὑπερήφανοι, γιατί ἔτσι μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νά ἀποδείξουμε ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι πάντα ἡ ἴδια, ΑΘΑΝΑΤΗ καί κοιτίς τῆς φιλοπατρίας καί τῆς αὐτοθυσίας, ὅπως καί πρό 3.000 ἐτῶν, καί ὅτι ἡ Ἑλληνική Ἱστορία δέν ἔχει νά ἐπιδείξῃ μόνο τίς Θερμοπύλες, τό Μαραθῶνα, τό Χάνι τῆς Γραβιᾶς, τήν Ἀλαμάνα, τό Μπιζάνι, τό Κιλκίς, ἀλλά καί τίς νέες ἐποποιίες πού ἔγραψαν καί γράφουν τά Ἑλληνόπουλα στά Ἀλβανικά βουνά. Σέ μᾶς τούς ἀγωνιστάς τοῦ Μετώπου ἕνα μόνο σύνθημα ὑπάρχει: «Ἤ ΤΑΝ ἤ ΕΠΙ ΤΑΣ» καί τά χείλη μας πάντα ψιθυρίζουν τούς στίχους τοῦ Ρ. Φεραίου: «Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά καί φυλακή». Δέν μπορεῖτε νά φαντασθῆτε, ἀγαπητοί μου συναγωνισταί καί συναγωνίστριαι, τή βαθειά συγκίνησι πού ἐνοιώσαμε ὅταν εἴδαμε νά μᾶς διανέμωνται τά δῶρα τῆς Ε. Ο. Ν. Δάκρυα χαρᾶς κύλισαν στά μάτια μου, γιατί γιά μιά στιγμή ὁ νοῦς μου γύρισε πίσω σέ Σᾶς, τούς ἀφανεῖς στρατιώτας τῶν μετόπισθεν, καί γιατί βλέπω ὅτι ἡ Ὀργάνωσί μας γιά τήν στερέωσι τῆς ὁποίας τόσοι κόποι ἐχρειάστηκαν μετέχει τόσον ἐνεργά στόν ἱερό μας ἀγῶνα. Παρακολουθῶ πάντοτε τή δρᾶσί σας καί σεμνύνομαι κι' ὑπερηφανεύομαι γι' αὐτή».

Στρατιώτην ΣΚΟΡΔΙΛΗΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ, Β/2 Τάγμα Μηχανικοῦ, Τ. Τ. 152. Τό ποίημά σας ἔχει μιάν λαϊκή, δημοτική πνοή, ἀλλά ὑστερεῖ τεχνικῶς καί δέν μπορεῖ δυστυχῶς νά δημοσιευθῇ. Τήν αἴτησίν σας διεβιβάσαμεν εἰς τήν Κ.Υ.Α.Μ. Ὑπαξιωματικόν ΚΑΣΙΜΑΤΗΝ ΑΝΔΡΕΑΝ, Τ. Τ. 693. Ἀπό τό ποίημά σας δημοσιεύομεν ἐδῶ τούς ἑξῆς στίχους:

«Μέ κεφάλι σηκωμένο περπατῶ στά χιόνια πέρα
κι' ἀνυπόμονα προσμένω πότε θἄρθῃ ἐκείνη ἡ μέρα
πού μέ λύσσα σάν λιοντάρι θέ ν' ἁρπάξω τό τουφέκι
γιά νά στείλωμε καί πάλι στόν ἐχθρόν ἀστροπελέκι.
Τί περήφανος πού εἶμαι ὅταν ζῶ σ' αὐτά τά μέρη,
πού μέ λύσσα ἐτραβοῦσαν οἱ προγόνοι τό μαχαῖρι
γιά τή Λευτεριά καί Δόξα. Λιονταρίσια ἡ δύναμί τους,
σίδερα ἦταν τά χέρια τους κι' ἀτσάλι τό κορμί τους.
Ἔτσι καί γώ θέ νά γινῶ σάν τό λιοντάρι ἐκεῖνο
ὅθε γυρνῶ κανένα ἐχθρό γύρω νά μήν ἀφήνω.
Τό βλέπω καί τό ἀγροικῶ γιατί μέ λέν Ἀκρίτα.
Νά τό δοξάσω καρτερῶ τό ὄνομα πού βρῆκα».

Ἱππέα ΣΚΡΕΠΕΛΑΝ ΣΠΗΛΙΟΝ, Τ.Τ. 972. Εὐχαρίστως διαβιβάζομεν ἀπ' ἐδῶ τάς τόσο θερμάς καί ἐνθουσιώδεις εὐχαριστίας σας πρός τήν Ε.Ο.Ν. διά τάς ὑπηρεσίας, τάς ὁποίας προσέφερεν εἰς τήν οἰκογένειάν σας καί εἰς σᾶς, καθώς καί τάς γενικάς ὑπηρεσίας της πρός τήν Πατρίδα, ὅπως γράφετε. — Λοχίαν ΜΗΤΣΗΝ ΝΙΚΟΛΑΟΝ, Τ. Τ. 712. Μᾶς συνεκίνησε βαθύτατα τό ὡραῖο ποίημά σας, τό ἐμπνευσμένο ἀπό τόν ἡρωϊκό θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ σας. Θά τό δημοσιεύσωμε εἰς τήν εἰδικήν μας σελίδα. — ΞΕΝΟΥΛΗΝ ΘΕΟΔΩΡΟΝ, Μ. 1139/Τ.Τ. 900. Δυστυχῶς δέν ἐκρατήσαμε τό ὄνομα τοῦ βιομηχάνου Πειραιῶς, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ὁποίου εἶχε γραφῆ τό ὑπό τόν τίτλον «Ἡ ποίησι τῆς ψυχῆς» γράμμα. Ἀλλά πάντως περισσότερο ἀπό τό ὄνομα ἐνδιαφέρει βέβαια τό γεγονός. Τέτοιες ἄλλως τε ἐκδηλώσεις ἔχουμε κάθε μέρα ἀπό ὅλους τούς Ἕλληνας. — Δεκανέα ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΝ ΤΑΚΗΝ, Τ. Τ. 850. Πολύ μᾶς ἱκανοποιεῖ ἡ πληροφορία σας ὅτι τόσον ἡ «Νεολαία» ὅσον καί ἡ «Ἐξόρμησις» σᾶς εὐχαριστοῦν καί σᾶς ἐνθαρρύνουν. Ἰδιαιτέρως σᾶς εὐχαριστεῖ ὁ συνεργάτης μας γιά τά καλά λόγια πού γράφετε γι' αὐτόν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΝ ΚΑΡΤΕΡ. Δημοσιεύομεν ἐδῶ τό ποίημά σας «Μάνα μας», μέ μικρές διορθώσεις στό δεύτερο μέρος.

Μάνα μας, ἔφτασε ἡ στιγμή
νά σφίξῃς τά παιδιά σου
ὅλα γλυκά στήν ἄφθαρτη
καί διάπλατη ἀγκαλιά σου.

Μ' ἐλευθερίας λούλουδα
νά τά καλωσορίσῃς,
μέ πέπλα γαλανόλευκα
νά τά νυμφοστολίσῃς.

Μάνα, ξανάφτασε ἡ στιγμή
μέ δάφνες νά στολίσῃς
τό φωτεινό σου μέτωπο,
τόν κόσμο νά φωτίσῃς.

Μέ τήν ψυχή σου, Μάνα μας,
τή βία θά νικήσῃς.
Μάνα μας, ζοῦσες λεύτερη
καί λεύτερη θά ζήσῃς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΣΙΣΣΩΗΝ. Ἐκρατήσαμε τό πεζογράφημά σας «25 Μαρτίου» καί θά προσπαθήσωμε νά τό δημοσιεύσωμε ἐγκαίρως. — Ε. Ο. Ν. Θηλέων Ν. Ἀγαθουπόλεως. Εὐχαριστοῦμε γιά τίς φωτογραφίες πού μᾶς στείλατε, ἀλλά δυστυχῶς εἶναι σκοτεινές καί δέν μποροῦν νά χρησιμοποιηθοῦν — ΜΑΤΘΙΛΔΗΝ ΧΕΙΡΟΠΕΔΗ. Σέ συγχαίρουμε γιά τά αἰσθήματα πού δείχνουν τά ποιήματά σου, μικρή σκαπάνισσα, ἀλλά, ὅπως ἦταν φυσικό, δέν εἶναι ἀκόμη δημοσιεύσιμα. — ΧΡΗΣΤΟΝ Μ. ΓΚΙΛΛΑΝ. Εὐχαριστοῦμε γιά τήν ἀποστολή τοῦ ἐπιμνημοσύνου λόγου σας γιά τόν θάνατο τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀλλά δυστυχῶς μᾶς ἦλθε πολύ ἀργά καί εἶναι ἐξ ἄλλου πολύ μεγάλος, ὥστε, παρά τήν ἐπιθυμίαν μας, νά μή δυνάμεθα νά τόν δημοσιεύσωμεν. — ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΝ ΛΕΜΟΝΗ. Τά συγκινητικά λόγια σου γιά τόν θάνατο τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐκφράζουν μέ θέρμη τό γενικό αἴσθημα ὅλων τῶν συναγωνιστριῶν σου φαλαγγιτισσῶν. Γι' αὐτό παραθέτουμε ἐδῶ ἕνα ἀπόσπασμα:

«...Ὁ θρῆνος ὅμως αὐτός δέν εἶναι θρῆνος ἀπελπισίας κι' ἀπογοητεύσεως. Κλαῖμε γιά τόν θάνατο τοῦ Πατέρα κι' Ἀρχηγοῦ, ἀλλά δέν χάνομε τό θάρρος μας. Γονατιστές προσευχόμαστε στόν Ὕψιστο ζητῶντας τήν βοήθειά του γιά τήν ἐπικράτησι τῆς Ἐλευθερίας καί τοῦ Δικαίου καί μέ δάκρυα εὐγνωμοσύνης στρεφόμαστε πρός Σέ, Πατέρα μας, πού δέν ὑπάρχεις πιά κι' ὁρκιζόμαστε:

Θά ἐξακολουθήσωμε νά βαδίζωμε στό δρόμο, πού μᾶς ἔταξες καί παίρνοντας δύναμι ἀπό τόν γεμάτο αὐτοθυσία θάνατό Σου, θά συνεχίσωμε τόν ἀγῶνά μας μέ τήν πεποίθησι ὅτι Σύ θά εἶσαι παντοτεινός βοηθός καί καθοδηγητής μας. Ὅταν δέ ἡ τελική νίκη στέψη τά Ἑλληνικά ὅπλα καί ἡ γαλανόλευκη [illegible] πάνω ἀπό τήν καινούργια [illegible] Ἑλλάδα, ἐμεῖς, τά παιδιά σου, [illegible] ἀπό τόν τάφο Σου θά [illegible] τῆς ἀθανάτης [illegible] λούλουδα, πού στεφανώνουν τήν Ἐλεύθερη Πατρίδα μας».

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

Ἡ Νεολαία